

The European Agricultural Fund for Rural Development:
Europe investing in rural areas

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Gada īstenošanas ziņojums

Latvia - Rural Development Programme (National)

Gada īstenošanas ziņojums	
Periods	01/01/2025 - 31/12/2025
Versija	2025.1
Statuss — Pašreizējais mezgls	Akceptējusi EK - European Commission
Valsts atsauce	
Uzraudzības komitejas apstiprinājuma datums	18/06/2026

Spēkā esošā programmas versija	
CCI	2014LV06RDNP001
Programmas veids	Lauku attīstības programma
Valsts	Latvija
Reģions	LV - National
Plānošanas periods	2014 - 2022
Versija	15.0
Lēmuma numurs	C(2025)7621
Lēmuma datums	05/11/2025
Vadošā iestāde	Zemkopības ministrija

Saturs

1. GALVENĀ INFORMĀCIJA PAR PROGRAMMAS UN TĀS PRIORITĀŠU ĪSTENOŠANU	4
1.a) Finanšu dati	4
1.b) Vispārējie un specifiskie programmas rādītāji un skaitliski izteiktas mērķa vērtības	4
1.b1) Pārskata tabula	4
1.c) Galvenā informācija par LAP īstenošanu, pamatojoties uz datiem no a) un b) apakšpunktā, pa prioritārajām jomām	19
1.d) Galvenā informācija par panākumiem virzībā uz darbības rezultātu satvarā noteiktajiem starpposma mērķiem, balstoties uz F tabulu	47
1.e) Citi LAP specifiski elementi [pēc izvēles]	48
1.f) Attiecīgā gadījumā ieguldījums makroreģionālajās un jūras baseinu stratēģijās	51
1.f1) EUSBSR	53
1.g) Valūtas kurss, ko izmanto AIR konvertēšanai (valstis, kur nav EUR)	58
2. NOVĒRTĒŠANAS PLĀNA ĪSTENOŠANAS PROGRESS	59
2.a) Apraksts par visām izmaiņām, kas attiecīgajā gadā izdarītas LAP novērtēšanas plānā, un šo izmaiņu pamatojums.	59
2.b) Gada gaitā veikto novērtēšanas darbību apraksts (saistībā ar novērtēšanas plāna 3. punktu)	59
2.c) Apraksts par darbībām, kas veiktas attiecībā uz datu nodrošināšanu un pārvaldību (saistībā ar novērtēšanas plāna 4. punktu)	61
2.d) Pabeigto novērtējumu saraksts un atsauces uz šo novērtējumu publicēšanas vietu tiešsaistē	62
2.e) Pabeigto novērtējumu kopsavilkums, galveno uzmanību pievēršot novērtējuma konstatējumiem.	63
2.f) Apraksts par komunikācijas darbībām, kas veiktas attiecībā uz novērtējuma konstatējumu publiskošanu (saistībā ar novērtēšanas plāna 6. punktu).	63
2.g) Novērtēšanas rezultātu sakarībā veikto turpmāko pasākumu apraksts (saistībā ar novērtēšanas plāna 6. punktu)	65
3. JAUTĀJUMI, KAS IETEKMĒ PROGRAMMAS DARBĪBAS REZULTĀTUS, UN VEIKTIE PASĀKUMI	66
3.a) Apraksts par pasākumiem, kas veikti, lai nodrošinātu programmas īstenošanas kvalitāti un efektivitāti	66
3.b) Kvalitāte un efektīvi izpildes mehānismi	72
4. PASĀKUMI, KAS VEIKTI, LAI ĪSTENOTU TEHNISKĀS PALĪDZĪBAS UN PROGRAMMAS PUBLICITĀTES PRASĪBAS	73
4.a) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz VLT izveidi un tā rīcības plāna īstenošanu	73
4.a1) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz VLT izveidi (pārvaldes struktūra un tīkla atbalsta nodaļa)	73
4.a2) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz rīcības plāna īstenošanu	73
4.b) Pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu programmas publicitāti (Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 808/2014 13. pants)	73
5. DARBĪBAS, KAS VEIKTAS, LAI IZPILDĪTU EX ANTE NOSACĪJUMUS	77
6. APAKŠPROGRAMMU ĪSTENOŠANAS APRAKSTS	78

7. INFORMĀCIJAS NOVĒRTĒŠANA UN NOVĒRTĒJUMS PAR TUVINĀŠANOS PROGRAMMAS MĒRĶIEM	79
8. DARBĪBU ĪSTENOŠANA, LAI ŅEMTU VĒRĀ REGULAS (ES) NR. 1303/2013 5., 7. UN 8. PANTĀ NOTEIKTOS PRINCIPUS	80
9. PROGRESS, KAS PANĀKTS, LAI NODROŠINĀTU INTEGRĒTU PIEEJU ELFLA UN CITU SAVIENĪBAS FINANŠU INSTRUMENTU IZMANTOŠANĀ	82
10. ZIŅOJUMS PAR FINANŠU INSTRUMENTU ĪSTENOŠANU (REGULAS (ES) NR. 1303/2013 46. PANTS)	83
11. KODĒŠANAS TABULAS VISPĀRĒJIEM UN SPECIFISKIEM PROGRAMMAS RĀDĪTĀJIEM UN SKAITLISKI IZTEIKTĀM MĒRĶA VĒRTĪBĀM.....	99
II pielikums	100
Dokumenti.....	115

1. GALVENĀ INFORMĀCIJA PAR PROGRAMMAS UN TĀS PRIORITĀŠU ĪSTENOŠANU

1.a) Finanšu dati

Skatīt pievienotos dokumentus

1.b) Vispārējie un specifiskie programmas rādītāji un skaitliski izteiktas mērķa vērtības

1.b1) Pārskata tabula

Prioritārā joma 1A						
Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T1: Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14., 15. un 35. panta pasākumu ietvaros veikto izdevumu procentuālā daļa no LAP kopējiem izdevumiem (prioritārā joma 1A)	2014-2025			2,85	99,03	2,88
	2014-2024			2,36	82,00	
	2014-2023			1,86	64,63	
	2014-2022			1,61	55,94	
	2014-2021			1,23	42,74	
	2014-2020			1,11	38,57	
	2014-2019			0,61	21,20	
	2014-2018			0,24	8,34	
	2014-2017			0,12	4,17	
	2014-2016					
	2014-2015					

Prioritārā joma 1B						
Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecinīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T2: Sadarbības pasākumā atbalstīto sadarbības darbību kopskaits (Regulas (ES) Nr. 1305/2013 35. pants) (grupas, tīkli/klasteri, pilotprojekti u. c.) (prioritārā joma 1B)	2014-2025			136,00	143,16	95,00
	2014-2024			136,00	143,16	
	2014-2023			133,00	140,00	
	2014-2022			115,00	121,05	
	2014-2021			107,00	112,63	
	2014-2020			87,00	91,58	
	2014-2019			55,00	57,89	
	2014-2018			16,00	16,84	
	2014-2017					
	2014-2016					
	2014-2015					

Prioritārā joma 1C						
Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecinīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T3: Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14. panta pasākuma ietvaros apmācīto dalībnieku kopskaits (prioritārā joma 1C)	2014-2025			37 415,00	149,66	25 000,00
	2014-2024			32 930,00	131,72	
	2014-2023			25 644,00	102,58	
	2014-2022			24 889,00	99,56	
	2014-2021			20 086,00	80,34	
	2014-2020			16 424,00	65,70	
	2014-2019			12 334,00	49,34	
	2014-2018			8 103,00	32,41	
	2014-2017			4 482,00	17,93	
	2014-2016					
	2014-2015					

Prioritārā joma 2A							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T4: procentuālais daudzums lauku saimniecību ar LAP atbalstītiem ieguldījumiem pārstrukturēšanā vai modernizācijā (prioritārā joma 2A)		2014-2025	7,62	104,34	8,09	110,78	7,30
		2014-2024	7,98	109,27	7,75	106,12	
		2014-2023	7,89	108,04	7,64	104,61	
		2014-2022	7,62	104,34	7,35	100,64	
		2014-2021	7,13	97,63	9,19	125,84	
		2014-2020	6,89	94,34	6,44	88,18	
		2014-2019	6,37	87,22	5,98	81,88	
		2014-2018	5,44	74,49	5,00	68,46	
		2014-2017	4,51	61,76	3,80	52,03	
		2014-2016	2,19	29,99	1,37	18,76	
		2014-2015	1,46	19,99	1,17	16,02	
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M01	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	14 584 146,00	108,98	14 206 852,80	106,16	13 382 644,00
M02	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	5 094 100,09	170,74	3 087 847,60	103,50	2 983 557,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	633 763 665,44	113,40	527 133 753,83	94,32	558 854 072,00
M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	56 559 898,66	109,22	52 282 999,15	100,96	51 786 364,00
M16	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	29 854 259,60	109,23	26 920 273,95	98,50	27 330 748,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	739 856 069,79	113,07	623 631 727,33	95,31	654 337 385,00

Prioritārā joma 2B							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecinīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T5: procentuālais daudzums lauku saimniecību ar LAP atbalstītu darījumdarbības attīstības plānu/ieguldījumiem gados jaunažiem lauksaimniekiem (prioritārā joma 2B)		2014-2025	0,57	92,30	0,57	92,30	0,62
		2014-2024	0,59	95,53	0,57	92,30	
		2014-2023	0,59	95,53	0,57	92,30	
		2014-2022	0,58	93,91	0,55	89,06	
		2014-2021	0,52	84,20	0,45	72,87	
		2014-2020	0,44	71,25	0,42	68,01	
		2014-2019	0,44	71,25	0,40	64,77	
		2014-2018	0,37	59,91	0,36	58,29	
		2014-2017	0,37	59,91	0,35	56,67	
		2014-2016	0,32	51,82			
		2014-2015	0,08	12,95			
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	19 560 000,00	105,92	18 746 290,65	101,52	18 466 236,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	19 560 000,00	105,92	18 746 290,65	101,52	18 466 236,00

Prioritārā joma 3A							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T6: procentuālais daudzums lauku saimniecību, ko atbalsta saistībā ar dalību kvalitātes shēmās, vietējos tirgos un īsās piegādes ķēdēs, un ražotāju grupās/organizācijās (prioritārā joma 3A)		2014-2025	1,80	121,54	1,80	121,54	1,48
		2014-2024	1,84	124,24	1,02	68,87	
		2014-2023	1,82	122,89	1,00	67,52	
		2014-2022	0,85	57,39	0,71	47,94	
		2014-2021	0,75	50,64	0,71	47,94	
		2014-2020	0,71	47,94	0,71	47,94	
		2014-2019	0,64	43,21	0,64	43,21	
		2014-2018	0,43	29,03	0,43	29,03	
		2014-2017	0,28	18,91	0,26	17,56	
		2014-2016	0,17	11,48	0,08	5,40	
		2014-2015	0,04	2,70			
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	140 253 362,04	131,92	105 713 514,76	99,43	106 318 764,00
M09	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	1 909 994,77	120,26	1 396 182,48	87,91	1 588 223,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	142 163 356,81	131,75	107 109 697,24	99,26	107 906 987,00

Prioritārā joma 3B							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecinā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T7: procentuālais daudzums lauku saimniecību, kas piedalās riska pārvaldības shēmās (prioritārā joma 3B)		2014-2025			5,63	92,06	6,12
		2014-2024			5,63	92,06	
		2014-2023			5,63	92,06	
		2014-2022			5,63	92,06	
		2014-2021			5,38	87,97	
		2014-2020			4,83	78,98	
		2014-2019			4,09	66,88	
		2014-2018			3,40	55,59	
		2014-2017			2,82	46,11	
		2014-2016			1,63	26,65	
		2014-2015					
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M05	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	5 147 758,74	105,15	4 919 988,05	100,50	4 895 739,00
M17	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	54 892 809,55	100,62	54 793 064,66	100,44	54 554 834,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	60 040 568,29	100,99	59 713 052,71	100,44	59 450 573,00

Prioritāte P4						
Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T8: procentuālais daudzums meža/citas kokaugiem klātās platības, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai labvēlīgus apsaimniekošanas līgumus (prioritārā joma 4A)	2014-2025			1,66	95,92	1,73
	2014-2024			1,54	88,99	
	2014-2023			1,51	87,25	
	2014-2022			1,42	82,05	
	2014-2021			1,42	82,05	
	2014-2020			1,32	76,27	
	2014-2019			1,28	73,96	
	2014-2018			1,20	69,34	
	2014-2017			1,11	64,14	
	2014-2016			1,02	58,94	
	2014-2015			0,99	57,21	
T12: procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz augšnes apsaimniekošanas uzlabošanu un/vai augšnes erozijas novēršanu orientētus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4C)	2014-2025			26,64	93,83	28,39
	2014-2024			26,64	93,83	
	2014-2023			26,64	93,83	
	2014-2022			21,81	76,82	
	2014-2021			21,45	75,55	
	2014-2020			21,64	76,22	
	2014-2019			20,23	71,25	
	2014-2018			19,73	69,49	
	2014-2017			19,10	67,27	
	2014-2016			16,01	56,39	
	2014-2015			12,32	43,39	
T10: procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz ūdenssaimniecības uzlabošanu orientētus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4B)	2014-2025			26,64	93,83	28,39
	2014-2024			26,64	93,83	

	2014-2023			26,64	93,83		
	2014-2022			21,81	76,82		
	2014-2021			21,45	75,55		
	2014-2020			21,64	76,22		
	2014-2019			20,23	71,25		
	2014-2018			19,73	69,49		
	2014-2017			19,10	67,27		
	2014-2016			16,01	56,39		
	2014-2015			12,45	43,85		
T9: procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai un/vai ainavām labvēlīgus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4A)	2014-2025			22,56	96,49	23,38	
	2014-2024			22,56	96,49		
	2014-2023			22,56	96,49		
	2014-2022			18,72	80,06		
	2014-2021			17,43	74,55		
	2014-2020			17,22	73,65		
	2014-2019			15,97	68,30		
	2014-2018			15,83	67,70		
	2014-2017			15,81	67,62		
	2014-2016			13,60	58,17		
	2014-2015			11,40	48,76		
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M01	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	7 278 242,37	91,16	7 130 501,51	89,31	7 984 435,00
M02	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	9 168 846,30	125,40	7 042 126,02	96,31	7 311 632,00
M08	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	7 434 303,59	121,07	6 119 818,81	99,67	6 140 333,00
M10	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	112 170 100,22	104,49	108 383 227,12	100,96	107 351 619,00
M11	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	276 112 255,53	112,67	245 656 289,67	100,24	245 057 725,00
M12	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	52 855 991,34	94,05	52 532 125,36	93,48	56 198 264,00

M13	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	331 928 360,57	128,09	259 776 838,85	100,25	259 137 447,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	796 948 099,92	115,64	686 640 927,34	99,63	689 181 455,00

Prioritārā joma 5B							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T15: Ieguldījumu kopsumma energoefektivitātes jomā (€) (prioritārā joma 5B)		2014-2025	51 654 385,44	73,23	51 654 385,44	73,23	70 540 000,00
		2014-2024	67 176 731,00	95,23	41 353 743,22	58,62	
		2014-2023	61 089 100,06	86,60	30 754 114,31	43,60	
		2014-2022	50 375 795,90	71,41	27 081 093,61	38,39	
		2014-2021	33 240 913,55	47,12	24 284 342,65	34,43	
		2014-2020	32 688 116,85	46,34	20 146 238,20	28,56	
		2014-2019	25 933 599,44	36,76	16 757 495,06	23,76	
		2014-2018	20 370 311,12	28,88	11 391 301,60	16,15	
		2014-2017	14 312 787,80	20,29	9 176 892,16	13,01	
		2014-2016	10 259 014,31	14,54	3 188 608,53	4,52	
		2014-2015	5 574 287,82	7,90	384 042,11	0,54	
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	32 003 769,78	109,56	23 730 159,94	81,24	29 210 347,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	32 003 769,78	109,56	23 730 159,94	81,24	29 210 347,00

Prioritārā joma 5C							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T16: Ieguldījumu kopsumma atjaunojamās enerģijas ražošanā (€) (prioritārā joma 5C)		2014-2025	13 436 087,35	67,18	13 436 087,35	67,18	20 000 000,00
		2014-2024	10 554 262,00	52,77	4 751 577,84	23,76	
		2014-2023	9 111 959,11	45,56	2 306 716,06	11,53	
		2014-2022	2 683 827,05	13,42	914 017,10	4,57	
		2014-2021	655 036,00	3,28	516 011,29	2,58	
		2014-2020	655 035,77	3,28	327 364,67	1,64	
		2014-2019	97 102,00	0,49	97 101,94	0,49	
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	6 392 980,85	79,91	6 376 272,95	79,70	8 000 000,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	6 392 980,85	79,91	6 376 272,95	79,70	8 000 000,00

Prioritārā joma 5D							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T17: procentuālais daudzums LU, uz kurām attiecas ieguldījumi mājlopu turēšanā (audzēšanā), lai mazinātu SEG un/vai amonjaka emisijas (prioritārā joma 5D)		2014-2025			11,53	103,25	11,17
		2014-2024			10,69	95,73	
		2014-2023			8,66	77,55	
		2014-2022			7,18	64,30	
		2014-2021			4,66	41,73	
		2014-2020			4,09	36,63	
		2014-2019			2,76	24,72	
		2014-2018			0,67	6,00	
		2014-2017			0,24	2,15	
		2014-2016			0,06	0,54	
		2014-2015					
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	145 799 051,96	112,24	132 121 337,80	101,71	129 903 327,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	145 799 051,96	112,24	132 121 337,80	101,71	129 903 327,00

Prioritārā joma 5E							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecinā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T19: procentuālais daudzums lauksaimniecības un meža zemes, kurā piemēro apsaimniekošanas līgumus, kas sekmē oglekļa piesaisti un uzglabāšanu (prioritārā joma 5E)		2014-2025			1,87	99,62	1,88
		2014-2024			1,87	99,62	
		2014-2023			1,79	95,36	
		2014-2022			1,56	83,10	
		2014-2021			1,37	72,98	
		2014-2020			1,31	69,79	
		2014-2019			1,11	59,13	
		2014-2018			0,87	46,35	
		2014-2017			0,55	29,30	
		2014-2016			0,11	5,86	
		2014-2015					
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M08	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	40 996 799,75	112,26	36 345 169,74	99,52	36 519 741,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	40 996 799,75	112,26	36 345 169,74	99,52	36 519 741,00

Prioritārā joma 6A							
Mērķrādītāja nosaukums		Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecinā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T20: Atbalstīto projektu radītās darbvietas (prioritārā joma 6A)		2014-2025			1 910,71	191,07	1 000,00
		2014-2024			1 871,71	187,17	
		2014-2023			1 482,01	148,20	
		2014-2022			920,78	92,08	
		2014-2021			920,78	92,08	
		2014-2020			590,49	59,05	
		2014-2019			75,00	7,50	
		2014-2018			34,00	3,40	
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	62 668 309,12	172,57	36 020 014,48	99,19	36 314 222,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	62 668 309,12	172,57	36 020 014,48	99,19	36 314 222,00

Prioritārā joma 6B						
Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
T23: Atbalstīto projektu radītās darbvietas (LEADER) (prioritārā joma 6B)	2014-2025			1 946,83	243,35	800,00
	2014-2024			1 543,18	192,90	
	2014-2023			986,60	123,33	
	2014-2022			511,90	63,99	
	2014-2021			234,40	29,30	
	2014-2020			119,42	14,93	
	2014-2019			109,80	13,73	
	2014-2018			105,00	13,13	
	2014-2017					
	2014-2016					
	2014-2015					
T22: procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, uz kuriem attiecas labumu no uzlabotiem pakalpojumiem/ infrastruktūras (prioritārā joma 6B)	2014-2025			3,59	181,46	1,98
	2014-2024			3,59	181,46	
	2014-2023			3,59	181,46	
	2014-2022			3,59	181,46	
	2014-2021			3,57	180,45	
	2014-2020			3,43	173,37	
	2014-2019			2,51	126,87	
	2014-2018			1,35	68,24	
	2014-2017			0,69	34,88	
	2014-2016			0,53	26,79	
	2014-2015					
T21: procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, uz kuriem attiecas vietējās attīstības stratēģijas (prioritārā joma 6B)	2014-2025			94,31	100,00	94,31
	2014-2024			94,31	100,00	

		2014-2023			94,31	100,00	
		2014-2022			94,31	100,00	
		2014-2021			94,31	100,00	
		2014-2020			94,31	100,00	
		2014-2019			94,31	100,00	
		2014-2018			94,31	100,00	
		2014-2017			94,31	100,00	
		2014-2016			94,31	100,00	
		2014-2015			94,31	100,00	
Pasākums	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
M07	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	125 224 234,98	101,32	123 594 677,36	100,00	123 594 696,00
M19	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	113 293 912,97	113,12	98 961 685,67	98,81	100 153 646,00
Kopā	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	238 518 147,95	106,60	222 556 363,03	99,47	223 748 342,00

1.c) Galvenā informācija par LAP īstenošanu, pamatojoties uz datiem no a) un b) apakšpunktā, pa prioritārajām jomām

Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam (turpmāk – LAP) ietvaros Latvija ir izvēlējusies ieviest 16 atbalsta pasākumus, no kuriem 2014. gadā tika uzsākta tikai atbalsta pasākuma M04 „Ieguldījumi materiālajos aktīvos” īstenošana, kā arī tika uzsākta finansējuma izmaksa platībatkarīgo atbalsta pasākumu ietvaros, savukārt 2015. gadā uzsākta vēl 7 atbalsta pasākumu īstenošana, bet pārējo atbalsta pasākumu īstenošana tika uzsākta 2016. gadā, izņemot atbalsta pasākumu M16 ”Sadarbība”, kura pirmā kārtā tika izsludināta 2017. gadā. 2020. gadā pēc grozījumiem LAP iekļauts vēl viens jauns apakšpasākums M2.3 “Atbalsts konsultantu apmācībai”. 2021. gadā LAP tika ieviests jauns atbalsta veids - finanšu instrumenti lauksaimniecības un lauku attīstības jomā pasākuma M04 “Ieguldījumi materiālajos aktīvos” apakšpasākumos M4.1. “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībām” un M4.2 “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādei”, kā arī apakšpasākumā M6.4. “Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā”. Ziņojumā sniegtā informācija par LAP īstenošanas progresu vērtēta pret 2025. gadā spēkā esošo LAP 15.0 redakciju, kuru Eiropas Komisija (turpmāk - EK) apstiprināja 2025. gada 5. novembrī un kurā ar LAP 10.2 redakciju iekļauts arī LAP pārejas perioda finansējums 2021.-2022. gadam (468,14 milj. EUR), tai skaitā arī daļa no Eiropas Savienības Atveseļošanās instrumenta (turpmāk - ESAI) finansējuma 84,09 milj. EUR apmērā. ESAI finansējuma, apguve ziņojuma finanšu tabulās ir atspoguļota atsevišķi. 2025. gada 31. decembrī programma noslēdzās un līdz 2025. gada beigām atbalsta saņēmējiem ir izmaksāts publiskais finansējums un EK nodeklarēts 2 023,8 milj. EUR apmērā jeb 99,9% no periodā pieejamā finansējuma, t.sk. ESAI finansējums 83,8 milj. EUR (99,7% no plānotā finansējuma).

Projektveidīgie pasākumi

Kopumā no LAP īstenošanas sākuma līdz 2025. gada beigām izsludinātas 142 projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas. 2025. gadā tika izsludinātas 6 kārtas, un visas tās tika izsludinātas pasākuma M04 ietvaros.

Tāpat 2025. gadā pasākumā M01 “Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi” turpinājās 2023. gadā noslēgtais līgums par mācību organizēšanu un īstenošanu profesionālās izglītības un prasmju apguves apakšpasākuma ietvaros. Savukārt 1.2. “Atbalsts demonstrējumu pasākumiem un informācijas pasākumiem” 2025. gadā turpinājās 2022. gadā noslēgtie 18 līgumi ar atklātā konkursa uzvarētājiem par demonstrējumu nodrošināšanai augkopības nozarē, kā arī 2023. gada sākumā noslēgto 11 līgumu izpilde par demonstrējumu nodrošināšanu lopkopības nozarē. 1.3. “Atbalsts saimniecību un mežu apmeklējumiem” 2025. gadā turpinājās 2023. gadā noslēgtā līguma izpilde par pakalpojuma sniegšanu saimniecību un mežu apmeklējumu organizēšanā.

2025. gadā pasākumā M02 “Konsultāciju pakalpojumi, saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi” turpinājās 2023. gadā noslēgto līgumu izpilde par individuālu konsultāciju nodrošināšanu lauksaimniecības un mēžsaimniecības nozarē.

Kopumā izsludinātajās projektu iesniegumu pieņemšanas kārtās no plānošanas perioda sākuma iesniegti 85,6 tūkst. projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 2 119,9 milj. EUR, no tiem līdz 2025. gada beigām apstiprināti 67,9 tūkst. projekti ar publisko finansējumu 1 569,6 milj. EUR apmērā. No apstiprinātajiem projektiem līdz 2025. gada beigām saistības pārtrauktas 3,2 tūkst. projektiem ar kopējo publisko finansējumu 186,4 milj. EUR (ieskaitot arī korekcijas apstiprināto projektu pieteikumus). Visa plānošanas periodā līdz 2025. gada beigām pilnībā ir īstenoti 64,7 tūkst. dažādi projekti ar kopējo publisko finansējumu 1 383,2 milj. EUR (ņemot vērā atgūtās summas) (skat.1.attēlu).

M01 “Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu M01 “Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi”, nosaka Ministru kabineta 08.12.2015. noteikumi Nr. 705 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumā “Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi””.

1.1. apakšpasākumā “Profesionālās izglītības un prasmju apguves pasākumi”

2025. gadā turpinājās 2023. gadā noslēgtais līgums par mācību organizēšanu un īstenošanu profesionālās izglītības un prasmju apguves apakšpasākuma ietvaros. Līguma izpildītājs - SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” (Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte – apakšuzņēmējs) (līgumcena 5,1 milj. EUR).

Kopumā 2025. gadā apakšpasākuma ietvaros apmācītas 3694 personas, mācību dalībnieku skaitu sadalījumā pa mācību blokiem 2025. gadā skatīt 1. tabulā.

Mācību bloks	Mācību dalībnieku skaits
Lauksaimniecība	2 816
Pārtikas produktu (izņemot zivsaimniecības produktus) ražošana	60
Mežsaimniecība	818
KOPĀ	3 694

1.tabula. Mācību dalībnieku skaits pa mācību blokiem, 2025. gads

Avots: LAD

No perioda sākuma kopumā apmācīti 37 415 mācību dalībnieki jeb 149,7 % no plānotā apmācāmo skaita. Lielākoties - 64,4 % gadījumu – lauksaimniecības, pārtikas produktu (izņemot zivsaimniecības produktu) ražošanas, mežsaimniecības nozarē iesaistītās personas piedalījušās mācībās par tēmām, kas attiecas uz mērķa virzienu 2A (konkurētspēja). Taču ir bijusi arī interese (35,6 %) par profesionālās izglītības un prasmju apguvi jomā, kas attiecas uz mērķa virzienu 4 (vides saglabāšanas pasākumi), no kuriem 90,7% dalībnieku ir apmācīti par tēmām lauksaimniecības jomā un 9,3 % - par tēmām mežsaimniecības jomā.

1.2.apakšpasākumā “Atbalsts demonstrējumu pasākumiem un informācijas pasākumiem”

2025. gadā turpinājās 2022. gadā noslēgtie 18 līgumi ar atklātā konkursa uzvarētājiem par demonstrējumu nodrošināšanai augkopības nozarē. Pakalpojuma sniedzēji - APP “Agroresursu un ekonomikas institūts”, SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte. Līgumu kopējais publiskais finansējums ir 832,47 tūkst. EUR. Nodrošināta demonstrējuma ierīkošana un īstenošana.

Tāpat tika turpināta 2023. gada sākumā noslēgto 11 līgumu izpilde par demonstrējumu nodrošināšanu lopkopības nozarē. Publiskā iepirkuma (atklāta konkursa) uzvarētājs, līguma izpildītājs - SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”. Līguma kopējais publiskais finansējums ir 439,31 tūkst. EUR.

1.3.apakšpasākumā “Atbalsts saimniecību un mežu apmeklējumiem”

2025. gadā turpinājās 2023. gadā noslēgtā līguma izpilde par pakalpojuma sniegšanu. Saimniecību un mežu apmeklējumu organizēšanu nodrošināja SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”. Līgumcena

1,25 milj. EUR.

Kopumā 2025. gadā apakšpasākuma ietvaros apmeklējumos piedalījušies 2 067 cilvēki. No perioda sākuma saimniecību un mežu apmeklējumos ir piedalījušās 12 092 personas.

Saskaņā ar LAP ex-post novērtējumu gala labuma guvēji bija augstu novērtējuši mācību, demonstrējumu, saimniecību un mežu apmeklējumu lietderību. Demonstrējumi un apmeklējumi veicināja skatījumu uz savu saimniecību caur cita pieredzi, citu skatu prizmu, iedvesmojot uz iespējamajiem uzlabojumiem savā saimniecībā. Apmeklējumi esot snieguši praktiskus piemērus, saimniekošanas prakses risinājumus, veicinājuši jaunus kontaktus. Mācības sekmējušas zināšanu bāzes veidošanos jaunām idejām, inovācijām.

M02 “Konsultāciju pakalpojumi, saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi”

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu M02 “Konsultāciju pakalpojumi, saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi” apakšpasākumam “Atbalsts konsultāciju pakalpojumu izmantošanas veicināšanai”, nosaka Ministru kabineta 08.12.2015. noteikumi Nr. 695 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma “Konsultāciju pakalpojumi, lauku saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi” apakšpasākumā “Atbalsts konsultāciju pakalpojumu izmantošanas veicināšanai””.

Kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu M02 “Konsultāciju pakalpojumi, saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi” apakšpasākumam “Atbalsts konsultantu apmācībai” nosaka Ministru kabineta 10.11.2020. noteikumi Nr. 672 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma “Konsultāciju pakalpojumi, lauku saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi” apakšpasākumā “Atbalsts konsultantu apmācībai””.

2.1.apakšpasākums “Atbalsts konsultāciju pakalpojumu izmantošanas veicināšanai”

2025. gadā tika turpināta līguma izpilde par individuālu konsultāciju sniegšanas nodrošināšanu par mežsaimniecības jautājumiem. Pakalpojuma sniedzējs – mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība (turpmāk – MPKS) “Mežsaimnieks” (apakšuzņēmējs – MPKS “Mūsu mežs”, Jānis Saulītis). Līguma kopējā publiskā finansējuma summa ir 500 tūkst. EUR.

Tāpat turpinājās 2023. gadā noslēgtā līguma izpilde par individuālu konsultāciju nodrošināšanu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē. Līguma izpildītājs - SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”. Līgumcena ir 4,25 milj. EUR.

Kopumā 2025. gadā apakšpasākuma ietvaros tika sniegtas 9843 konsultācijas, kuras saņēmušas 3117 personas, kas iesaistītas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē (skatīt 2. tabulu).

Konsultāciju bloks	Konsultāciju saņēmēju skaits	Konsultāciju skaits
Lauksaimniecība	2 548	7 977
Mežsaimniecība	569	1 866
KOPĀ	3 117	9 843

2. tabula. Konsultāciju saņēmēju un sniegto konsultāciju skaits pa konsultāciju blokiem, 2025. gads

Avots: LAD

Kā redzams 2. tabulā, ir vērojama tendence, ka viens konsultāciju saņēmējs saņem vairākas konsultācijas.

No perioda sākuma kopumā konsultācijas saņēmušas 63 482 personas, kas krietni pārsniedz LAP prognozēto vērtību “konsultēto atbalsta saņēmēju skaits: 10 500”.

Dalījumā pa mērķa virzieniem lielākā daļa (63,5 %) konsultāciju saņēmēju ir pieprasījuši konsultācijas par jautājumiem, kas atbilst mērķa virzienam 4 (vides saglabāšanas pasākumi), no kuriem 65,4 % personas ir saņēmušas konsultācijas par lauksaimniecības jautājumiem un 34,6 % - par mežsaimniecības jautājumiem. Attiecīgi 36,5 % konsultāciju saņēmēju ir izmantojuši iespēju konsultēties par mērķa virziena 2A (konkurētspēja) jautājumiem.

Saskaņā ar LAP ex-post novērtējumu individuālās konsultācijas tiek vērtētas kā lietderīgas, īpaši tajās tēmās, kas atbilst saimniecību ikdienas vajadzībām.

2.3.apakšpasākums “Atbalsts konsultantu apmācībai”

Līguma izpilde par konsultantu apmācības nodrošināšanu noslēdzās jau 2024. gadā.

M04 „Ieguldījumi materiālajos aktīvos”

Kārtību, kādā piešķir valsts un ES atbalstu M04 “Ieguldījumi materiālajos aktīvos”, nosaka MK 30.09.2014. noteikumi Nr. 600 “Kārtība, kādā piešķir valsts un ES atbalstu atklātu projektu konkursu veidā pasākumam “Ieguldījumi materiālajos aktīvos””,

MK 03.02.2015. noteikumi Nr. 59 “Valsts un ES atbalsta piešķiršanas kārtība investīciju veicināšanai lauksaimniecībā” un

MK 30.11.2021. noteikumi Nr. 776 “Valsts un ES atbalsta piešķiršanas kārtība atklātu projektu konkursa veidā pasākumā “Ieguldījumi materiālajos aktīvos” 2014.– 2020. g. plānošanas perioda pārejas laikā 2021. un 2022. gadā”.

2025. gadā kārtas tika izsludinātas M04 apakšpasākumos 4.1. un 4.2., galvenokārt paredzot ieguldījumu prioritātē P5 visos mērķa virzienos, lai veicinātu finansējuma apguvi pasākumā tieši šajā prioritātē, kur uz plānošanas perioda beigām ir izveidojies finansējuma atlikums un kavējas plānoto mērķu sasniegšana:

- **4.1. apakšpasākuma “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”** kopā 2025. g. noslēdzās 13. kārtā un tika izsludinātas un noslēdzās vēl trīs kārtas (14., 15. un 16. kārtā) kurās tika iesniegti 780 projekti, no kuriem tika apstiprināti 679 atbilstoši projekti ar kopējo publisko finansējumu 24,3 milj. EUR;
- **4.2. apakšpasākuma “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”** kopā 2025. g. izsludinātas divas kārtas (13. un 14. kārtā) kurās tika iesniegti un apstiprināti 9 projekti ar kopējo publisko finansējumu 0,53 milj. EUR;

No perioda sākuma pasākumā M04 “Ieguldījumi materiālajos aktīvos” līdz 2025. g. 31. decembrim kopumā (projektiem, finanšu instrumentiem (turpmāk – FI) un atbalstam kredītprocentu daļējai dzēšanai) ir veiktas izmaksas (t.sk. no valsts papildus finansējuma) ar kopējo publisko finansējumu 795,1 milj. EUR, t.sk. multiprojektiem, kuros pieteikumi ir iesniegti 2 vai 3 apakšpasākumos vienlaicīgi, un attiecīgi apakšpasākumos šādi iesniegumi tiek uzskaitīti atsevišķi, šādos apakšpasākumos:

- **4.1. apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”** atbalsts izmaksāts 593,9 milj.

EUR apmērā;

- **4.2. apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”** īstenoti projekti ar publisko finansējumu 117,6 milj. EUR apmērā;
- **4.3. apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā”** īstenoti projekti, kuros bija paredzēta gan meliorācijas sistēmu pārbūve, gan meliorācijas sistēmas atjaunošana, ar publisko finansējumu 83,6 milj. EUR apmērā.

Atbalsta pretendentiem šī LAP M04 pasākuma ietvaros bija iespēja pretendēt arī uz valsts finansējumu atbalstam kredītprocentu daļējai dzēšanai, ja tie kvalificējas kā atbalsta saņēmēji, pretendējot uz atbalstu pasākuma **M04 „Ieguldījumi materiālajos aktīvos” 4.1. apakšpasākumā** un **4.2. apakšpasākumā**, kā arī abos šajos apakšpasākumos tika nodrošināta FI ieviešana.

Izvērtējot no perioda sākuma līdz 2025. g. beigām īstenotos projektus, secināms, ka **4.1., 4.2. un 4.3. apakšpasākumos** ir devuši ieguldījumu šādu mērķu sasniegšanai:

- **2A** (ekonomisko rādītāju palielinājums, lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares konkurētspējas uzlabošana, ieguldījumi infrastruktūras uzlabošanā) ir īstenoti projekti, kuru kopējais publiskais finansējums ir **527,1 milj. EUR** jeb **94,3%** no plānotā (t.sk. valsts papildus finansējums un FI), t.sk. arī **7,6 milj. EUR** jeb **99,8%** no plānotā Eiropas Savienības Atveseļošanās instrumenta (turpmāk - **ESAI**) finansējuma.
- **3A** (papildu vērtības pievienošana lauksaimniecības produktiem) ieguldījumu dod **4.2. apakšpasākumā** īstenotie projekti ar publisko finansējumu **105,7 milj. EUR** jeb **99,4%** no plānotā (t.sk. valsts papildus finansējums un FI).
- **5B** (energoefektivitātes palielināšana) **4.1. un 4.2. apakšpasākumos** īstenoti vai daļēji īstenoti projekti ar publisko finansējumu **23,7 milj. EUR** jeb **81,2%** no paredzētā, t.sk. **2,3 milj. EUR** jeb **93,3%** no plānotā ESAI finansējuma.
- **5D** (ieviestas tehnoloģijas SEG un/vai amonjaka emisiju samazinājumam) ieguldījumu dod **4.1. un 4.2. apakšpasākumos** īstenotie projekti, kuru publiskais finansējums ir **132,1 milj. EUR** jeb **101,7%** no mērķa virzienā plānotā, t.sk. **25,4 milj. EUR** jeb **100,0%** no plānotā ESAI finansējuma.
- **5C** (sekmēt atjaunojamo energoresursu izmantošanu) ieguldījumu dod **4.1. un 4.2. apakšpasākumā** īstenotie projekti, kuru publiskais finansējums ir **6,4 milj. EUR** jeb **79,7%** no plānotā.

M05 “Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana”

Atbalsta saņemšanas nosacījumus pasākumam M05 nosaka MK 14.07.2015. noteikumi Nr. 401 “Valsts un ES atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumam “Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana””.

Sākot no 2023. gada pasākumā vairs netika izsludinātas projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas, viss finansējums ir apgūts un pasākums ir noslēdzies

No perioda sākuma līdz 2025. g. beigām tika iesniegti 152 projektu iesniegumi, apstiprināti 131, bet īstenoti 116 projekti par kopējo summu 4,9 milj. EUR, tajā skaitā 70 projekti cūkkopības nozarē par 3,07 milj. EUR un 46 – putnkopības nozarē par 1,75 milj. EUR. Unikālo klientu skaits ir 83, kas ir 83,0% no LAP plānotajiem 100 atbalsta saņēmējiem

M06 “Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība”

6.1. apakšpasākums “Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai”

Kārtību, kādā piešķir valsts un ES atbalstu apakšpasākumam 6.1 “Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai” nosaka MK 16.06.2015. noteikumi Nr. 323 “Valsts un ES atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma “Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība” apakšpasākumam “Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai””.

Sākot no 2023. gada netika izsludinātas jaunas iesniegumu pieteikšanās kārtas, apakšpasākums ir noslēdzies ar sešām kārtām. Kopumā visās projektu iesniegšanas kārtās tika apstiprināti 489 projektu iesniegumi ar kopējo publisko finansējumu 19,6 milj. EUR (105,9% no pasākumā pieejamā finansējuma - 18,5 milj. EUR), bet pilnīgi īstenoti ir 479 projekti (93,0% no plānotā) ar kopējo publisko finansējumu 18,7 milj. EUR, kas ir mazliet vairā kā apakšpasākumā pieejamais finansējums. No iepriekš minētā varam secināt, ka šī apakšpasākuma ieviešana ir bijusi veiksmīga, jo lielākā daļa to jauno lauksaimnieku, kuri varēja pretendēt uz atbalstu šajā pasākumā, šo iespēju ir izmantojuši.

6.3.apakšpasākums “Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības”

Kārtību, kādā piešķir valsts un ES atbalstu apakšpasākumam 6.3 “Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības” nosaka MK 09.06.2015. noteikumi Nr. 292 “Valsts un ES atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma “Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība” apakšpasākumam “Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības””.

2024. un 2025. g. netika izsludinātas jaunas iesniegumu pieteikšanās kārtas. Apakšpasākums ir noslēdzies ar astoņām kārtām. No plānošanas perioda sākuma ir apstiprināti 3 695 projekti (ar publisko finansējumu 53,7 milj. EUR) un līdz pārskata perioda beigām sekmīgi īstenoti projekti 3 646 saimniecībās (93,4% no plānotā) 52,3 milj. EUR apmērā, t.sk. no Eiropas Atveseļošanās instrumenta (ESAI) pilnīgi īstenoti 669 projekti 9,9 milj. EUR apmērā. Tai skaitā ir ietverti arī līdz 2020. g. beigām īstenotie 137 projekti no iepriekšējā plānošanas perioda ar kopējo izmaksāto publisko finansējumu 327,0 tūkst. EUR (pārejošo saistību ietvaros).

6.4. apakšpasākuma „Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstībā”

Kārtību, kādā piešķir valsts un ES atbalstu apakšpasākumam 6.4, nosaka MK 24.05.2016. noteikumi Nr. 320 “Valsts un ES atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumā “Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā” atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā””

Atbalsts izsludinātajās projektu pieteikumu kārtās tika paredzēts visām trijām apakšpasākuma aktivitātēm - ar lauksaimniecību nesaistītu darbību attīstībai, ar lauksaimniecību nesaistītu saimniecisko darbību dažādošanai, kā arī tūrisma aktivitāšu veicināšanai. Pasākuma īstenošanai LAP plānošanas noslēgumā kopumā tika paredzēts publiskais finansējums 36,3 milj. EUR apmērā, tai skaitā finanšu instrumentu veidā 11,0 milj. EUR, bet no ESAI finansējuma 4,0 milj. EUR.

2025.g. minētajā apakšpasākuma ietvaros projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas netika izsludinātas.

Kopumā visā periodā 6.4. apakšpasākumā tika izsludinātas septiņas projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas, kurās kopumā tika apstiprināti 816 projektu iesniegumi (ieskaitot FI) ar kopējo publisko finansējumu 46,0 milj. EUR, bet periodā kopā 618 atbalsta saņēmēji (t.sk. FI 256) īstenoja projektus ar kopējo finansējumu 36,0 milj. EUR apmērā jeb 99,2 % (t. sk. FI 10,6 milj. EUR un ESAI 4,0 milj. EUR) no

plānotā.

Veicot ieguldījumus ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanā un attīstībā, galvenās projektos atbalstītās darbības nozares ir mežizstrāde, ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde, koksnes, koka izstrādājumu ražošana, gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošana, nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošana, automobiļu apkope un remonts, mēbeļu un gatavo metālizstrādājumu ražošana. Tūrisma pakalpojumu sniedzēji tūrisma aktivitāšu veicināšanas projektu ietvaros paredzējuši attīstīt viesu izmitināšanu, sporta nodarbības, izklaides un atpūtas darbības.

Apakšpasākumā viena no paredzētā rādītāja - atbalsta saņēmēju skaits uzņēmējdarbības attīstīšanai ar lauksaimniecību nesaistītām darbībām lauku apvidos uz 2025. g. beigām vērtība bija sasniegta 121,2% no plānotā, jo pilnībā projektus (ieskaitot FI) īstenojuši 618 atbalsta saņēmēji no plānotajiem 510, tostarp 57 atbalsta saņēmēji projekta īstenošanai saņēmuši ESAI finansējumu, kas ir 75,0% no plānotiem 76. Savukārt otrs rādītājs – radīto darba vietu skaits īstēnotajos projektos uz 2025. g. vērtība bija pārsniegta 1,9 reizes, jo no jauna tika radītas 1 911 darba vietas (LAP paredzētas 1000 jaunradītas darba vietas).

M07 “Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos”

Kārtību, kādā piešķir valsts un ES atbalstu pasākumam M07, noteica MK 18.08.2015. noteikumi Nr. 475 “Valsts un ES atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumā “Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos” atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā”.

Periodā kopā tika izsludināta viena nepārtrauktā projektu iesniegumu pieņemšanas kārtā. 2022.g. noslēdzās projektu īstenošana un pasākums ir pilnībā īstenots un izdevumi nav veikti. No perioda sākuma līdz tā beigām pilnībā īstenoti ir 363 projekti par 123,6 milj. EUR jeb 100% no plānotā. Šajos projektos sakārtoti pašvaldību grants ceļi 1 559 km garumā, kas pārsniedz LAP paredzētos 840 km (185,7%), jo sākotnēji, plānojot pārbūvēto ceļu km, tika ņemtas vērā maksimālās viena km grants ceļu izmaksas. Tomēr, veicot būvniecības pakalpojumu iepirkumus, reālās izmaksas bija zemākas, līdz ar to pašvaldības varēja atļauties sakārtot vairāk ceļu km.

Arī pasākuma rādītājs “Iedzīvotāju skaits, kuri gūst labumu no uzlabotiem pakalpojumiem” uz pārskata perioda beigām ir izpildīts par 181,5% (36 744 iedzīvotāji) no paredzētā iznākuma rādītāja.

M08 „Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā”

Kārtību, kādā tika piešķirts ES un valsts atbalsts pasākumam M08 noteica MK 04.08.2015. noteikumi Nr.455 „Kārtība, kādā piešķir, administrē un uzrauga valsts un ES atbalstu pasākuma “Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā” īstenošanai”.

8.1 apakšpasākums „Meža ieaudzēšana, papildinot daļēji aizaugušās lauksaimniecības zemes, un kopšana” Periodā kopā tika izsludinātas 11 projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas.

Apakšpasākumā kopumā periodā izmaksāts finansējums 6,7 milj. EUR apmērā (99,4% no paredzētā) 6 389 ha mežaudžu ierīkošanai (127,8% no plānotā), kā arī to kopšanai.

8.3/8.4 apakšpasākums “Atbalsts meža bojājumu profilaksei un atjaunošanai, ko nodarījuši ugunsgrēki, dabas katastrofas, katastrofāli notikumi” un “Meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošana”

8.3. apakšpasākumā Atbalsts meža bojājumu profilaksei un atjaunošanai, ko nodarījuši ugunsgrēki,

dabas katastrofas, katastrofāli notikumi, aktivitātē “Meža ugunsgrēku, kaitēkļu un slimību monitoringa iekārtu un sakaru aprīkojuma ierīkošana un uzlabošana” Periodā kopā tika izsludinātas 10 projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas, kurās kopumā 8.3 apakšpasākumā no plānošanas perioda sākuma ir īstenoti 12 projekti par kopējo publisko finansējumu 5,0 milj. EUR apmērā.

8.4. aktivitātē “Meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošana” Periodā kopā tika izsludinātas 5 projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas un kopumā izmaksāts finansējums 239 īstenotajiem projektiem 1,2 milj. EUR apmērā.

Kopā visā apakšpasākumā līdz 2025. g. beigām izmaksāts finansējums 6,1 milj. EUR apmērā jeb 99,4% no plānotā, tai skaitā 2 atbalsta pretendentiem preventīvām darbībām (66,7% no plānotā atbalsta pretendentu skaita - 3).

8.5 apakšpasākumā “Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai”

Periodā kopā tika izsludinātas 9 projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas. Kopumā periodā īstenots 14 341 projekts (116,6% no paredzētā) ar publisko finansējumu 29,6 milj. EUR (99,5% no paredzētā) jaunaudžu kopšanai un mazvērtīgu mežaudžu nomaiņai 92 102 ha platībā, kas ir 93,2% no LAP plānotā.

M09 “Ražotāju grupu un organizāciju izveide”

Atbalsta saņemšanas kārtību pasākumā M09 nosaka MK 03.02.2015. noteikumi Nr.60 “Kārtība, kādā piešķir valsts un ES atbalstu pasākumam “Ražotāju grupu un organizāciju izveidei””

Kopš plānošanas perioda sākuma pasākumā izsludinātas piecas projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas, kā arī LAP 2007-2013 uzņemto saistību izpildei diviem atbalsta pretendentiem tika paredzēts finansējums 26,4 tūkst. EUR apmērā (kopā pasākumā 1,6 milj. EUR), bet periodā kopā tika izmaksāts finansējums 1,4 milj. EUR apmērā. Tai skaitā trīs meža kooperatīvajām sabiedrībām biznesa plāna īstenošanai izmaksāti 526,2 tūkst. EUR.

2025.g. savus biznesa plānus turpināja īstenot septiņas atbilstīgas kooperatīvās sabiedrības, kurus realizējot, katra kooperatīvā sabiedrība apņemas sasniegt konkrētus mērķus un kāpināt apgrozījumu un biedru skaitu. Divas no atbalstam apstiprinātajām kooperatīvajām sabiedrībām pārstāv liellopu audzēšanas nozari, divas augļu un ogu nozari, viena medus nozari un viena ir kooperatīvā sabiedrība, kas apvieno mājražotājus, kā arī viena ir kooperatīvu apvienība, kas apvieno citus konvencionālā piena kooperatīvus.

Pasākuma rādītājā “Atbalstīto darbību skaits (izveidoto grupu skaits)” prognozētā vērtība LAP ir 8 izveidotas kooperatīvās sabiedrības, bet sasniegtā vērtība ir 12 kooperatīvās sabiedrības (ietverot arī divas kooperatīvās sabiedrības, kas uzsākušas saistības no iepriekšējā perioda), kas ir 150% no prognozētās mērķa vērtības.

Savukārt rādītājā “Saimniecību skaits, kas piedalās atbalstītajās ražotāju grupās” prognozētā vērtība LAP ir 1 235 saimniecības, bet izpilde kopā gan 1. līmeņa kooperatīvām sabiedrībām, gan ņemot vērā arī 2. līmeņa kooperatīvos (kooperatīvu apvienības) 2025.gadā sastāvā esošo kooperatīvu biedru skaitu, ar kuru apvienībai 2025.g. ir bijis apgrozījums – kopējais biedru skaits ir 1 499, kas ir 121,4% no LAP mērķa vērtības.

M16 “Sadarbība”

Kārtību, kādā piešķir valsts un ES atbalstu pasākumam M16 nosaka MK 25.04.2017. noteikumi Nr. 222

“Valsts un ES atbalsta piešķiršanas kārtība 16. pasākuma “Sadarbība” 16.1. apakšpasākumam “Atbalsts Eiropas Inovāciju partnerības lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai lauksaimniecības ražīguma un ilgtspējas darba grupu projektu īstenošanai” un 16.2. apakšpasākumam “Atbalsts jaunu produktu, metožu, procesu un tehnoloģiju izstrādei” atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā”.

16.1 apakšpasākums "Atbalsts Eiropas Inovāciju partnerības lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai lauksaimniecības ražīguma un ilgtspējas darba grupu projektu īstenošanai"

Atbalsts šajā apakšpasākumā ir paredzēts Eiropas Inovāciju partnerības (turpmāk – EIP) darba grupām (apvieno lauksaimniekus, mežsaimniekus, lauksaimniecības produktu pārstrādātājus, lauksaimniecības, mežsaimniecības vai lauksaimniecības produktu pārstrādes nozares nevalstisko organizāciju vai kooperatīvu pārstāvjus, konsultantus, pētniekus, tai skaitā studentus, vai citas jaunradē ieinteresētās puses), kas izstrādā nacionāli nozīmīgu, uz jaunradi vērstu EIP projekta ideju saistītu ar lauksaimniecību, mežsaimniecību vai lauksaimniecības produktu pārstrādi. EIP darba grupu projektu idejas ir inovatīvas, risina nozarē aktuālas nepieciešamības un paredz nozīmīgu, būtisku ieguvumu nozarei. Ieinteresētās puses ir izrādījušas lielu atsaucību, un kopš apakšpasākuma īstenošanas uzsākšanas ir apstiprināti 59 projekti ar publisko finansējumu 23,4 milj. EUR apmērā.

Apakšpasākums ir veiksmīgi noslēdzies ar piecām kārtām periodā. Kopumā apakšpasākumā līdz atskaites perioda beigām pilnīgi īstenoti 59 projekti 21,5 milj. EUR apmērā. Šī apakšpasākuma ieviešana plānošanas periodā ir bijusi veiksmīga.

16.2 apakšpasākums "Atbalsts jaunu produktu metožu, procesu un tehnoloģiju izstrādei"

Plānošanas periodā apakšpasākums 16.2 “Atbalsts jaunu produktu, metožu, procesu un tehnoloģiju izstrādei” ir veiksmīgi noslēdzies ar četrām projektu pieņemšanas kārtām, kurās ir realizēti 63 projekti par kopējo publisko finansējumu 4,4 milj. EUR. 16.2. apakšpasākuma ietvaros liela daļa no projektiem ir saistīti ar dažādu lauksaimniecības produktu audzēšanu un zemes ielabošanas veidiem, kā arī projektu iesniegumu tēmas ir saistītas ar augļkopības nozares attīstīšanu un lauksaimniecības produktu pārstrādi, tai skaitā ievērojamā daļā apstiprinātajos projektos paredzētas videi draudzīgas (bioloģiskas un integrētas) inovatīvas metodes, tehnoloģijas, kā arī lauksaimniecības un pārstrādes produktu ražošana. Kopumā 16.2. apakšpasākumā projektus ir īstenojušas 63 darba grupas jeb 126,0% no sākotnēji plānotā skaita -50.

16.3 apakšpasākums "Atbalsts lauku tūrisma attīstības veicināšanai"

Kopā plānošanas periodā apakšpasākumā 16.3. apakšpasākumā “Atbalsts lauku tūrisma attīstības veicināšanai” tika izsludinātas divas projektu pieņemšanas kārtas un ir realizēti 14 projekti par kopējo publisko finansējumu 1,0 milj. EUR. 16.3. apakšpasākumā lielākā daļa projektu ir saistīti ar lauku tūrisma pakalpojumu virzību un attīstīšanu tirgū (arī jaunu tirgu sasniedzamība), jaunu nacionālās identitātes un nacionāla mēroga kulinārā tūrisma produktu popularizēšanu, kā arī lauku tūrisma (veiktas mārketinga aktivitātes) popularizēšanu.

M17 “Ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanas prēmija”

Kārtību, kādā piešķir valsts un ES atbalstu pasākumam M17, nosaka MK noteikumi Nr. 492 “Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu ražas, dzīvnieku un augu apdrošināšanai 2014.- 2020. gada plānošanas periodā”.

Sākot no 2023. gada LAP 2014-2020 ietvaros pasākumā M17 vairs netika izsludināta iesniegumu iesniegšanas kārtas, kā arī netika veiktas izmaksas, jo viss pieejamais publiskais finansējums bija izmantots

periodā līdz 2022. gadam. Pārskata perioda astoņos gados (2015. - 2022. gads) pasākuma ietvaros izmaksāts finansējums 4 616 saimniecībām (92,3% no plānotā skaita) 54,8 milj. EUR apmērā.

No 2023. g. atbalstu Riska pārvaldības instrumentiem piešķir Kopējās lauksaimniecības politikas Stratēģiskā plāna 2023.-2027. gadam intervences LA17 "Ražas, dzīvnieku, sējumu un stādījumu apdrošināšanas prēmija" ietvaros.

M19 "Atbalsts LEADER vietējai attīstībai (SVVA - sabiedrības virzīta vietējā attīstība)"

19.2. apakšpasākums "Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju"

Visā periodā 19.2. apakšpasākumā "Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju" realizēti 4 864 projekti par 80,9 milj. EUR jeb 98,6% no plānotā. 1A mērķa virzienā (inovāciju atbalsts) – 392 projekti (par kopējo publisko finansējumu 7,8 milj. EUR), 3A mērķa virzienā (lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības un tirdzniecības veicināšana) – 163 projekti ar kopējo publisko finansējumu 2,6 milj. EUR, 6A mērķa virzienā (uzņēmējdarbības veicināšana lauku teritorijās) ieguldījumu devuši 1 682 projekti ar kopējo publisko finansējumu 31,6 milj. EUR un visvairāk – 2 627 projekti (ar kopējo publisko finansējumu 38,8 milj. EUR) - 6B mērķa virzienā (vietējās attīstības sekmēšana lauku teritorijās).

No īstenotajiem projektiem 2 342 (48,1%) ir mazo un vidējo uzņēmumu īstenoti projekti, 1 389 – NVO (28,6%), 1 130 (23,2%) - valsts un pašvaldību iestāšu un 3 (0,1%) citu atbalsta pretendentu īstenoti projekti.

3A mērķa virzienā realizēti projekti, kas ir saistīti ar lauksaimniecības produktu pārstrādi (t.sk. bioloģisko lauksaimniecības produktu pārstrādi). Ieguldījumi veikti, piemēram, tādas saimnieciskās darbības uzsākšanai vai attīstībai kā maizes un konditorejas produktu ražošana, augļu un dārzeņu pārstrāde, gaļas pārstrāde, siera un saldējuma ražošana, vīna darītavas un alus ražotnes attīstība u.c.

6A mērķa virzienā projekti īstenoti tādās jomās kā tūrisms un tūrisma pakalpojumi, amatniecība, koku izstrādājumu ražošana, mēbeļu ražošana un restaurācija, ēdināšanas pakalpojumi, tirdzniecības vietas, sporta nodarbību, izklaides un atpūtas darbības, veterinārie pakalpojumi, autoservisa pakalpojumi, foto pakalpojumi, šūšanas pakalpojumi u.c. Realizēti arī vietējo pašvaldību kopprojekti ar uzņēmējiem, kuros vietējā pašvaldība savā īpašumā ir izveidojusi infrastruktūru uzņēmējiem saimnieciskās darbības veikšanai.

6B mērķa virzienā realizēti galvenokārt sabiedriskā labuma projekti, kuros tiek sakārtota teritorija pakalpojumu sniegšanai, t.sk., dabas un kultūras objekti, un tiek dažādotas sabiedriskās aktivitātes. Projekti īstenoti tādās jomās kā sporta, izklaides un atpūtas darbības, sociālās aprūpes pakalpojumu nodrošināšana, apdzīvotās vietās publiskās ārtelpas labiekārtošana un teritorijas funkciju uzlabošana (piemēram, ielu apgaismojums, autobusa pieturas, videonovērošana u.c.), kā arī kultūras (t.sk. kultūras centri, muzeji, baznīcas, kultūrvēsturiskās vietas) un dabas objektu sakārtošana u.c. kopumā no izveidotajiem/uzlabotajiem pakalpojumiem un infrastruktūras labumu gūs 938 089 iedzīvotāju.

Visā periodā projektu ietvaros radītas 1 947 darba vietas, kas pārsniedz LAP plānoto mērķa vērtību – 800, t.i. 243,4% no paredzētā mērķa rādītāja "T23 - atbalstīto projektu radītās darbvietas (LEADER) (6B)" vērtības, 862 no tām radītas sievietēm.

19.3. apakšpasākums "Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība"

Visā periodā īstenoti 56 sadarbības projekti, no tiem 30 starpvalstu sadarbības projekti un 26 ir starpteritoriālās sadarbības projekti ar kopējo publisko finansējumu 3,7 milj. EUR (95,7% no kopējā 19.3. "Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība" pieejamā publiskā finansējuma). Tajos iesaistījušās visas 35

VRG, t.sk. 30 VRG piedalījušās starpvalstu sadarbības projektos un 35 VRG – starpteritoriālās sadarbības projektos.

VRG lielāka interese ir bijusi par starpvalstu sadarbības projektu īstenošanu. Galvenokārt, sadarbība ir izveidojusies ar VRG no Igaunijas un Somijas. Kā sadarbības partneri piedalās arī VRG no Lietuvas, Portugāles, Slovēnijas, Lielbritānijas, Zviedrijas, Īrijas, Grieķijas, Spānijas, Polijas, Vācijas, Horvātijas, Itālijas, Francijas, Rumānijas un arī no Moldovas, Gruzijas un Meksikas. 14 starpvalstu sadarbības projektos Latvijas VRG veikušas projekta koordinators pienākumus.

Visi īstenotie starpvalstu un starpteritoriālās sadarbības projekti dod ieguldījumu 6B mērķa virzienā un sekmē kāda no VRG SVVA stratēģijā noteiktā mērķa sasniegšanu. Galvenās tēmas sadarbības projektos ir vienotas vietējās identitātes radīšana, tūrisms, mājražošana, bioekonomika, dabas un kultūras mantojums, tradīciju iedzīvināšana mūsdienās, amatniecība, viedie ciemi.

Visā periodā 35 VRG saņēma atbalstu darbības nodrošināšanai un teritorijas aktivizēšanai **19.4. apakšpasākumā “Vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšana, teritorijas aktivizēšana”**. Tā kā ELFLA ir noteikts kā galvenais fonds, sešas multifondu VRG piešķirto atbalstu izmantoja arī darbībām, kas saistītas ar Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014.-2020.gadam atbalstu.

Visā periodā apakšpasākumā izmaksāts publiskais finansējums 13,4 milj. EUR apmērā, kas ir 99,7% no 19.4. apakšpasākumam “Vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšana, teritorijas aktivizēšana” plānotā publiskā finansējuma.

Lielāko piešķirtā atbalsta daļu VRG ir novirzījušas darbības nodrošināšanai. Aktivitātei “VRG darbības nodrošināšana” izmaksāts publiskais finansējums 12,7 milj. EUR apmērā (95,0% no kopējā izmaksātā publiskā finansējuma) un aktivitātei “Aktivizēšana” – 674,7 tūkst. EUR apmērā (5,0% no kopējā izmaksātā publiskā finansējuma).

Kopš 2024. gada 33 VRG īsteno vietējās attīstības stratēģijas 2023.-2027.gadam un atbalstu darbības nodrošināšanai, vietējās attīstības stratēģijas iedzīvināšanas pārvaldībai, uzraudzībai un novērtēšanai saņem Kopējās lauksaimniecības stratēģiskā plāna 2023.-2027.gada intervences “Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošanu” vai Programmas zivsaimniecības attīstībai 2021.-2027.gadam ietvaros, ņemot vērā, ka Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds ir noteikts kā galvenais fonds.

M20 “Tehniskā palīdzība”

Pasākuma mērķis ir atbalstīt efektīvu un atbilstošu LAP sagatavošanu, pārvaldību, uzraudzību, novērtēšanu, kā arī informācijas, saziņas, tīklu (Valsts lauku tīkla – VLT un kopš 2023. g. sākuma Valsts Kopējās lauksaimniecības politikas tīkla - VKLPT) uzturēšanas, sūdzību izskatīšanas, kontroles un revīzijas pasākumus, lai sasniegtu plānotos rezultātus.

Saskaņā ar MK 30.09.2014. noteikumu Nr. 599 26. punktu Tehniskās palīdzības atbalsta saņēmēji ir Zemkopības ministrija (turpmāk - ZM) un LAD. Visā plānošanas perioda laikā pasākuma “Tehniskā palīdzība” ietvaros kopumā tika iesniegti un apstiprināti 36 ZM un LAD projektu iesniegumi par pasākumā paredzētajām darbībām, t.sk. 10 projekti pārejas periodam no 2021. līdz 2025. g. un 1 projekts 2023. gadā. Projektu ietvaros tiek sniegts atbalsts atbildīgajām institūcijām LAP ieviešanai un pasākumu administrēšanai, tāpat tiek nodrošināta VKLPT aktivitāšu īstenošana un informācijas un publicitātes pasākumi atbalsta saņēmējiem un plašākai sabiedrībai par LAP sniegto ieguldījumu lauku attīstībā un

atbalsta saņēmēju labo pieredzi un praksi, kā arī tiek veikti izvērtējumi LAP nepārtrauktās novērtēšanas sistēmas ietvaros tās īstenošanas uzlabošanas nolūkā, tiek nodrošināta LAP Uzraudzības komitejas darbība u.c. ar LAP efektīvu ieviešanu un pārvaldību saistītas darbības.

Tāpat pasākuma ietvaros tiek nodrošināta situācijas analīze un izvērtējumi, atbalstīta tematisko darba grupu (nodrošinot plašu ieinteresēto personu un organizāciju pārstāvju piedalīšanos) norise, kā arī citi pasākumi Kopējās lauksaimniecības politikas (turpmāk – KLP) Stratēģiskā plāna īstenošanai plānošanas periodā 2023.-2027. gadā.

Plānošanas periodā pasākumam “Tehniskā palīdzība” tika piešķirts finansējums 104,4 milj. EUR apmērā (t.sk. 2,0 milj. EUR no valsts papildu finansējuma), kas pilnā apmērā tika izmaksāts līdz 2025. g. beigām, tai skaitā 2025. g. – 1,6 milj. EUR. Vislielākais finansējums no plānošanas perioda sākuma 59,1% apmērā ir izmantots LAP ieviešanas un pasākumu administrēšanas nodrošināšanai, t.sk. atalgojumam, telpu uzturēšanai, nodarbināto apmācībām, tehniskajam nodrošinājumam administrēšanā iesaistītajiem darbiniekiem, dažādu forumu un tematisko grupu organizatorisko izdevumu segšanai. Otra finansiāli apjomīgākā pozīcija ir atbalsts VKLPT darbības nodrošināšanai – 30,2% no kopējiem pasākuma “Tehniskā palīdzība” izdevumiem, savukārt novērtēšanai tika atvēlēti 1,9% no izmaksātā finansējuma.

20.1.apakšpasākumā “Atbalsts tehniskajai palīdzībai (izņemot valstu lauku tīklus jeb VLT/VKLPT)” laika periodam no 2015. g. līdz 2025. g. tika iesniegti un apstiprināti 33 projektu iesniegumi. 2025. g. tika turpināta pārejas perioda (2021.-2025. gads) projektu realizācija. Kopā 2025. g. izmaksāts atbalsts 1,6 milj. EUR apmērā. No plānošanas perioda sākuma līdz atskaites perioda beigām šajā apakšpasākumā tika izmaksāts viss plānotais finansējums EUR 72,9 milj. EUR apmērā jeb 69,8% no pasākuma “Tehniskā palīdzība” finansējuma kopējā apjoma.

20.2.apakšpasākumā “Atbalsts valstu lauku tīklu jeb VLT/VKLPT izveidei un darbībai” no plānošanas perioda sākuma apstiprināto 3 projektu ietvaros kopā izmaksāti 31,5 milj. EUR jeb viss plānotais finansējums šajā apakšpasākumā. Apakšpasākuma ietvaros atbalsts paredzēts VLT/VKLPT sekretariāta darbības nodrošināšanai un VLT/VKLPT darba plānā paredzēto aktivitāšu īstenošanai visā Latvijas teritorijā, tai skaitā, īstenojot informēšanas pasākumus pēc iespējas tuvāk interesentu dzīvesvietai, kā arī aktivitāšu norisei plaši tika izmantoti dažādi tiešsaistes un video formāta risinājumi.

Informācija par finanšu instrumentu ieviešanu

Kārtību, kādā tiek administrēts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauku attīstībai finanšu instrumentu veidā nosaka:

- MK 23.11.2021. noteikumi Nr. 769 “Valsts un ES atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai finanšu instrumentu veidā”;
- MK 24.07.2018. noteikumi Nr. 446 “Noteikumi par lauksaimniecības, lauku un zivsaimniecības saimnieciskās darbības veicēju aizdevumu programmu”;
- MK 08.01.2019. noteikumi Nr. 9 “Lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības garantiju programmas noteikumi”.

2024.g. 6. martā tika apstiprināta A/S “Attīstības finanšu institūcija “Altum”” (turpmāk – Altum) precizētā finanšu instrumentu investīciju stratēģija un ieviešanas plāns, paredzot ELFLA finansējumu 25,0 milj. EUR apmērā izmantot finanšu instrumentu ieviešanai.

Pamatojoties Altum finanšu instrumentu investīciju stratēģiju un ieviešanas plānu un ņemot vērā esošo

situāciju attiecībā uz finansējuma pieprasījumu dažādos LAP apakšpasākumos uz plānošanas perioda beigām, 2025. gada 31. oktobrī tika parakstīta vienošanās par grozījumiem finansēšanas nolīgumā starp LAD un Altum par finanšu instrumentu īstenošanu un finanšu instrumentu ieviešana tika turpināta, sadalot finansējumu šādi, lai pēc iespējas efektīvāk apgūtu FI paredzētos finanšu līdzekļus:

o 24,16 milj. EUR lauksaimniecības un lauku saimnieciskās darbības veicēju aizdevumu programmas finansēšanai, no tiem:

- M4.1. "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" – 12,69 milj. EUR;
- M4.2. "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē" – 0,48 milj. EUR;
- M6.4. "Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā" – 11,0 milj. EUR.

o 0,84 milj. EUR lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības garantiju programmas finansēšanai, no tiem:

- M4.1. "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" – 0,82 milj. EUR;
- M4.2. "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē" – 0,02 milj. EUR.

Kopš 2022.g., kad tika uzsākta faktiska finanšu instrumentu ieviešana, Altum regulāri tika veikti avansa maksājumi, un kopumā līdz 2025. gada 11. aprīlim Altum tika veikti maksājumu 25,0 milj. EUR apmērā finanšu instrumentu ieviešanai. Līdz 2025. g. beigām Altum gala saņēmējiem izmaksāja 24,5 milj. EUR, Lauksaimniecības un lauku saimnieciskās darbības veicēju aizdevumu programmas ietvaros tika izsniegti 649 aizdevumi, un piešķirtas desmit garantijas izmantojot ELFLA finanšu līdzekļus.

o 4.1. apakšpasākumā "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" izmaksāti 379 aizdevumi ar ieguldījumu mērķa virzienā 2A (ekonomisko rādītāju palielinājums, lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares konkurētspējas uzlabošana, ieguldījumi infrastruktūras uzlabošanā), kuru kopējais publiskais finansējums 12,7 milj. EUR apmērā. Ieguldījumi veikti, piemēram, tādas saimnieciskās darbības uzsākšanai vai attīstībai kā graudaugu u.c. lauksaimniecības kultūru audzēšana, jauktas saimniecības attīstība un liellopu audzēšana. Apakšpasākuma ietvaros tika apstiprināti un īstenoti arī deviņi projekti lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības garantiju programmas ietvaros, kuros finansējums izmaksāts 821,7 tūkst. EUR apmērā.

o 4.2. apakšpasākumā "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē" izmaksāti aizņēmumi 16 atbalsta saņēmējiem, ar ieguldījumu mērķa virzienā 3A (papildu vērtības pievienošana lauksaimniecības produktiem), kur kopējais izmaksātais publiskais finansējums bija 347,8 tūkst. EUR. Ieguldījumi tika paredzēti augļu un dārzeņu pārstrādei un konservēšanai, piena pārstrādei un siera ražošanai, alus ražošanai kā arī citas pārtikas produkcijas ražošanai. Kā arī apakšpasākumā tika apstiprināts un īstenots viens projekts lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības garantiju programmas ietvaros 20 000 EUR apmērā.

o 6.4. apakšpasākumā "Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā" izmaksāti 256 aizņēmumi ar ieguldījumu mērķa virzienā 6A (uzņēmējdarbības veicināšana lauku teritorijās) ar kopējo publisko finansējumu 10,6 milj. EUR apmērā. Ieguldījumi veikti, piemēram, tādas saimnieciskās darbības uzsākšanai vai attīstībai kā izmitināšana viesu namos, izklaides un atpūtas pakalpojumu nodrošināšana, veterināro pakalpojumu sniegšana, automobiļu apkopes un remonta pakalpojumu nodrošināšana, mežkopībai un citām mežsaimniecības darbībām, mežizstrādei, kā arī namdaru un galdniecības izstrādājumu ražotnes attīstība.

Informējam, ka LAP gada īstenošanas ziņojuma par 2025. gadu 10. sadaļā attiecībā uz finanšu instrumentu

(FI) īstenošanu ir veikti precizējumi, salīdzinot ar 2024. gadu, lai korekti atspoguļotu FI ar gala saņēmējiem noslēgto līgumu summas un attiecīgi izmaksāto finansējumu, kā arī citu informāciju atbilstoši pēdējai 2025. gada 31.oktobrī noslēgtajai vienošanai starp LAD un A/S Attīstības finanšu institūcija "Altum" kā finansējuma saņēmēju.

Turklāt 2024. gada ziņojuma 10. sadaļas 37. rindā attiecībā uz aizdevumiem bija radusies tehniska kļūda, ievadot vērtību "3 869 341,65 EUR". Šajā rindā 2024. gadā, līdzīgi kā 2025. gada ziņojumā, bija jābūt "0", jo, saskaņā ar nolīgumu, līdz pārskata gada beigām tiek norādītas summas, kas tiek iemaksātas atpakaļ finanšu instrumentā (36. rinda), bet tās netiek atkārtoti izmantotas.

Platībatkarīgie atbalsta pasākumi lauku attīstībai – vides un lauku ainavas uzlabošanai (M10, M11, M12, M13)

Uzsākoties jaunajai Kopējās lauksaimniecības politikas daudzgadu finanšu shēmai 2023.–2027. gadam, daļa no agrovīdes pasākumiem tika izbeigti, piemēram, M10.1.4. Rugāju lauks ziemas periodā, bet vairums turpināti sākot jau ar 2023.pieteikumu gadu – pielāgojot spēkā esošās saistības jaunajiem nosacījumiem vai pārtraucot tās, saskaņā ar regulas Nr. 1305/2013 48. pantu, piemēram: M10.1.1. Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos pielāgot interencei LA10.5. Zālāju biotopu apsaimniekošana; M10.1.2. Vides saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā pielāgot interencei LA10.2. Vidi saudzējošā dārzkopība; M10.1.4. Saudzējoša vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei pielāgot interencei LA10.4. Biškopības vienību apsaimniekošana apputeksnēšanas vajadzībām; M11. Bioloģiskā lauksaimniecība pielāgot interencei LA11. Bioloģiskā lauksaimniecība.

12.2. apakšpasākumā "Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām" (NIM) paredzēts maksāt kompensāciju ne tikai par atbalsttiesīgajām platībām Natura 2000 tīklā, bet arī par citām norobežotām dabas aizsardzības teritorijām ar vides radītiem ierobežojumiem ārpus Natura 2000 platībām, saskaņā ar Regulas 1305/2013 30 (6).panta b) apakšpunktu. Līdz ar to šobrīd par potenciāli atbalsttiesīgu platību ir noteikti 67 702 ha, kuros ir dažāda veida mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi.

2025. gadā, tā pat kā iepriekšējā, varēja pieteikties uz atbalstu tikai M12 "Natura 2000 un Ūdens pamatdirektīvas maksājumi" pasākuma apakšpasākumā 12.2."Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām" (NIM). Informācija par LAP platībatkarīgo pasākumu iesniegumu skaitu un apstiprinātajām platībām 2023., 2024. un 2025. pieteikumu gadā ir atspoguļota 3. tabulā.

Pasākuma kods	LAP pasākums	Iesniegumu skaits	Apstiprinātie ha	Iesniegumu skaits	Apstiprinātie ha	Iesniegumu skaits	Apstiprinātie ha
		2023.gadā		2024.gadā		2025.gadā*	
M10	Agrovīde	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A
M10.1.1.	Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A
M10.1.2.	Vides saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A
M10.1.3.	Rugāju lauks ziemas periodā	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A

M10.1.4.	Saudzējoša vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A
M11	Bioloģiskā lauksaimniecība	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A
M11.1.	Pāreja uz bioloģisko lauksaimniecību	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A
M11.2.	Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A
M12.2.	Kompensācijas maksājums par NATURA2000 mežu teritorijām	3 334	51 006	3 317	50 065	3 316	51 790
M13	Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabīgi vai citi specifiski ierobežojumi	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A
M13.2.	Kompensācijas maksājums par citiem apgabaliem, kuros ir ievērojami dabas ierobežojumi	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A
M13.3.	Kompensācijas maksājums par citiem apgabaliem, kuros ietekmē specifiski ierobežojumi	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	#N/A

3. tabula Informācija par LAP 2014-2020 (2021-2022) platībatkarīgajiem pasākumu iesniegumiem

Avots: LAD

Atbilstoši MK 2010. gada 16. marta noteikumiem Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” attiecīgas kategorijas ĪADT tiek noteikti dažādas stingrības saimnieciskās darbības ierobežojumi, tai skaitā mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi. Saimnieciskās darbības ierobežojumus var noteikt arī, apstiprinot konkrētu ĪADT individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus, kas paredz ĪADT daļījumu funkcionālajās zonās. Būtiskākie saimnieciskās darbības ierobežojumi ĪADT noteikti mežsaimnieciskai darbībai. Saskaņā ar Valsts meža dienesta Meža valsts reģistra datiem, 2024. gadā privāt īpašumā (fiziskās personas, fiziskām personām piederoši

uzņēmumi, juridiskas personas) ĪADT atrodas 73 895 ha meža zemes, kurai noteikti dažādi mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi. Jāuzsver, ka faktiskā saimnieciskās darbības aprobežotā platība ir svārstīgs skaitlis ar pieaugošu tendenci, jo Latvijā joprojām turpinās NATURA 2000 tīkla paplašināšana un jaunu mikroliegumu identificēšana.

2025. gadā apakšpasākuma 12.2. "Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām" ietvaros atbalstam pieteicās 3 316 pretendenti, deklarējot 51 790 ha lielu meža zemes platību. LAP noteiktais mērķis uz 2025. gadu bija 60 000 hektāri, taču tas pilnā apmērā sasniegts netika, jo visā periodā unikāli tika atbalstīti 57 449,4 ha meža zemes jeb 95,7 % no LAP 2014-2020 mērķa.

Periodā kopumā tika novērota pieaugoša atbalsta saņēmēju aktivitāte (skat. 2. attēlu), kad no 2 643 iesniegumiem 2015. pieteikumu gadā tā 10 gadu periodā palielinājās par 25%, sasniedzot 3 316. Likumsakarīgi, arī apmaksātie hektāri pieauga, līdz ar atbalsta pretendentu izraudzītās intereses kāpumu, proti 10 gadu periodā apstiprināto hektāru apjoms palielinājās par 10 tūkst. ha, jeb no 41 tūkst. ha uz 51 tūkst. ha (skat. 3. attēlu).

LAP 2014-2020 prioritāšu un mērķa virzienu progress 2025. gadā

LAP ieviešana tika uzsākta 2015. g., daļai pasākumu 2017. g. tika izsludinātas tikai pirmās projekta iesniegumu pieņemšanas kārtas (piemēram, pasākumam M16), turklāt vairākos pasākumos projektu īstenošana noritēja no diviem līdz pat četriem gadiem. Ar LAP 10.2 grozījumiem tika piedalīts klāt papildus finansējums pārejas periodam no 2021. līdz 2022. g., kur izmaksas varēja veikt vadoties pēc N+3 principa līdz pat 2025. gada beigām. Uz atskaites perioda beigām lielākajai daļai mērķa rādītāju sasniegtās vērtības ir sasniegtas, bet daļai rādītāju tās ir pat pārsniegtas. Tikai atsevišķu iznākuma rādītāju izpilde nesasniedza plānotās vērtības, bet tās nav uzskatāmas par būtiskām.

P1 - Veicināt zināšanu pārnesi lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku apvidos

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākumi M01, M02 un M16.

Izpildes progress mērķa rādītājam **T1 "Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14., 15. un 35. panta pasākumu ietvaros veikto izdevumu procentuālā daļa no LAP kopējiem izdevumiem"**, uz plānošanas perioda beigām ir 99,03% no plānotās vērtības jeb 2,85 (plānotā vērtība 2,88). 2025. g. rādītāja izpilde ir palielinājusies par 17,03 procentpunktiem, salīdzinot ar 2024. g. beigām. Lai gan pasākumu M01 un M02 īstenošana tika uzsākta tikai 2016. gadā, turklāt 1.2 apakšpasākumā "Atbalsts demonstrējumu pasākumiem un informācijas pasākumiem" līgumi ar pakalpojumu sniedzējiem tika noslēgti tikai 2018. un daļa arī 2019. g., bet apakšpasākumā 1.3 "Atbalsts saimniecību un mežu apmeklējumiem" līgums ar pakalpojuma sniedzēju tika noslēgts tikai 2018. gada oktobrī, savukārt pasākuma M16 īstenošana uzsākta 2017. gadā, pasākumu īstenošanas perioda noslēgumā ir bijusi sekmīga un izpildes vērtība šim rādītājam uz perioda beigām ir vērtējama kā ļoti sekmīga.

Savukārt mērķa rādītāja **T2 "Sadarbības pasākumā atbalstīto sadarbības darbību kopskaits (Regulas (ES) Nr. 1305/2013 35. pants) (grupas, tīkli/klasteri, pilotprojekti u.c.)"** plānotā vērtība jau divus pēdojos gadus ievērojami pārsniegta un palikusi tāda arī noslēgumā - 136 jeb 143,2% no plānotās vērtības, jo bija liela interese par pasākumā M16 "Sadarbība" atbalstītajām aktivitātēm.

Arī mērķa rādītāja **T3 "Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14. panta pasākuma ietvaros apmācīto dalībnieku kopskaits"** plānotā vērtība uz plānošanas perioda beigām ir krietni pārsniegta - 149,7% no plānotās vērtības

jeb 37 415 apmācīto dalībnieku, jo par paredzēto finansējumu bija iespējams apmācīt ievērojami lielāku dalībnieku skaitu nekā sākumā plānots.

1A – sekmēt inovācijas, sadarbību un zināšanu bāzes attīstību lauku teritorijās

Pārskata perioda beigās sekmīgi noritēja M01, M02 un M16 pasākumu īstenošana, neskatoties uz to, ka šo pasākumu īstenošana tika uzsākta salīdzinoši vēlu. Realizējot publisko iepirkumu procedūras, to rezultātā tika izvēlēti apmācību un konsultāciju pakalpojumu sniedzēji un noslēgti līgumi, nodrošinot mācības un konsultācijas vairākās lauksaimniecības un mežsaimniecības jomās, kā arī tika nodrošināta apakšpasākumu 1.2. “Atbalsts demonstrējumu pasākumiem un informācijas pasākumiem” un 1.3. “Atbalsts saimniecību un mežu apmeklējumiem” īstenošana.

2025. gadā vēl turpinājās pasākumā M01 “Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi” 2023. gadā noslēgtais līgums par mācību organizēšanu un īstenošanu profesionālās izglītības un prasmju apguves apakšpasākuma ietvaros. Savukārt 1.2. “Atbalsts demonstrējumu pasākumiem un informācijas pasākumiem” 2025. gadā turpinājās 2022. gadā noslēgtie 18 līgumi ar atklātā konkursa uzvarētājiem par demonstrējumu nodrošināšanai augkopības nozarē, kā arī 2023. gada sākumā noslēgto 11 līgumu izpilde par demonstrējumu nodrošināšanu lopkopības nozarē. 1.3. “Atbalsts saimniecību un mežu apmeklējumiem” 2025. gadā turpinājās 2023. gadā noslēgtā līguma izpilde par pakalpojuma sniegšanu saimniecību un mežu apmeklējumu organizēšanā.

Arī pasākumā M02 “Konsultāciju pakalpojumi, saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi” 2025. gadā turpinājās 2023. gadā noslēgto līgumu izpilde par individuālu konsultāciju nodrošināšanu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē.

Līdz 2025. g. beigām pasākumā M01 noslēgto līgumu ietvaros tika realizēti projekti 21,3 milj. EUR apmērā jeb praktiski par visu pasākumā pieejamo finansējumu (99,9%).

Savukārt pasākumā M02 ir izmaksāti 10,1 milj. EUR, kas ir nedaudz mazāk kā sākumā šajā pasākumā bija plānots – 98,4%.

Pasākumi M01 un M02 tādējādi ir snieguši ieguldījumu zināšanu bāzes attīstībai lauku teritorijās un lauku uzņēmēju zināšanu un praktisko iemaņu paaugstināšanā.

Sekmīgi noslēgusies pasākuma M16 “Sadarbība” projektu īstenošana, pēdējos gados tika turpināta iepriekšējās projektu iesniegumu pieņemšanas kārtās apstiprināto projektu pabeigšana. Kopumā pasākumā izmaksāti 98,5% no plānotā finansējuma jeb 26,9 milj. EUR.

1B - Stiprināt saikni starp lauksaimniecību, pārtikas ražošanu un mežsaimniecību un pētniecību un inovāciju, tostarp lai uzlabotu vides apsaimniekošanu un vides stāvokļa rādītājus

Pasākuma M16 īstenošana tika uzsākta 2017. g., un šajā mērķa virzienā sasniegtais iznākumu rādītājs M16 pasākumā atbalstītās sadarbības darbības ir 136, veidojot izpildes progresu 143,2% no periodā plānotās vērtības. Mērķa sasniegšana ir vērtējama kā ļoti sekmīga, jo plānotā rādītāja vērtība ir ievērojami pārsniegta.

1C – rosināt mūžizglītību un apmācību lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarēs

2025. g. sekmīgi tika turpināta un pabeigta vairāku apmācības bloku īstenošana un līdz pārskata perioda beigām kopumā apmācīti 37 415 dalībnieki, kas ir 149,66% no plānotā apmācāmo skaita plānošanas periodā (2024. gada beigās - 131,7%) - mērķa rādītāja ***T3 “Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14. panta pasākuma***

ietvaros apmācīto dalībnieku kopskaits” paredzētās vērtības. Tādēļ plānotā mērķa rādītāja vērtība ir sasniegta un mērķa izpilde ir vērtējama kā ļoti sekmīga.

P2 - Uzlabot visu veidu lauksaimniecības uzņēmumu rentabilitāti un konkurētspēju visos reģionos un sekmēt inovatīvas lauksaimniecības tehnoloģijas un meža ilgtspējīgu apsaimniekošanu

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākumi M01, M02, M04, M06 un M16.

2A – uzlabot saimniecību ekonomiskos rādītājus un veicināt to restrukturizāciju un modernizāciju, jo īpaši ar mērķi iesaistīt saimniecības tirgū un dažādot lauksaimniecisko darbību

Kopā no mērķa virzienā 2A plānotā publiskā finansējuma (654,3 milj. EUR) uz 2025. gada beigām izmaksāti 623,6 milj. EUR jeb 95,3% no pieejamā finansējuma.

Pasākumā M01 šajā mērķa virzienā realizēti projekti par kopējo publisko finansējumu 14,2 milj. EUR jeb 106,2% no sākotnēji šim mērķa virzienam plānotā publiskā finansējuma apmēra, kas skaidrojams ar to, ka apmācību un demonstrējumu tēmas, kas vērstas uz konkurētspējas palielināšanu lauku uzņēmumos, ir izraisījušas lielāku interesi nekā tēmas par vides un klimata pārmaiņām. Jāņem vērā, ka perioda sākumā, plānojot pasākuma M01 sadalījumu pa mērķa virzieniem, bija grūti prognozēt, kādas tēmas potenciālajiem gala labuma guvējiem interesēs visvairāk, un mērķa virzienam 2A tika paredzēti tikai 62,6% no pasākumam pieejamajiem finanšu līdzekļiem, tomēr pasākuma īstenošanas gaitā tika konstatēts, ka mācību kursi, demonstrējumi un saimniecību un mežu apmeklējumi, kas vērsti uz konkurētspējas palielināšanu lauku uzņēmumos ir izraisījuši lielāku interesi nekā tika prognozēts. Tādēļ šajā pasākumā visa periodā kopā realizēto projektu finansējums 66,6% apmērā no kopējā M01 finansējuma ir devis ieguldījumu tieši mērķa virzienā 2A, un attiecīgi proporcionāli mazāk ieguldījumu P4.

Lielākā daļa šo projektu (par 9,3 milj. EUR) ir īstenoti apakšpasākuma 1.1. “Profesionālās izglītības un prasmju apguves pasākumi” ietvaros.

Savukārt pasākums M02 dod ieguldījumu mērķa virziena 2A sasniegšanā ar realizētajiem projektiem 3,1 milj. EUR apmērā (103,5% no mērķa virzienam plānotā publiskā finansējuma) uz plānošanas perioda beigām. Pēdējā gadā bija vērojams straujš izpildes pieaugums 26,2 procentpunktu apmērā salīdzinot ar 2024. gada beigām. Līdzīgi kā pasākumam M01, arī pasākumā M02, īstenojot noslēgtos līgumus par pakalpojumu sniegšanu, ir nedaudz mainījies plānotais finansējuma sadalījums starp 2A (30,5% izpilde šajā mērķa virzienā salīdzinot ar plānotajiem 29,0%) un P4, ņemot vērā konsultāciju saņēmēju faktiski izvēlētas konsultāciju jomas.

Pasākumā M16 ir pilnīgi īstenoti projekti 26,9 milj. EUR jeb 98,5% apmērā no plānotā. Pēdējā gada laikā bija vērojams salīdzinoši straujš izpildes pieaugums par 16,2 procentpunktiem, ņemot vērā to, ka šī pasākuma īstenošana tika uzsākta tikai 2017. gadā.

Lielāko ieguldījumu mērķa virziena rezultatīvo rādītāju izpildē dod atbalsta pasākums M04. No plānošanas perioda sākuma M04 pasākumā kopā šajā mērķa virzienā īstenoti un apmaksāti projekti par 527,1 milj. EUR jeb 94,3% no pieejamā publiskā finansējuma, (ieskaitot arī projektus, kas finansēti no papildu valsts finansējuma un FI). Plānošanas periodā pieprasījums pēc pasākuma M04 atbalsta konkurētspējas paaugstināšanai lauku saimniecībās bija ļoti augsts un šajā pasākumā mērķa virzienā 2A tika apgūts viss plānotais finansējums ar ELFLA un ESAI līdzfinansējumu, kā arī vēl papildus izmaksāts valsts papildus finansējums.

4.1. apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” ietvaros līdz 2025. g. beigām:

īstenoti un pilnībā apmaksāti projekti 6 744 saimniecībām jeb 110,7% no plānotās vērtības par 443,6 milj. EUR, kas ir 93,4% no plānotā publiskā finansējuma apjoma šajā mērķa virzienā.

4.3. apakšpasākuma “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā” ietvaros līdz 2025. g. beigām:

īstenoti un pilnībā apmaksāti projekti par 83,6 milj. EUR, kas ir 99,7% no apakšpasākumam plānotā publiskā finansējuma apjoma.

Lauku saimniecību konkurētspējas palielināšanā ieguldījumu ir devis arī atbalsta pasākums M06, kur apakšpasākuma 6.3. “Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības” ietvaros no perioda sākuma līdz 2025. gada beigām kopā īstenoti 3 509 projekti par 52,0 milj. EUR.

Šī apakšpasākuma ietvaros tiek segtas arī pārejošās saistības no iepriekšējā plānošanas perioda (LAP 2007.-2013. atbalsta pasākuma “Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai” ietvaros uzņemtas saistības) – kopumā 137 projektiem ar kopējo publisko finansējumu 327,4 tūkst. EUR, no kuriem visi projekti tika īstenoti jau 2017. gadā.

Apakšpasākuma ietvaros kopumā īstenoti 3 646 projekti (jeb 93,4% no plānotā skaita) ar kopējo publisko finansējumu 52,3 milj. EUR jeb mazliet vairāk par visu plānoto publisko finansējumu apakšpasākuma ietvaros -101,0%. Izmaksātā finansējuma pārsniegums par pieejamo skaidrojams ar to, ka daļa no izmaksātā finansējuma tika atgriezta atpakaļ (tika pārtrauktas saistības ar atbalsta saņēmējiem) un šis finansējums tika atkārtoti pieejams un izmaksāts nākamajās izsludinātajās pasākuma kārtās.

Mērķa rādītāja **T4 “LAP atbalstīto saimniecību ieguldījumiem pārstrukturēšanā un modernizācijā procentuālais daudzums no visām lauku saimniecībām”** plānotā vērtība 7,30% ir pārsniegta – izpilde 8,09% (jeb 110,8% no plānotās rādītāja vērtības), un to veido apakšpasākuma 4.1. ietvaros projektus īstenojušās 6 744 lauku saimniecības. Jāņem vērā fakts, ka no šīm saimniecībām 2 249 saimniecības ir atbalstītas izmantojot papildus valsts finansējumu jeb “top-up” atbalstu. (2021. gada ziņojumā bija tehniska kļūda – tika noziņoti vairāk atbalsta saņēmēji, pieskaitot klāt arī citus MV – 7 663, korektā vērtība ir 5 653 jeb 97,8% no plānotā. Tā rezultātā mērķa rādītāja T4 sasniegtā vērtība 2021.g. tabulā 1(b) ir uzrādīta 9,19 (jeb 125,84%), bet korektajai vērtībai ir jābūt 6,78 (jeb 97,82%), kas ir zemāka kā 2022.g. sasniegtā vērtība).

Līdz ar to ir secināms, ka kopumā sasniegtie rezultāti šajā mērķa virzienā ir ļoti sekmīgi – mērķa virziena 2A plānotais publiskais finansējums (ieskaitot “top-up” finansējumu) ir izmaksāts 95,3% apmērā, un dažos pasākumos pat pārsniedz sākotnēji plānoto. Arī lielākajā daļā atbalsta pasākumos (M01, M02, M04 un M16), kas dod ieguldījumu mērķa virzienā, tādu iznākumu rādītāju izpilde kā mācību dalībnieku, konsultēto atbalsta saņēmēju, atbalstīto slauku saimniecību un sadarbības grupu skaits ir augstāka nekā sākotnēji tika plānots.

2B – atvieglot ienākšanu lauksaimniecības nozarē, it īpaši paaudžu maiņu

Šī mērķa sasniegšanai ieguldījumu sniedz LAP atbalsta pasākuma M06 6.1. apakšpasākums “Atbalsts jauniekiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai”, un no perioda sākuma līdz 2025. gada beigām kopumā īstenoti 479 projekti (93,0% no plānotā) par kopējo finansējumu 18,7 milj. EUR jeb 101,5% no pasākumā plānotā finansējuma. Izmaksātā finansējuma pārsniegums par pieejamo skaidrojams ar to, ka daļa no izmaksātā finansējuma tika atgriezta atpakaļ (tika pārtrauktas saistības ar atbalsta saņēmējiem) un šis

finansējums tika atkārtototi izsludināts un izmaksāts nākamajās izsludinātajās pasākuma kārtās.

6.1. apakšpasākums “Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem uzņēmējdarbības uzsākšanai” dod ieguldījumu mērķa rādītāja **T5 “Procentuālais daudzums lauku saimniecību ar LAP atbalstītu darbūdarbības attīstības plānu/ieguldījumiem gados jaunajiem lauksaimniekiem”** mērķa sasniegšanā un uz atskaītes perioda beigām tā vērtība bija 0,57 jeb 92,3% no plānotās rādītāja vērtības, ko veido 479 lauku saimniecības, kurās sniegts atbalsts gados jauniem lauksaimniekiem.

Sasniegtajis rezultāts šajā mērķa virzienā ir uzskatāms par sekmīgu.

P3 - Veicināt pārtikas piegādes ķēdes organizāciju, tostarp lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, dzīvnieku labturību un riska pārvaldību lauksaimniecībā

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākumi M04, M05, M09 un M17.

3A – primāro ražotāju konkurētspējas uzlabošana, tos labāk integrējot lauksaimniecības pārtikas aprītē, izmantojot kvalitātes shēmas, piešķirot papildu vērtību lauksaimniecības produktiem, veicinot noietu vietējos tirgos un izmantojot īsas piegādes ķēdes, ražotāju grupas un organizācijas un starpnozaru organizācijas.

Kopā no mērķa virzienā 3A plānotā publiskā finansējuma (107,9 milj. EUR) uz 2025. gada beigām izmaksāts praktiski viss finansējums 107,1 milj. EUR jeb 99,3% no pieejamā.

Vislielāko ieguldījumu šī mērķa sasniegšanā dod atbalsta pasākuma M04 apakšpasākums 4.2. “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”, kurā no perioda sākuma līdz 2025. gada beigām (ieskaitot arī projektus, kas tiek finansēti no papildu valsts finansējuma):

īstenoti 544 projekti (81,4% no plānotā) par kopējo publisko finansējumu 105,7 milj. EUR jeb 99,4% no apakšpasākumam plānotā publiskā finansējuma. Pēdējā gada laikā projektu finansējuma apguvē bija vērojams straujš pieaugums par 24,1 procentpunktiem. Salīdzinoši zemais sasniegtais projektu skaita rādītājs skaidrojams ar to, ka īstenotie projekti bija par lielākām summām nekā sākotnējo tika plānots.

Otrs atbalsta pasākums, kas dod ieguldījumu mērķa virziena sasniegšanā, ir atbalsta pasākums M09 “Ražotāju grupu un organizāciju izveide”:

- atbalsta pasākuma ietvaros līdz 2025. gada beigām izmaksāts finansējums par 12 īstenotiem projektiem (150,0% no plānotā) ar kopējo publisko finansējumu 1,4 milj. EUR.
- t.sk. atbalsta pasākuma ietvaros tiek segtas arī pārejošās saistības no iepriekšējā plānošanas perioda (LAP 2007.-2013. atbalsta pasākuma “Ražotāju grupas” ietvaros uzņemtas saistības) par 2 projektiem 26,4 tūkst. EUR apmērā (kopā ar pārejošajām saistībām izmaksātais finansējums ir 87,9% no pieejamā publiskā finansējuma).

Mērķa rādītāja **T6 “Procentuālais daudzums lauku saimniecību, ko atbalsta saistībā ar dalību kvalitātes shēmās, vietējos tirgos un īsās piegādes ķēdēs, un ražotāju grupās/organizācijās”** sasniegtā vērtība ir 1,80% (sasniedzamā vērtība 1,48%), ko veido atbalstītajās ražotāju grupās iesaistītās iesaistītās 1 499 saimniecības, un tas ir 121,5% no plānotās vērtības - 1 235 biedri. Plānošanas perioda sākumā nebija iespējams paredzēt, kāda veida jaunas atbilstīgas kooperatīvās sabiedrības – lauksaimniecības vai mežsaimniecības, pieteiksies atbalstam šajā pasākumā. Atbalstam plānošanas perioda sākumā pieteicās 3 jauni mežsaimniecības kooperatīvi ar salīdzinoši lielu skaitu biedru, kuri arī ir ietverti rādītāja vērtībā.

Sasniegtie rezultāti šajā mērķa virzienā ir vērtējami pozitīvi.

3B – Lauku saimniecību riska novēršanas un pārvaldības atbalsts

Kopā no mērķa virzienā 3B plānotā publiskā finansējuma (59,5 milj. EUR) uz 2025. gada beigām ir izmaksāti 59,7 milj. EUR jeb viss pieejamais finansējums, jo abi atbalsta pasākumi M05 un M17 jau bija noslēgušies iepriekšējos gados.

Atbalsta pasākuma M05 ietvaros abos apakšpasākumos no perioda sākuma līdz perioda beigām pilnīgi īstenojušas 83 saimniecības (83% no plānotā) ar kopējo publisko finansējumu 4,9 milj. EUR, kas ir 100,5% no pieejamā finansējuma.

Savukārt atbalsta pasākuma M17, kas dod ieguldījumu šajā mērķa virzienā, kopējais izmaksātais publiskais finansējums no perioda sākuma līdz 2025. g. beigām bija 54,8 milj. EUR 4 616 atbalsta pretendentiem jeb viss pasākumam M17 plānotais publiskais finansējums. Pasākuma īstenošana pēdējos tā īstenošanas gados noritēja ļoti sekmīgi.

Mērķa rādītāja **T7 "Procentuālais daudzums lauku saimniecību, kas piedalās riska pārvaldības shēmās"** sasniegtā vērtība ir 5,63% (sasniegtā vērtība 6,12%) jeb 92,06% no plānotās vērtības, ko veido 4 616 saimniecības, kas īstenojušas projektus abu iepriekš minēto mērķa virziena pasākumu ietvaros.

Izvērtējot sasniegto, secināms, ka rezultāts šajā mērķa virzienā ir ļoti sekmīgs.

P4 - Atjaunot, saglabāt un uzlabot ekosistēmas, kas saistītas ar lauksaimniecību un mežsaimniecību

No prioritātē P4 kopā paredzētā publiskā finansējuma (689,1 milj. EUR) uz perioda beigām izmaksāti 99,6% no pieejamā finansējuma jeb 686,6 milj. EUR.

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākumi M01, M02, M08, M10, M11, M12 un M13. Pasākumā M01 šajā mērķa virzienā realizēti projekti par 7,1 milj. EUR, kas ir 89,3% no pieejamā finansējuma. Pēdējā gada laikā vērojams samērā straujš izpildes pieaugums par 17,2 procentpunktiem. Šie projekti ir īstenoti visu trīs pasākuma M01 "Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi" apakšpasākumu ietvaros. Kopumā par 4. prioritātei atbilstošām tēmām apmācīti 13 334 mācību dalībnieki jeb 161,6% no plānotā skaita.

Savukārt pasākums M02 dod ieguldījumu 4. prioritātes mērķu sasniegšanā ar realizētajiem projektiem par 7,0 milj. EUR, kas ir 96,3% no plānotā, kopumā sniedzot konsultācijas 40 293 atbalsta saņēmējiem (5,5 reizes vairāk kā bija sākumā plānots). Lai gan šo abu M01 un M02 pasākumu īstenošana tika uzsākta tikai 2016. gadā, mērķi ir sasniegti sekmīgi. (skat. arī skaidrojumu mērķa virzienā 2A).

4A – bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, atjaunošana un palielināšana, ietverot NATURA 2000 teritorijas, teritorijas ar dabas u.c. ierobežojumiem, bioloģiski vērtīgas lauksaimniecības sistēmas, un Eiropas nozīmes ainavu statusa saglabāšana.

Ieguldījums šajā mērķa virzienā tiek nodrošināts, īstenojot atbalsta pasākuma M10 10.1.1 aktivitāti "Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos" (tas pamatā sekmē direktīvas 92/43/EEK un 2009/147/EK prasību īstenošanu, vienlaikus nodrošinot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos no lauksaimnieciskās darbības atkarīgos ES nozīmes daļēji dabīgos zālāju biotopos vai putnu dzīvotnēs (ES nozīmes zālāju biotops), kā arī nepieļauj tipiskās Latvijas lauku ainavas izzušanu), kā arī īstenojot 10.1.4. aktivitāti "Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei".

Šī mērķa sasniegšanu veicina arī atbalsta pasākums M11 "Bioloģiskā lauksaimniecība".

Nodrošinot nevienlīdzīgu klimatisko un dabas apstākļu izraisīto seku novēršanu lauksaimnieciskajā ražošanā, veicinot zemes apsaimniekošanu, savu ieguldījumu tipiskas Latvijas lauku ainavas saglabāšanā un tās bioloģiskajā daudzveidībā dod pasākums M13, īstenojot apakšpasākumu 13.2. "Kompensācijas maksājums par citiem apgabaliem, kuros ir ievērojami dabas ierobežojumi" un apakšpasākumu 13.3. "Kompensācijas maksājums par citiem apgabaliem, kuros ietekmē specifiski ierobežojumi". Pasākums M13 "Maksājumi apgabaliem, kuros ir dabīgi vai citi specifiski ierobežojumi" noslēdzās jau 2018. gadā.

Kopumā līdz perioda beigām tika atbalstīti 405 180 ha lauksaimniecības zemes, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai un/vai ainavām labvēlīgus apsaimniekošanas līgumus, jeb 96,5% no mērķa virzienā plānotajām lauksaimniecības zemju platībām – 420 000 ha.

Mērķa rādītājam **T9 "Procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai un/vai ainavām labvēlīgus pārvaldības līgumus"** sasniegtā vērtība ir 22,56% jeb 96,5% no plānotās vērtības 23,38%, ko veido iepriekš minētie šajā mērķa virzienā atbalstītie 405 180 ha.

Arī atbalsta pasākuma M12 apakšpasākums 12.2. "Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām" (NIM) veicina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, atjaunošanu un palielināšanu *Natura 2000* teritorijās un mikroliegumos meža zemēs, vienlaikus saglabājot tradicionālo Latvijas lauku ainavu. Šajā atbalsta pasākumā un līdz ar to arī mērķa virzienā visa periodā ir atbalstītas meža platības 57 449,43 ha (unikālie atbalstītie ha plānošanas periodā), kurās piemēro bioloģiskajai daudzveidībai labvēlīgus apsaimniekošanas līgumus, un tas ir 95,9% no mērķa virzienā plānotās atbalstītās meža platības - 60 000 ha.

Ieguldījumu mērķa virzienā dod arī pasākums 8.3/8.4 "Atbalsts meža bojājumu profilaksei un atjaunošanai, ko nodarījuši ugunsgrēki, dabas katastrofas, katastrofāli notikumi", kurā no perioda sākuma līdz 2025. gada beigām tika īstenoti projekti par 6,1 milj. EUR jeb 99,7% no plānotā finansējuma. Savukārt preventīvām darbībām ir atbalstīti 2 saņēmēji jeb 66,7% no paredzētā.

Mērķa rādītāja **T8 "Procentuālais daudzums meža/citas kokaugiem klātās platības, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai labvēlīgus apsaimniekošanas līgumus"**, sasniegtā vērtība no plānošanas perioda sākuma ir 1,66% jeb 95,92% (plānotā vērtība 1,73%). Tas sasniegts ar apakšpasākumā 12.2. atbalstītajiem 57 449,43 unikāli atbalstītajiem ha meža zemes.

Kopumā šī mērķa virziena sasniegtās rādītāju vērtības liecina par veiksmīgu iznākumu.

4B – uzlabot ūdens resursu apsaimniekošanu, ietverot minerālmēslu un augu aizsardzības līdzekļu pielietošanu.

4C – uzlabot augsnes apsaimniekošanu un novērst augsnes eroziju.

Šo abu 4B un 4C mērķu sasniegšanu veicina atbalsta pasākuma M10 aktivitātes 10.1.2. "Vides saudzējošu metožu pielietošanai dārzkopībā", kas pamatā veicina apkārtējās vides saglabāšanu un uzlabošanu, pēc iespējas mazāk un kontrolēti izmantojot augu aizsardzības līdzekļus un minerālmēslojumu, un aktivitāte 10.1.3. „Rugāju lauks ziemas periodā”, kas nodrošina lauksaimniecībā izmantojamās zemēs augsnes virskārtas aizsardzību pret augsnes degradācijas procesiem, saglabājot augsnēs organiskās vielas un samazinot barības vielu noteci.

Ieguldījumu mērķa virzienā dod arī atbalsta pasākums M11 "Bioloģiskā lauksaimniecība".

2025. gadā visi šie pasākumi jau bija noslēgušies un izmaksas netika veiktas. Līdz ar to līdz perioda beigām katrā no šiem mērķa virzieniem tika atbalstīti 478 586 ha lauksaimniecības zemes (kopējā fiziskā platība telpā), kurā tiek gan uzlabota ūdens resursu apsaimniekošana, ietverot minerālmēsli un augu aizsardzības līdzekļu pielietošanu, gan arī tiek veikti pasākumi, lai uzlabotu augsnes apsaimniekošanu un novērstu augsnes eroziju. Sasniegtais rādītājs ir 93,8% katrā no mērķa virzienā plānotajām atbalstītajām lauksaimniecības zemju platībām – 510 000 ha.

Abu mērķa rādītāju **T10 “Procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz ūdenssaimniecības uzlabošanu orientētus pārvaldības līgumus”** un **T12 “Procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz augsnes apsaimniekošanas uzlabošanu un/vai augsnes erozijas novēršanu orientētus pārvaldības līgumus”** sasniegtās vērtības bija 26,64% (kopējais periodā atbalstītais ha skaits, jeb 93,82% no plānotās vērtības), kas tika sasniegts, ar atbalstītajiem 478 586 ha lauksaimniecības zemes katrā no mērķa virzieniem.

Kopumā prioritātes P4 plānotie iznākuma un mērķa rādītāji ir lielākoties sasniegti vairāk kā 90% apmērā, daži rādītāji pat vairāk kā 95%, tādēļ sasniegtais rezultāts ir vērtējams kā ļoti sekmīgs.

P5 - Veicināt resursu efektīvu izmantošanu un atbalstīt pret klimata pārmaiņām noturīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarē

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākums M04 un M08.

5B – palielināt enerģijas izmantošanas efektivitāti lauksaimniecībā un pārtikas pārstrādē

Ieguldījumu mērķa virziena rezultātu sasniegšanā sniedz atbalsta pasākums M04, kurā no perioda sākuma līdz 2025. g. beigām šī mērķa sasniegšanai tika īstenoti 117 projekti (97,5% no plānotā) ar publisko finansējumu 23,7 milj. EUR apmērā jeb 81,2% no mērķa virzienam paredzētā finansējuma. Papildus tam jāmin, ka 59,9% no šī izmaksātā finansējuma veidoja 4.1.apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” īstenotie projekti. Ietvaros. Mērķa rādītāja **T15 “Ieguldījumu kopsumma energoefektivitātes jomā”** izpildes vērtība ir 51,65 milj. EUR, kas no plānotās sasniedzamās vērtības 70,54 milj. EUR, nodrošina izpildes progresu uz atskaides perioda beigām 73,23% apmērā.

Izvērtējot sasniegto, secināms, ka sasniegtie rādītāji šajā mērķa virzienā ir vērtējami kā apmierinoši, ņemot vērā to, ka ieguldījums šajā mērķa virzienā 5B tika pārsvarā tika veikts tikai pārejas periodā un to, ka pēdējās izsludinātajās kārtās pasākumā M04 priekšroka saņemt atbalstu tika dota tikai tiem projektiem, kuros paredzēta energoefektīvu ēku būvniecība un atjaunošana (īstenošanas termiņi pārsvarā ir divi gadi).

5C - Sekmēt atjaunojamo energoresursu, blakusproduktu, atkritumu, atlieku un citu nepārtikas izejvielu piegādi un izmantošanu bioekonomikas vajadzībām.

Ieguldījumu šajā mērķa virzienā paredzēts sniegt ar atbalsta pasākuma M04 apakšpasākumu 4.1. “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”, paredzot mērķa sasniegšanai 8,0 milj. EUR no šī apakšpasākuma finanšu līdzekļiem. Lai gan sākot ar 2023. gadu līdz pat perioda beigām bija vērojams aizvien lielāks progress šī mērķa sasniegšanā salīdzinot ar visu plānošanas periodu, tomēr līdz 2025. gada beigām šī mērķa virzienā īstenoti 160 projekti (123,1% no paredzētā) par kopējo finansējumu 6,4 milj. EUR apmērā jeb 79,7% no plānotā.

Arī mērķa rādītājam **T16 “Ieguldījumu kopsumma atjaunojamās enerģijas ražošanā”** iznākuma progress ir tikai 13,4 milj. EUR jeb 67,2% no plānotā iznākuma rādītāja vērtības 20,0 milj. EUR. Sasniegtie rādītāji vērtējami kā apmierinoši, jo ņemot vērā apakšpasākuma īstenošanas tendences, izsludinātajās kārtās

pasākumā M04 sākot no 2022. gada priekšroka saņemt atbalstu tika dota projektiem, kuros paredzēti ieguldījumi atjaunojamo energoresursu izmantošanai saimniecībās un uzņēmumos, salīdzinot ar ieguldījumiem citos mērķa virzienos (konkurētspējas, energoefektivitātes palielināšanai u.c.), lai veicinātu 5C mērķa virzienā plānotā rādītāja vērtības sasniegšanu līdz perioda beigām.

5D – samazināt siltumnīcu gāzu un amonjaka emisijas no lauksaimniecības.

Ieguldījumu mērķa sasniegšanā sniedz atbalsta pasākums M04, kurā no perioda sākuma līdz 2025. g. beigām pilnībā tika īstenoti ir 2 989 projekti par kopējo publisko finansējumu 132,1 milj. EUR jeb 101,7% no mērķa virziena plānotā publiskā finansējuma. Papildus tam jāmin, ka no īstenotajiem projektiem lielākā daļa jeb 2 986 projekti tika īstenoti 4.1. apakšpasākuma “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” ietvaros.

Mērķa rādītāja **T17 “Procentuālais daudzums LU, uz kurām attiecas ieguldījumi mājlopu turēšanā (audzēšanā), lai mazinātu SEG un/vai amonjaka emisijas”** sasniegtā vērtība ir 11,53% jeb 54 741,36 LU vienības (sasniedzamā vērtība 11,17% jeb 53 000 LU vienības), kas ir 103,3% no plānotā.

Rezultāti apliecina sekmīgu izvirzīto mērķu īstenošanu, ievērtējot to, ka pārejas periodā mērķa virzienā 5D tika piešķirts ievērojami lielāks finansējuma apjoms par jau esošo, kā arī pēdējo gadu laikā, bija ievērojami pieaudzis īstenotajiem projektiem izmaksātais publiskais finansējums, jo savlaicīgi tika veikti grozījumi pasākuma M04 nosacījumos, lai veicinātu investīciju ieguldīšanu siltumnīcu gāzu un amonjaka emisijas samazināšanas pasākumos.

5E – veicināt oglekļa uzglabāšanu un piesaisti lauksaimniecībā un mežsaimniecībā.

Ieguldījumu šī mērķa sasniegšanā sniedz atbalsta pasākums M08 “Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā”. Šī atbalsta pasākuma 8.1.apakšpasākuma “Meža ieaudzēšana un kopšana” un 8.5.apakšpasākuma “Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai” ietvaros no perioda sākuma līdz 2025. gada beigām īstenoti 16 572 projekti par kopējo publisko finansējumu 38,6 milj. EUR jeb 105,7% no mērķa virziena plānotā finansējuma, ieaudzējot meža platības 6 389 ha platībā un retinot vai nomainot mežaudzes 92 102 ha platībā. Izmaksātā finansējuma pārsniegums par pieejamo skaidrojams ar to, ka daļa no izmaksātā finansējuma tika atgriezta atpakaļ (tika pārtrauktas saistības ar atbalsta saņēmējiem) un šis finansējums tika atkārtototi izsludināts un izmaksāts nākamajās izsludinātajās pasākuma kārtās.

Mērķa rādītāja **T19 “Procentuālais daudzums lauksaimniecības un meža zemes, kurā piemēro apsaimniekošanas līgumus, kas sekmē oglekļa piesaisti un uzglabāšanu”**, sasniegtā vērtība ir 1,87%, kas ir 99,6% no plānotās vērtības, ko veido atbalstītie 98 491 ha meža zemes. Lielāko ieguldījumu šī rādītāja izpildē dod apakšpasākums 8.5. “Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai”, kura ietvaros līdz pārskata perioda beigām ir izmaksāts publiskais finansējums 14 341 projektiem (116,6% no LAP paredzētā) par retināšanas vai mežaudžu nomaiņas darbībām 92 102 ha platībā jeb 93,2% no paredzētās platības.

Izvērtējot sasniegto, secināms, ka sasniegtie rādītāji šajā mērķa virzienā ir ļoti sekmīgi un interese no atbalsta pretendentiem par šiem pasākumiem ar paredzēto atbalstu meža zemei, kurā tiek piemēroti apsaimniekošanas līgumi, kas sekmē oglekļa piesaisti, bija liela.

P6 - Veicināt sociālo iekļautību, nabadzības mazināšanu un ekonomisko attīstību lauku apvidos

Šajā prioritātē ieguldījumu sniedz atbalsta pasākumi M06, M07 un M19.

6A – veicināt dažādošanu, mazu uzņēmumu izveidi un attīstīšanu un darbavietu radīšanu.

Šī mērķa sasniegšanai ieguldījumu sniedz LAP atbalsta pasākuma M06 apakšpasākums 6.4. “Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstībā”, kura īstenošana tika uzsākta 2016. gadā. Apakšpasākuma ietvaros līdz 2025. g. beigām tika īstenoti projekti (t.sk. arī FI finansējums) 618 atbalsta saņēmējiem (121,2% no plānotā skaita) par 36,0 milj. EUR jeb 99,2% no pieejamā finansējuma.

Mērķa rādītāja **T20 “Atbalsīto projektu radītās darbvietas”** sākotnēji plānotā vērtība (1000 darba vietas) uz perioda beigām ir pārsniegta gandrīz divas reizes - 1 910,71 radītās darba vietas, kas ir 191,1% no paredzētā rādītāja.

Tā šajā mērķa virzienā sasniegtie rezultāti liecina par veiksmīgu iznākumu, tika apgūts viss paredzētais finansējums, t.sk. arī FI, kur perioda beigās vēl papildus tika pārdalīti finanšu līdzekļi no citiem pasākumiem.

6B Sekmēt vietējo attīstību lauku apvidos.

Kopā no mērķa virzienā 6B plānotā publiskā finansējuma (223,7 milj. EUR) uz 2025.gada beigām ir izmaksāti 222,4 milj. EUR jeb 99,4% no pieejamā finansējuma.

Viens no pasākumiem, kas dod ieguldījumu šī mērķa sasniegšanā ir atbalsta pasākums M19. Plānošanas periodā atbalstu SVVA stratēģijas īstenošanai ir saņēmušas 35 VRG plānoto 32 VRG vietā, un iznākuma rādītājs ir izpildīts par 109%. Savukārt VRG darbības teritorijas aptvertais iedzīvotāju skaits ir 964 909 (100% no plānotā), kas aptver LAP definēto lauku teritoriju, kā arī ietver pilsētas ar iedzīvotāju skaitu līdz 15 tūkstošiem. Kopumā pasākumā M19 finansējums līdz plānošanas perioda beigām izmaksāts 98,8 milj. EUR apmērā jeb 98,7% no LAP paredzētā. Atlikušo daļu finansējuma 1,35 milj. EUR apmērā nebija iespējams apgūt, jo daļai apstiprināto projektu tika pārtrauktas saistības ar atbalsta saņēmējiem, un atkārtoti šo finansējumu nevarēja izmantot, jo pēdējos plānošanas perioda gados LAP ietvarā izveidotās VRG bija beigušas darbību, savukārt KLP SP ietvarā darbu uzsāka jaunas VRG.

Šajā pasākumā 19.1. apakšpasākumā “Sagatavošanās atbalsts” jau uz 2024. g. beigām bija izmaksāti 861,9 tūkst. EUR jeb viss apakšpasākumā paredzētais finansējums, tai skaitā pārējas periodā paredzētais atbalsts vietējām rīcības grupām sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģijas 2023.-2027.gadam sagatavošanai.

19.2 apakšpasākumā “Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju” līdz perioda beigām kopumā ir īstenoti projekti ar kopējo publisko finansējumu 80,9 milj. EUR jeb 98,6% no apakšpasākumam pieejamā publiskā finansējuma.

19.3. apakšpasākuma “Starpterritoriālā un starpvalstu sadarbība” īstenošana tika uzsākta tikai 2017. g., bet līdz 2025. gada beigām tika sasniegts ievērojams progress, jo apakšpasākumā ir izmaksāts gandrīz viss pieejamais publiskais finansējums 3,8 milj. EUR jeb 99,8% no plānotā.

Arī 19.4. apakšpasākumā “Vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšana, teritorijas aktivizēšana” pēdējā gada laikā bija vērojams progress un līdz perioda beigām par īstenotajiem projektiem bija izmaksāti 13,4 milj. EUR jeb 99,7% no plānotā finansējuma.

Arī atbalsta pasākums M07 dod ieguldījumu šī mērķa virziena rezultātu sasniegšanā. Atbalsta pasākuma

Īstenošana tika uzsākta 2016. gadā un pārejas periodā šim pasākumam papildus finansējums netika paredzēts, tādēļ no perioda sākuma līdz 2022. g. beigām jau bija apstiprināts viss pasākumā pieejamais publiskais finansējums. Kopumā īstenotajiem projektiem ir veiktas izmaksas par visu LAP pieejamo publisko finansējumu 123,6 milj. EUR apmērā.

Mērķa rādītāja **T21 “Procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, uz kuriem attiecas vietējās attīstības stratēģijas”** sasniegtā vērtība ir 94,3%, kas ir 100% no plānotās rādītāja vērtības.

Mērķa rādītāja **T22 “Procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, kuri gūst labumu no uzlabotiem pakalpojumiem/ infrastruktūras”** sasniegtā vērtība uz atskaites perioda beigām bija 3,59% (sasniedzamā vērtība 1,98%), kas ir 181,46% no plānotās rādītāja vērtības un kuru veido 36 744 iedzīvotāji, kuri gūst labumu no uzlabotās infrastruktūras - lauku ceļiem.

Pasākuma M07 īstenošanas rezultātā labumu no uzlabotās infrastruktūras ir guvuši vairāk iedzīvotāju kā plānots, jo par pieejamo finansējumu pašvaldības varēja atļauties sakārtot vairāk ceļu km (1 559 km), kas pārsniedz LAP plānošanas periodā paredzētos 840 km. Sākotnēji, plānojot pārbūvēto ceļu km, tika ņemtas vērā maksimālās viena km grants ceļu izmaksas, bet, veicot būvniecības pakalpojumu iepirkumus, reālās izmaksas pārsvarā bija zemākas.

Savukārt mērķa rādītājam **T23 “Atbalstīto projektu radītās darbvietas (LEADER)”** uz plānošanas perioda beigām izpildes vērtība ir pārsniegta vairāk kā divas reizes – 243,35% no plānotās vērtības (800) jeb 1946,83 projektu īstenošanas gaitā radītās darba vietas.

Kopumā mērķa virziena 6B publiskais finansējums ir izmaksāts gandrīz pilnā apmērā no plānotā, kā arī visi mērķa rādītāji, kas attiecas uz mērķa virzienu 6B ir sasniegti, vai arī ievērojami pārsniegti, līdz ar to sasniegtie rezultāti ir vērtējama kā ļoti sekmīgi.

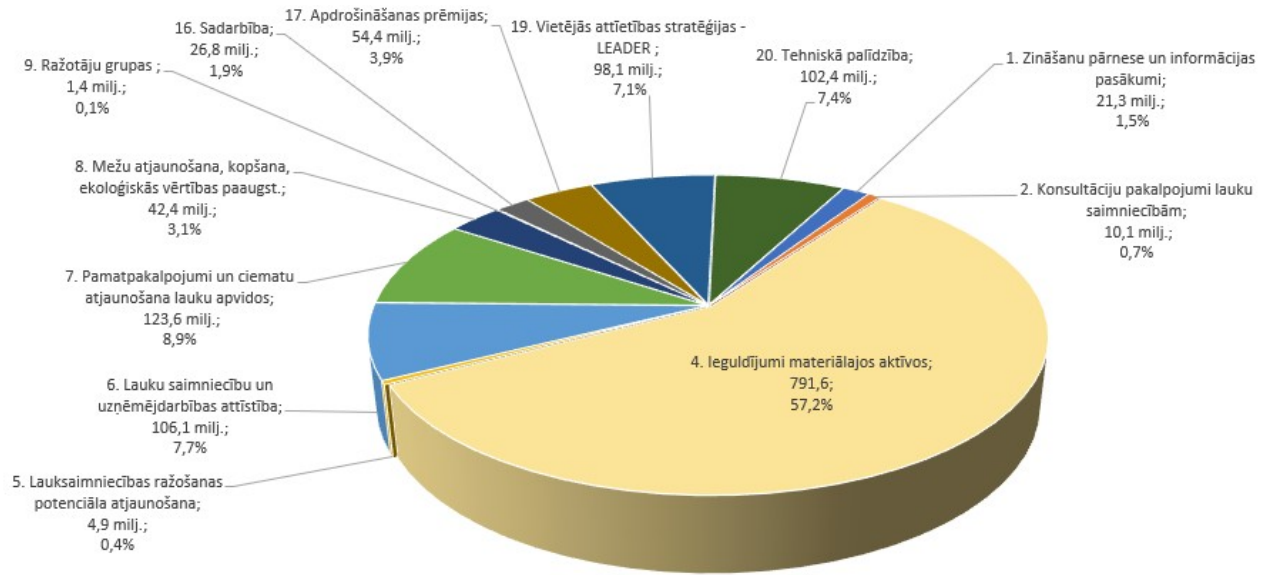
Kopējie secinājumi:

Apskatot un analizējot visu LAP to prioritāšu rezultatīvo rādītāju, kas noteikti darbības rezultātu satvarā 2025. gadam mērķiem, izpildi (atskaitot ar valsts papildus finansējumu un ESAI sasniegtos rezultātus, kā arī ņemot vērā atgūtās summas) uz perioda noslēgumu, varam secināt, ka visas plānotās rādītāju vērtības ir sasniegtas normatīvajā regulējumā noteiktajos apmēros, bet dažas pat pārsniegtas. Tātad LAP visās prioritātēs darbības rezultātu satvara rādītāju izpilde atbilst sekmīgai programmas mērķu sasniegšanai.

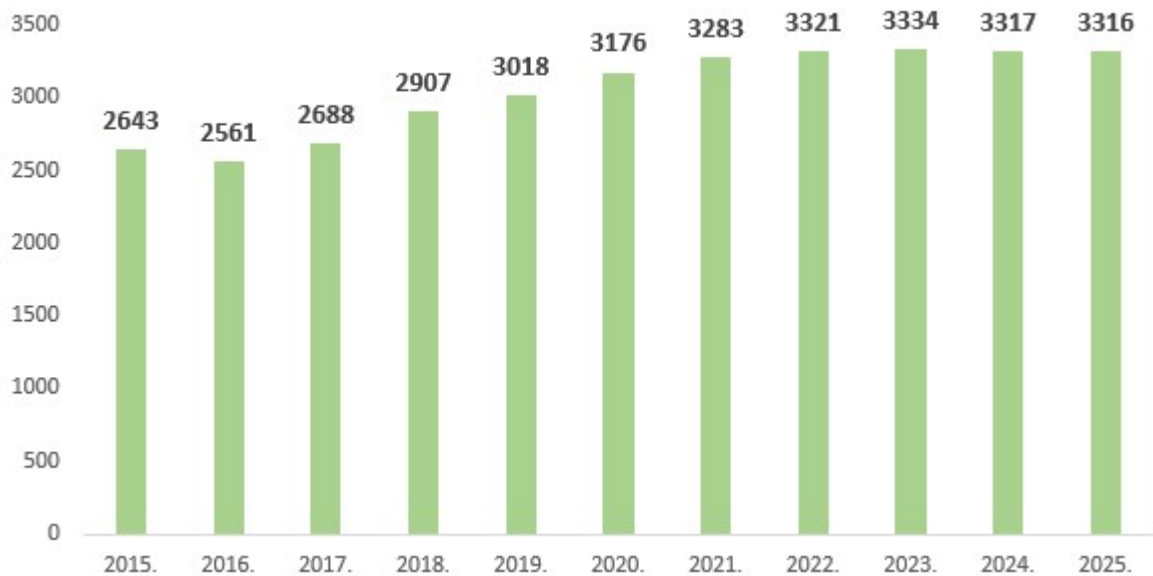
Visveiksmīgākā mērķu izpilde ir noritējusi prioritāšu P4, P2 un P6 ietvaros. Tā prioritātē P4 kopējais publiskais finansējums izmaksāts 99,5% apmērā, bet lauksaimniecības un meža zeme, kurā tiek īstenoti apsaimniekošanas līgumi, kas veicina vides mērķu sasniegšanu ir atbalstīta 104,9% no plānotā. Savukārt prioritātē P2 kopējie publiskie izdevumi izmaksāti 99,9% apjomā, bet LAP ietvaros atbalstīto saimniecību skaits ir 89,1% no izvirzītajiem mērķiem. Prioritētē P6 plānotie publiskie izdevumi apgūti 99,1% apmērā, VRG aptvertie iedzīvotāji 100%, bet lauku teritorijās sakārtoti ceļu garums 185,6% no plānotā.

Sekmīgi rezultāti uz perioda beigām ir sasniegti arī prioritāšu P3 un P5 izvirzītajiem mērķiem. Tā P3 līdz 2025. gada beigām ir izmaksāts finansējums 99,9% no LAP paredzētā, bet projektu skaits, kuros paredzētas investīcijas lauksaimniecības produktu pārstrādē un mārketingā 86,3% no plānotā. Prioritātē P5 kopējie publiskie izdevumi izmaksāti 96,8% apmērā, savukārt pārējie rādītāji šajā prioritātē ir ievērojami pārsniegti - meža zeme, kurā piemēro apsaimniekošanas līgumus, kas sekmē oglekļa piesaisti/uzglabāšanu ir atbalstīta 127,8% apmērā, arī projektu skaits energoefektivitātes jomā un atjaunojamās enerģijas ražošanā ir 111,1% no paredzētā, tāpat projekti meža ekosistēmas noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanā ir īstenoti jau

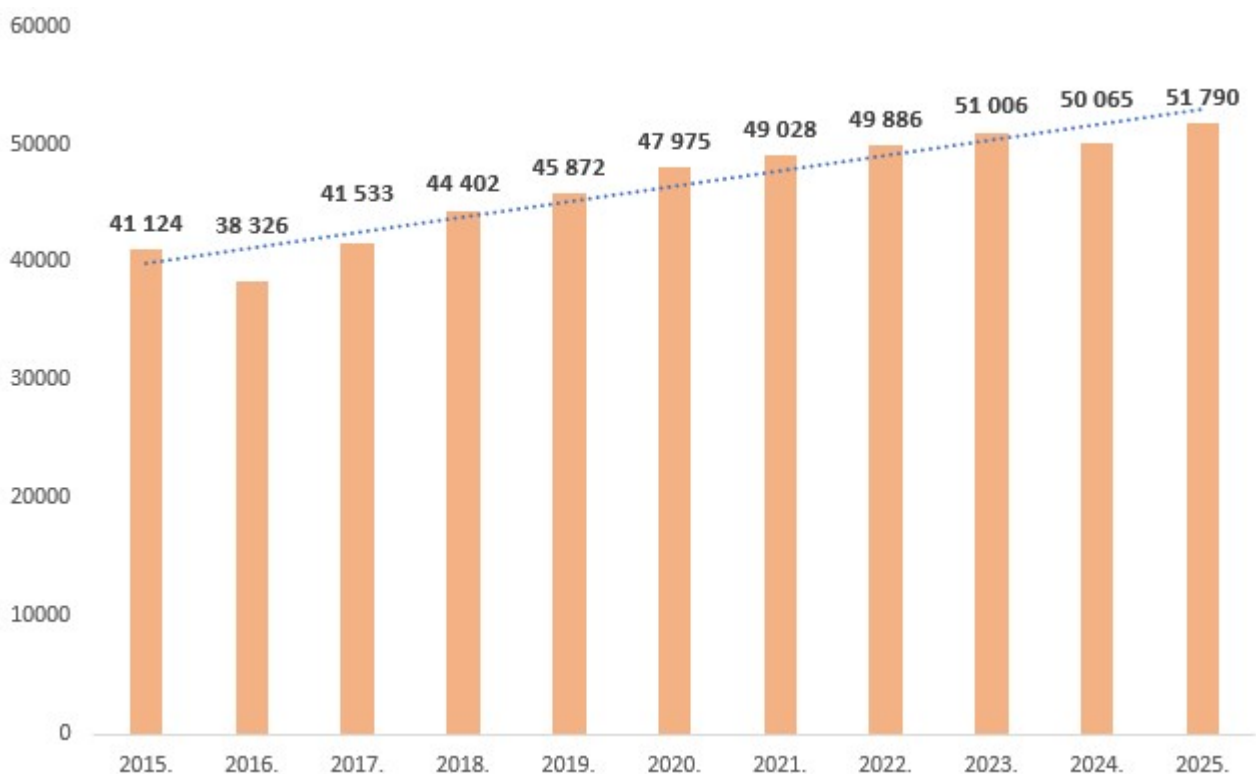
116,6% no plānotā.

1. attēls. 2014-2025. gadā izmaksātais finansējums LAP sadalījumā pa projektveidīgiem pasākumiem. Avots: ZM pēc LAD datiem

2. attēls. Pasākuma M12.2 atbalsta pieteikumu skaits 2015.-2025. gadā. Avots: LAD

3. attēls. Pasākuma M12.2 atbalstītā platība 2015.-2025. gadā. Avots: LAD

Komentāri attiecībā uz brīdinājumiem par iznākuma O. rādītājiem

Attiecībā uz brīdinājumiem ar kodu 290, paskaidrojam, ka gada īstenošanas ziņojumā par 2024. gadu (turpmāk - GĪZ2024) tika neprecīzi savādīta informācija atsevišķos rādītājos B2.3. tabulā "Tehniskās palīdzības uzraudzība", nekorekti pieskaitot arī vērtības no citām rindām.

Korektajām īstenotajām vērtībām GĪZ2024 ir jābūt šādām:

Rādītājs	Kods	Dimensija	Korektā vērtība GĪZ2024
O24	TABLE_B2_3_O24_M20_M20.2_D064_D069	Tematiskās darba grupas/ no kurien veltīts konsultantiem un/vai inovācijas atbalsta pakalpojumiem	18
O24	TABLE_B2_3_O24_M20_M20.2_D064_D068	Tematiskās darba grupas/ no kurien koncentrējas uz uzraudzības un novērtēšanas rezultātu apmaiņu un izplatīšanu	23
O24	TABLE_B2_3_O24_M20_M20.2_D064_D070	Tematiskās darba grupas/ no kurien attiecas uz vietējo rīcības grupu, tostarp sadarbības atbalstam	17

Komentāri par brīdinājumiem attiecībā uz O.24 rādītājiem

Skaidrojums par F tabulas "Snieguma rezerve" datiem

Tā kā katru gadu Gada īstenošanas ziņojumos (turpmāk -GĪZ) tabulās B tika ziņotas kopējo publisko izdevumu summas, kas turpmākajos gados netika koriģētas ar atgūtajām summām, tad kopš perioda sākuma ir izveidojusies nobīde starp LAD deklarētajiem izdevumiem pa pasākumiem un mērķa virzieniem periodā un GĪZ2025 F tabulā "Snieguma rezerve" sasniegtajiem rādītājiem pozīcijās "Publiskā sektora izdevumi kopā" (EUR), kas F tabulā uzrāda lielākas sasniegtās vērtības, dažkārt pat pārsniedzot LAP pieejamo finansējumu pasākumam kopā un pa MV vairāk a par 100%.

Tā, ņemot vērā atgūtās summas, korektai vērtībai aprēķinātajam izpildes rādītājam tabulā F "Publiskā sektora izdevumi kopā" katrā no prioritātēm (neņemot vērā valsts papildus finansējumu un ESAI finansējumu) ir jābūt:

Prioritāte	Sasniegtie darbības rezultāti, EUR	Mērķis 2025. gadam, EUR	Aprēķinātais izpildes rādītājs, %
P2	590 493 435,00	591 072 691,00	99,90%
P3	150 756 420,64	150 957 560,00	99,87%
P4	653 644 041,56	656 673 905,00	99,54%
P5	170 200 256,62	175 756 961,00	96,84%
P6	253 695 913,04	256 093 494,00	99,06%

Skaidrojums par F tabulas "Snieguma rezerve" sasniegtajiem finanšu rādītājiem

1.d) Galvenā informācija par panākumiem virzībā uz darbības rezultātu satvarā noteiktajiem starpposma mērķiem, balstoties uz F tabulu

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2016, 2017, 2018

1.e) Citi LAP specifiski elementi [pēc izvēles]

Lauksaimniecības nozari ietekmējošie apstākļi 2025. gadā

2025. gads nesniedza Latvijas lauksaimniecības nozarei tik nepieciešamo atgūšanos un situācijas uzlabošanos, jo 2025. gads līdzīgi kā 2024. gads lauksaimniecības un pārtikas nozarē raksturojās ar vairāku apstākļu kopumu, kas ir radījis nelabvēlīgus apstākļus un ietekmējis lauksaimniecības un pārtikas produktu ražošanas nozares uzņēmumu ekonomisko dzīvotspēju.

2025. gadā Latvija piedzīvoja nelabvēlīgus un ekstremālus laikapstākļus, kas būtiski ietekmēja vairākas lauksaimniecības nozares, kā arī atsevišķas nozares piedzīvoja un turpina saskarties ar tirgus norišu izraisītiem ekonomiskiem izaicinājumiem, piemēram, ražošanas resursu augstās cenas. Augstās ražošanas izmaksas un globālie piegāžu ķēžu pārrāvumi turpina ietekmēt vietējo tirgu, radot spiedienu uz lauksaimniekiem.

Ņemot vērā ekstremālos laikapstākļus, 2025. gada 5. augustā LR Ministru kabinets izskatīja rīkojumu par vasaras postošo lietavu un plūdu ietekmi uz Latvijas lauksaimniecības nozari un līdz 2025. gada 4. novembrim izsludināja ārkārtas situāciju lauksaimniecībā visā Latvijas teritorijā.

Kopš 2025. gada maija Latvijā ilgstoši valdošie nokrišņi daudzviet izraisīja sējumu un stādījumu applūšanu, būtiski samazinot gan ražību, gan kvalitāti vai pilnībā iznīcinot daļu ražas. Lietuvā cieta 92 975 ha lauksaimniecības kultūraugu (graudaugu, eļļas augu, tauriņziežu, zālāju, augļu un dārzeņu) platību, tajā skaitā neapsētās platības aizņēma 5 206 ha. Pēc platības visvairāk cieta ziemas kvieši (20 152 ha), ilggadīgie zālāji (12 085 ha), auzas (10 426 ha), zirņi (8 586 ha) un vasaras kvieši (4 967 ha).

Būtiskus zaudējumus Latvijas lauksaimniekiem radīja arī 2025. gada maijā piedzīvotās salnas, kad būtiski cieta toreiz ziedošie augļu koki un ogulāju krūmi. Kopumā tika skarti 2 320 ha platības, no kurām visvairāk cieta upenes (1 148 ha), ābeles (639 ha) un krūmmellenes (161 ha).

Šie apstākļi kopumā samazināja ražu un kvalitāti, palielināja ražošanas izmaksas un radīja finansiālus zaudējumus lauksaimniekiem.

Zemkopības ministrijas veiktā analīze liecina, ka 2025. gadā Latvijas lauksaimniecības nozaru saražotais apjoms vai izlaides vērtība faktiskajās cenās kopumā ir palielinājusies - salīdzinājumā ar 2024. gadu izlaide palielinājās par 11 % (no 1 909 milj. eiro 2024. gadā uz 2 124 milj. eiro 2025. gadā). Tomēr vienlaikus daļai no lauksaimniecības nozarēm ir bijis būtisks izlaides vērtības samazinājums: graudaugiem – par 11%; dārzeņiem – par 3%; kartupeļiem – par 14%; augļiem un ogām – par 12%; cūkkopības nozarē – par 11%.

Šādas izmaiņas izlaides vērtībā lielā mērā atspoguļo nelabvēlīgo laikapstākļu tiešo ietekmi uz lauksaimniecības ražošanu 2025. gadā, kas būtiski ietekmēja ražas apjomus un produktu kvalitāti. Savukārt cūkkopības nozari būtiski ietekmēja Āfrikas cūku mēra uzliesmojumi, kuru dēļ vairākās saimniecībās tika likvidēti dzīvnieku ganāmpulki, kas tieši samazināja ražošanas apjomus un izlaides vērtību.

Situācijas analīze liecina, ka lauksaimnieku izturētspēju 2025. gadā turpināja ietekmēt apstākļu kopums, kas sniedzas tālāk par klimatiskajiem nelabvēlīgajiem apstākļiem, jo globālās norises un ģeopolitiskie satricinājumi ir veicinājuši ilgstošu neatbilstību starp ražošanas izmaksu kāpumu un lauksaimniecības produkcijas cenām. Saskaņā ar Zemkopības ministrijas veikto analīzi, kas balstīta uz AREI datiem, nozīmīgāko ražošanas izejvielu izmaksas joprojām ir augstākas nekā pirmskrīzes periodā (2019. un 2021. gads), īpaši minerālmēsļu, augu aizsardzības līdzekļu un degvielas dēļ. Ražošanas resursi 2025. gadā

ir vidēji par 40% augstāki nekā tie bija pirmskrīzes periodā – minerālmēsliem – par 55%, augu aizsardzības līdzekļiem par 57%, dīzeļdegvielai – par 30%, elektrībai – par 30% un lopbarībai – par 21%.

Piena nozare:

2025. gadā svaigpiena iepirkuma vidējā cena Latvijā raksturojās ar relatīvu stabilitāti, taču jau sākot no marta mēneša bija vērojama cenas mērena, bet nepārtraukta pazemināšanās. Ja 2025. gada janvārī cena sasniedza 48,6 EUR/100 kg, tad līdz decembrim cena bija pazeminājusies kopumā par 7,4%, sasniedzot 45,0 EUR/100 kg. Ņemot vērā joprojām augsto ražošanas izmaksu līmeni, svaigpiena iepirkuma cenas samazināšanās radīja papildu spiedienu uz piena ražotājiem. Vienlaikus, jāatzīmē, ka 2025. gadā kopumā svaigpiena vidējā iepirkuma cena bija 47,7 EUR/100 kg, kas bija par 17,4% vairāk nekā 2024.gadā.

2025. gadā piena un piena produktu eksporta vērtība sasniedza 486,6 milj. EUR, kas bija par 18,4% vairāk nekā 2024. gadā, sasniedzot vēsturiski augstāko rādītāju.

2025. gadā Latvijā saražots 988 tūkst. tonnu piena jeb par 1,8% vairāk nekā 2024. gadā. Piena iepirkums 2025. gadā sasniedza 839 tūkst. tonnu, kas bija par 0,6% vairāk nekā 2024. gadā.

Cūkgaļas nozare:

Cūkgaļas nozarei 2025. gads cenu ziņā bijis krasi atšķirīgs pusgadu griezumā. Gada pirmajā pusgadā cena E klases liemeņiem pakāpeniski pieauga, jūnijā sasniedzot 232,94 EUR/100 savukārt turpmākajos mēnešos cena atkal pazeminājās, visstraujāko kritumu piedzīvojot 2025. gada decembrī (177,86 EUR/100kg). Kopumā no janvāra līdz jūnijam cena pieauga par 17,1%, bet cena decembrī jau bija par 23,6% zemāka nekā jūnijā un par 10,6% zemāka nekā 2025. gada janvārī.

Cūkgaļas ražošanas apjomi 2025. gadā Latvijā palielinājās par 1,7% salīdzinājumā ar 2024. gadu. Savukārt cūkgaļas nozares (t.sk. dzīvu cūku) eksports 2025. gadā ir samazinājies par 4,7% (vērtības izteiksmē), tostarp dzīvu cūku eksporta vērtība ir samazinājusies par 3%, bet cūkgaļas eksports saruka par 6%.

Arī cūkaudzētājiem 2025. gadā darbību apgrūtināja gan Āfrikas cūku mēra uzliesmojumi, gan augstās ražošanas resursu cenas, atstājot negatīvu ietekmi uz lauksaimnieku finansiālo situāciju.

Putnkopības nozare:

Arī mājputnu nozares uzņēmumi 2025. gadā joprojām izjuta augsto ražošanas resursu cenu negatīvo ietekmi.

Mājputnu gaļas ražošana 2025. gadā salīdzinājumā ar 2024. gadu palielinājās par 1,6%, bet eksports (vērtības izteiksmē) pieauga par 27,1%.

Olu ražošana 2025. gadā salīdzinājumā ar 2024. gadu palielinājās par 12,5%, bet eksports (vērtības izteiksmē) palielinājās par 37,3%.

Liellopu gaļas nozare:

2025. gadā cenas liellopu gaļas tirgū turpināja augt, tas ir izskaidrojams ar to, ka piedāvājums ir ierobežotāks, bet pieprasījums saglabājās stabils. Cenas Eiropas valstīs palielinājās 2024.gada beigās, un pie tā vainojama infekciozā katarālā drudža jeb zilās mēles slimība, kuras dēļ notika dzīvnieku izkaušana, līdz ar to arī dzīvnieku piedāvājuma samazināšanās. 2025.gada griezumā, salīdzinot ar 2024. gadu, liellopu gaļas

(A kategorija, buļļu liemeņi) vidējā iepirkuma cena Latvijā bija par 39% augstāka.

Liellopu gaļas ražošana Latvijā 2025. gadā salīdzinājumā ar 2024. gadu samazinājās par 8,8%, kopumā ražošana ES samazinājās par 4,2%. Negatīvo ietekmi uz ražošanas izmaksām atstāja lopbarības augstās cenas.

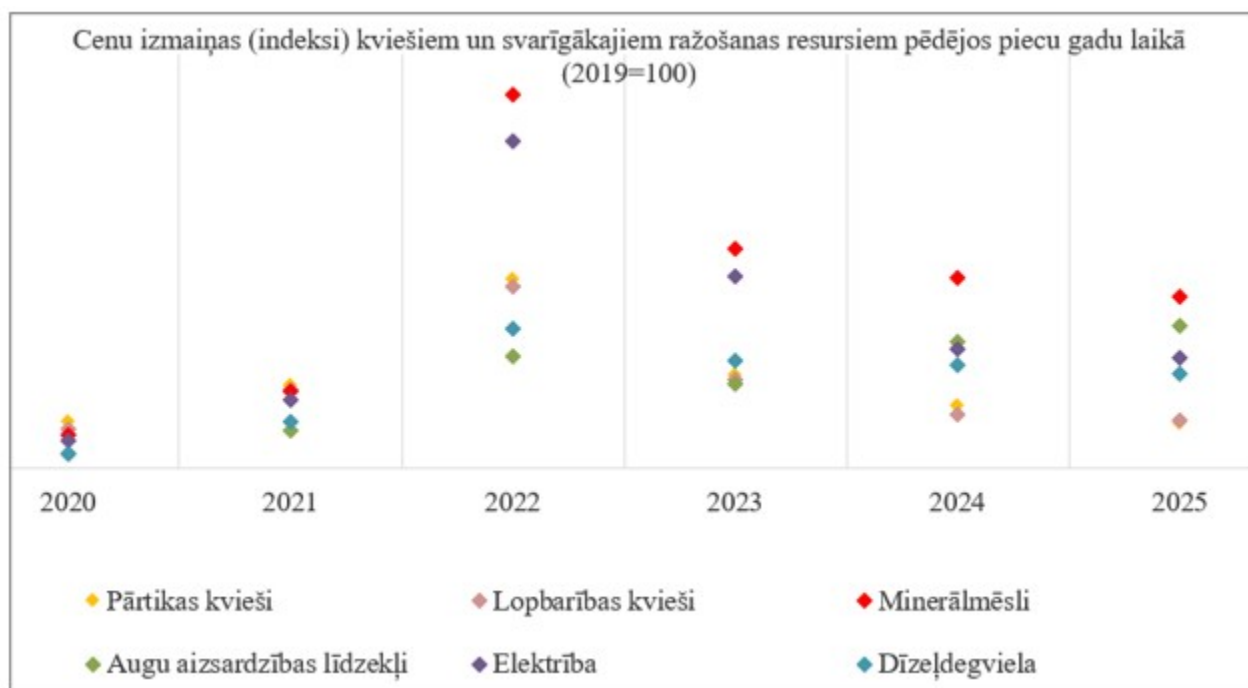
Liellopu gaļas eksports vērtības izteiksmē 2025. gadā, salīdzinot ar 2024. gadu, palielinājies par 33% , importā arī palielinājums par 25,5%.

Graudkopības nozare:

Graudkopības nozare ir viena no tā nozarēm, kuru 2025. gadā ietekmēja tirgus ekonomiskie apstākļi, jo graudu cenu lejupejošā tendence vienlaikus ar augstām ražošanas izmaksām radīja būtiskus izaicinājumus nozarē strādājošiem.

2025. gadā lauksaimniecības ražošanas resursu izmaksas kopumā saglabājās ļoti augstas, turpinot radīt spiedienu uz lauksaimnieku izmaksu struktūru, lai gan daļai resursu (piemēram, minerālmēsliem, dīzeļdegvielai un elektrībai) bija vērojams neliels cenu samazinājums salīdzinājumā ar 2024. gadu (attiecīgi par 5,3%, 3,3% un 3,2%). Vienlaikus augu aizsardzības līdzekļu izmaksas pat palielinājās – par 5,7%. Savukārt kviešu cenas 2025. gadā turpināja samazināties salīdzinājumā ar 2022. un 2023. gada augstajiem līmeņiem: pārtikas kviešiem samazinājums bija 7,5 % (no 192,68 EUR 2024. gadā līdz 178,31 EUR 2025. gadā), bet lopbarības kviešiem – 2,6 % (no 172,97 EUR līdz 168,50 EUR).

Tas nozīmē, ka, neskatoties uz atsevišķu izmaksu mazināšanos, ieņēmumi no graudu realizācijas samazinājās daudz būtiskāk, pasliktinot saimniecību rentabilitāti.

4.attēls. Cenu izmaiņas kviešiem un svarīgākajiem ražošanas resursiem pēdējo piecu gadu laikā. Avots: ZM pēc AREI datiem

1.f) Attiecīgā gadījumā ieguldījums makroreģionālajās un jūras baseinu stratēģijās

Kā noteikts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 27. panta "Programmu saturs" 3. punktā, 96. panta "Mērķa "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai"" 3. punkta e) apakšpunktā, 111. panta "Īstenošanas ziņojumi attiecībā uz mērķi "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai"" 3. punktā, 4. punkta d) apakšpunktā un I pielikuma 7.3 sadaļā "Galveno programmu ieguldījums makroreģionālajās un jūras baseinu stratēģijās", šī programma sniedz ieguldījumu makroreģionālajās un/vai jūras baseina stratēģijās:

Stratēģija Baltijas jūras reģionam (turpmāk – Stratēģija) ir viena no tām ES iniciatīvām, kuru izstrādāšanā Latvija ir iesaistījusies kopš idejas rašanās brīža. Stratēģijai tika izvirzīti trīs pamatmērķi: "Glābt jūru", "Apvienot reģionu" un "Celt labklājību". Stratēģijas īstenošana balstās uz Rīcības plānu, kurš tiek regulāri atjaunots.

LAP atbalsts sniedz ieguldījumu divu Stratēģijas mērķu sasniegšanā – "Glābt jūru" un "Celt labklājību".

Kā vieni no prioritārajiem pasākumiem, kas tiek īstenoti LAP 4. prioritātes ietvaros, ir M10 „Agrovide un klimats” un M11 “Bioloģiskā lauksaimniecība”, atbalstot bioloģiskās lauksaimniecības un integrētās dārzkopības attīstību, kas būtiski samazina ķīmisko vielu slodzi vidē, salīdzinot ar intensīvo lauksaimniecību, kā arī uzturot rugāju lauku ziemas periodā, tā kopumā veicinot intensīvās lauksaimniecības radītā piesārņojuma samazināšanu īpaši jutīgajā teritorijā un līdztekus mazinot piesārņojuma nonākšanu jūrā no pielietotajiem minerālmēsliem, organiskajiem mēsliem un augu aizsardzības līdzekļiem. Atbalsts agrovides pasākumiem turpina arī ekstensīvu bioloģiski vērtīgo zālāju apsaimniekošanu, palielinot augu barības vielu saturu augsnē un mazinot erozijas ietekmi, tādējādi veicinot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, klimata pārmaiņu samazināšanu un ūdens kvalitātes uzlabošanu.

Savukārt labklājības celšanu Baltijas jūras reģionā veicina tādi LAP pasākumi kā M04 „Ieguldījumi materiālajos aktīvos”, M06 “Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība”, M16 “Sadarbība”, atbalsta pasākumi M19 LEADER pieejas ietvaros u.c.

Stratēģijas mērķu “Celt labklājību” un “Glābt jūru” sasniegšanu nodrošina arī LAP pasākums M01 “Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi” un pasākums M02 “Atbalsts konsultāciju pakalpojumu izmantošanas veicināšanai”. Šo pasākumu ietvaros iegūtās zināšanas nodrošina lauku uzņēmumu darbības efektivitātes celšanu un dažādošanu, tā sekmējot labklājības pieaugumu lauku teritorijās. Kā viens no mērķiem ir arī uzlabot zināšanas vides aizsardzības un klimata pārmaiņu jomā, kas pastarpināti veicina laba jūras vides stāvokļa saglabāšanu.

Tādējādi, izmantojot jau esošos pasākumus LAP ietvaros, netieši tiek īstenota arī Stratēģija, kuras īstenošanai atsevišķi finanšu resursi nav pieejami, tomēr pasākumu līmenī dažādu ES programmu un finansējuma instrumentu ietvaros ir iespējams saņemt nozīmīgu atbalstu un tā sniegt ieguldījumu Stratēģijas mērķu īstenošanā.

☒ ES stratēģija Baltijas jūras reģionam (EUSBSR)

☐ ES stratēģija Donavas reģionam (EUSDR)

- ☐ ES stratēģija Adrijas un Jonijas jūras reģionam (EUSAIR)
- ☐ ES stratēģija Alpu reģionam (EUSALP)
- ☐ Atlantijas jūras baseina stratēģija (ATLSBS)

1.f1) EUSBSR

Mērķis(-i), politikas joma(-as) un horizontālās darbība(-as), uz ko attiecas programma:

	Mērķi
☒	1 - glābt jūru
☐	2 - nodrošināt reģiona pieejamību
☒	3 - palielināt labklājību
	Politikas jomas
☒	4.1 - Bioekonomika
☐	4.2 - Kultūra
☐	4.3 - Izglītība
☐	4.4 - Enerģētika
☐	4.5 - Apdraudējumi
☐	4.6 - Veselība
☒	4.7 - Inovācija
☒	4.8 - Barības vielas
☐	4.9 - Drošs
☐	4.10 - Drošs
☐	4.11 - Kuģis
☐	4.12 - Tūrisms
☐	4.13 - Transports
	Horizontālās rīcības
☐	5.1 - Spēja
☒	5.2 - Klimats
☐	5.3 - Kaimiņi

5.4 - Teritoriālā plānošana

Darbības vai mehānismi, kas izmantoti, lai programmu labāk saistītu ar EUSBSR

A. Vai programmas uzraudzības komitejā piedalās makroreģionālie koordinatori (galvenokārt valsts koordinatori, politikas jomas koordinatori, horizontālo pasākumu koordinatori vai vadības komiteju/koordinācijas grupu locekļi)?

Jā ☐ Nē ☒

B. Vai atlases kritērijos ir piešķirti papildu punkti īpašiem pasākumiem, kas atbalsta EUSBSR?

Jā ☐ Nē ☒

C. Vai programma ieguldījusi EUSBSR ES fondus?

Jā ☐ Nē ☒

Vai jūsu programma turpmāk plāno ieguldīt EUSBSR? Paskaidrojiet (1 konkrēts teikums)

Ar LAP īstenošana pēdējā 2025. gadā sekmēja EUSBSR īstenošanu atbilstoši mērķiem un politikas jomām, kas norādītas f) sadaļā ietvertajā tabulā.

D. Iegūtie rezultāti saistībā ar EUSBSR (nepiemēro 2016. gadam)

Neattiecas

E. Vai programma pievēršas EUSBSR apakšmērķiem (kas atbilst konkrētiem mērķiem un rādītājiem), kā tas norādīts "EUSBSR rīcības plānā"? (Norādiet mērķi un rādītāju)

Neattiecas

1.g) Valūtas kurss, ko izmanto AIR konvertēšanai (valstis, kur nav EUR)

Neattiecas

2. NOVĒRTĒŠANAS PLĀNA ĪSTENOŠANAS PROGRESS.

2.a) Apraksts par visām izmaiņām, kas attiecīgajā gadā izdarītas LAP novērtēšanas plānā, un šo izmaiņu pamatojums.

Pārskata periodā nav bijusi nepieciešamība veikt izmaiņas novērtēšanas plānā.

2.b) Gada gaitā veikto novērtēšanas darbību apraksts (saistībā ar novērtēšanas plāna 3. punktu).

LAP nepārtrauktās novērtēšanas sistēma sastāv no sekojošām sadaļām, un pastāvīgi tiek veikti darbi to ieviešanai:

- Datu uzkrāšana un apstrāde. Tiek risināti novērtēšanas procesa metodoloģiskie jautājumi, pilnveidojot intervences loģiku pasākumu griezumā un datu uzkrāšanu, iesaiste gatavojot informāciju nākamajam programmēšanas periodam.
- Tematisko novērtējumu, kas izriet no aktuālām lauku attīstības vajadzībām, izstrāde. Pārskata gadā tika aktualizēts bioloģiskās lauksaimniecības sektora produkcijas izlaides aprēķins no 2015. līdz 2024. gadam. Tika veikts LAP paveiktā (ex-post) izvērtējums (saskaņošanā).
- Kopumā, LAP īstenošanas gaitā veikti izvērtējumi <https://www.arei.lv/lv/atskaites>, sekojošos tematos:

1) Programmas īstenošana un kopējais sniegums

LAP īstenošanas progress un rezultātu sasaiste ar mērķiem un vajadzībām

LAP devums lauku attīstībai un ES fondu ieguldījums laukos

Atbalsta efektivitāte un atdeve lauksaimniecības nozarē (pa sektoriem)

Programmas sniegums nepārtrauktās novērtēšanas sistēmas ietvaros

LAP ieguldījums ES politiku (KLP) mērķu sasniegšanā

2. Zināšanu pārnese un inovācijas

LAP ietekme uz inovāciju ieviešanu lauksaimniecībā

Paaugstinātas kvalitātes pārtikas produktu attīstība un potenciāls

Inovāciju loma saimniecību konkurētspējas un noturības celšanā

3. Saimniecību struktūra, konkurētspēja un investīcijas

Mazo un vidējo saimniecību attīstības iespējas un ierobežojumi

Lielo saimniecību loma nozares attīstībā

Investīciju atbalsta (M04) ieguldījums LAP mērķu sasniegšanā

Atbalsta ietekme uz struktūrām dažādos lauksaimniecības sektoros

4. Bioloģiskā lauksaimniecība

LAP atbalsta ietekme uz bioloģiskās lauksaimniecības attīstību

Bioloģiskās produkcijas izlaide, apjoms un ekonomiskā vērtība

Bioloģiskās lauksaimniecības loma vides, klimata un lauku telpas kontekstā

Bioloģiskās lauksaimniecības situācija SVID

5. Vide, augsne un ūdens resursi

Augsnes kvalitātes izmaiņas LAP atbalstītajās platībās

LAP pasākumu ietekme uz ūdens kvalitāti lauksaimniecības zemēs

Hidroloģisko apstākļu novērtējums kā vides riska faktors

Vides resursu ilgtspējīga izmantošana LAP ietvaros

6. Klimats, energoefektivitāte un oglekļa cikls

LAP pasākumu ieguldījums klimata mērķu sasniegšanā

Oglekļa uzglabāšana un piesaiste mežsaimniecībā (MV 5E)

Energoefektivitātes prasību un pasākumu vērtējums

7. Bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas

ES nozīmes aizsargājamo zālāju biotopu botāniskā daudzveidība

Zālāju botāniskās daudzveidības izmaiņas dažādos KLP periodos

LAP pasākumu ietekme uz sugu daudzveidību agrocenozēs

Skrejvaboļu un īsspārņu sabiedrību stāvoklis agrocenozēs

Bioloģiskās un konvencionālās apsaimniekošanas ietekmes salīdzinājums

Bioloģiskās lauksaimniecības pasākuma ietekme uz faunas struktūru

8. Mežsaimniecība

Mežsaimniecības pasākumu ieguldījums LAP prioritāšu un mērķu sasniegšanā

9. Lauku teritoriju attīstība un LEADER

LEADER pieejas ieguldījums lauku teritoriju attīstībā

VRG teritoriju raksturojums un salīdzinošais potenciāls

Vietējās attīstības teritoriālie aspekti

2.c) Apraksts par darbībām, kas veiktas attiecībā uz datu nodrošināšanu un pārvaldību (saistībā ar novērtēšanas plāna 4. punktu).

Novērtēšanas vajadzībām tiek uzturēta nepieciešamo rādītāju sistēma, pastāvīgi atjaunojot un uzkrājot aktualizētus datus no dažādu institūciju datubāzēm. Pamatā novērtēšanai tiek izmantoti atbalsta pieteikumu dati no LAD, Lursoft, statistikas dati no Lauku saimniecību datu uzskaites tīkla (SUDAT), CSP, Farm Accountancy Data network (FADN), EUROSTAT u.c.

Novērtētāji aktīvi piedalās visos Eiropas Kopējās lauksaimniecības politikas novērtēšanas palīdzības dienesta rīkotajos labas prakses darba semināros gan prezentējot savu pieredzi tematiskajos novērtējumos, gan diskutējot ar citiem, semināru dalībniekiem.

2.d) Pabeigto novērtējumu saraksts un atsauces uz šo novērtējumu publicēšanas vietu tiešsaistē.

Izdevējs/redaktors	AREI
Autors(-i)	A.Vēveris, E. Benga
Nosaukums	Bioloģiskās lauksaimniecības sektora produkcijas izlaides aprēķins
Kopsavilkums	Novērtējumā aktualizēta datu analīze par bioloģiskās lauksaimniecības produkcijas fizisko apjomu, cenu un vērtības līmeni un dinamiku atsevišķiem produktiem un to grupām par 2024. gadu.
URL	https://www.arei.lv/sites/arei/files/files/lapas/Biodati_2024_AREI.pdf

2.e) Pabeigto novērtējumu kopsavilkums, galveno uzmanību pievēršot novērtējuma konstatējumiem.

Īsi izklāstiet 2020. gadā pabeigto novērtējumu konstatējumus sadalījumā pa KLP mērķiem (vai attiecīgā gadījumā — LAP prioritātēm).

Aprakstiet pozitīvās vai negatīvās sekas/ietekmi (ietverot pierādījumus, kas to pamato). Neaizmirstiet norādīt konstatējumu avotu.

Novērtējumā par bioloģiskās lauksaimniecības sektora produkcijas izlaides aprēķinu apkopoti dati par bioloģiskās produkcijas ražošanu un veikts bioloģiskās produkcijas vērtības aprēķina aktualizācija par laiku no 2015.līdz 2024.gadam.

2024. gads lauksaimniecībā iezīmējās kā atgūšanās periods, tomēr bioloģiskās ražošanas apjoms, īpaši lopkopībā, samazinājās par 3,5%, kamēr kopējais nozares apjoms pieauga par 3%.

Bioloģiskās un konvencionālās lauksaimniecības produktu cenu svārstības 2024. gadā bija līdzīgas (ap 1%). Apjoma kritumu bioloģiskajā sektorā daļēji kompensēja palielināts atbalsts, tostarp agroekoloģiskās prakses veicināšana bioloģiskajās saimniecībās. Bioloģiskā piena īpatsvars, kas ir galvenā bioloģiskās l/s prece, kopējā izslaukumā turpina samazināties; negatīvas tendences vērojamas arī pārējos bioloģiskās lopkopības segmentos.

2024.gadā palielinājušies bioloģisko augļu un dārzeņu ražošanas un pārstrādes apjomi, un īpatsvars

Ieteikumi

Lai izvērtētu esošās tendences un to cēloņus plašākā kontekstā, lietderīgs padziļināts pētījums par bioloģiskās lauksaimniecības tendencēm pasaulē un Latvijā. Datu kvalitātes uzlabošanas nolūkā nepieciešams paaugstināt no bioloģiskajām saimniecībām ievācamo datu kvalitāti un apjomu (īpaši saistībā ar datu loģisko kontroli).

2.f) Apraksts par komunikācijas darbībām, kas veiktas attiecībā uz novērtējuma konstatējumu publiskošanu (saistībā ar novērtēšanas plāna 6. punktu).

Atsaucas uz novērtēšanas plānu, apraksta visas tā īstenošanas grūtības un norāda pieņemtos vai ierosinātos risinājumus.

Datums/laikposms	15/05/2025
Komunikācijas darbības/ pasākuma nosaukums un apspriesto/ izplatīto novērtējuma konstatējumu temats	LBTU starptautiskā zinātniskā konference “Research for Rural Development 2025”

Darbības/pasākuma vispārīgais organizētājs	Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte (LBTU)
Izmantotie informācijas kanāli/ formāts	Prezentācija “ Evaluation of the Return on Investment Support in Agriculture using the CEM Method”
Mērķauditorijas veids	Pētnieki, politikas plānotāji
Aptuvenais sasniegto ieinteresēto personu skaits	200
URL	https://rrd.lbtu.lv/sites/default/files/proceedings/files/LBTU_LatviaResRuralDev_31st_2025-436-441.pdf

Datums/laikposms	17/06/2025
Komunikācijas darbības/ pasākuma nosaukums un apspriesto/ izplatīto novērtējuma konstatējumu temats	Projekta “Ceļā uz pašpietiekamu teritoriju” noslēguma konference
Darbības/pasākuma vispārīgais organizētājs	Biedrība “Aizkraukles rajona partnerība” starpteritoriāla sadarbības projekta ietvaros
Izmantotie informācijas kanāli/ formāts	Prezentācija “Vietējās pārtikas potenciāls kopienas tirgū un Zaļajos publiskajos iepirkumos”
Mērķauditorijas veids	Pētnieki, politikas plānotāji, vietējie iedzīvotāji, uzņēmēji
Aptuvenais sasniegto ieinteresēto personu skaits	150
URL	https://aizkrauklespartneriba.lv/wp-content/uploads/2025/06/Agnese-Hauka-noslegums.pdf

2.g) Novērtēšanas rezultātu sakarībā veikto turpmāko pasākumu apraksts (saistībā ar novērtēšanas plāna 6. punktu).

Atsaucas uz novērtēšanas plānu, apraksta visas tā īstenošanas grūtības un norāda pieņemtos vai ierosinātos risinājumus.

Turpmākajiem pasākumiem būtisks novērtēšanas rezultāts (aprakstīt konstatējumu un norādīt avotu iekavās)	Bioloģiskās lauksaimniecības sektora produkcijas izlaides aprēķinā apkopoti dati par bioloģiskās produkcijas ražošanu, veikts biol. produkcijas vērtības aprēķina aktualizācija 2015. - 2024.gadam.
Īstenotie turpmākie pasākumi	BLS sektora produkcijas izlaides rezultātus paredzēts izmantot plānojot izmaiņas atbalsta nosacījumos KLP Stratēģiskajā plānam 2023.-2027. gadā intervencē LA11 "Bioloģiskā lauksaimniecība ", it īpaši izvērtējot atbalsta prioritātes dažādu nozaru griezumā.
Par turpmākajiem pasākumiem atbildīgā iestāde	Vadošā iestāde

3. JAUTĀJUMI, KAS IETEKMĒ PROGRAMMAS DARBĪBAS REZULTĀTUS, UN VEIKTIE PASĀKUMI

3.a) Apraksts par pasākumiem, kas veikti, lai nodrošinātu programmas īstenošanas kvalitāti un efektivitāti

brīdī 2014-2020 plānošanas periodā, kā arī pārejas periodā 2021.-2022. gadam ir saglabāta ELFLA pārvaldības un kontroles sistēmas darbības pēctecība, kā tas bija iepriekšējā plānošanas periodā, un šīs sistēmas ietvaros pēc nepieciešamības ir aktualizēti LAP kvalitatīvai un efektīvai ieviešanai nepieciešamie:

- iekšējie normatīvie akti, kas nosaka atbildīgo iestāžu pienākumus, atbildību, funkciju un uzdevumu nošķiršanu, kā arī noteikumus, kārtības, kādā tiek veikta ELFLA atbalsta piešķiršana, administrēšana, uzraudzība un ELFLA pārvaldība, kontrole un īstenošanas uzraudzība;
- iekšējie normatīvie akti un dokumenti efektīvai projekta iesniegumu administrēšanai, kontrolei un uzraudzībai (administrēšanas procedūras, metodiskie norādījumi, vadlīnijas u.tml.).

Saskaņā ar iekšējos normatīvajos aktos noteikto kārtību, arī 2025. gadā ir aktualizēti un pārskatīti risku reģistri, nodrošinot priekšnosacījumus efektīvai krāpšanas un korupcijas risku mazināšanai un apkarošanai.

Lai nodrošinātu e-pārvaldību LAP ietvaros, pārskata periodā turpināts darbs pie vienotās informācijas sistēmas atbalsta pasākumu administrēšanai – Lauku attīstības programmas informācijas sistēmas (LAPSA) ieviešana un pilnveidošana, Elektroniskās pieteikšanās sistēmas (EPS) attīstīšana/pilnveidošana, Integrētās administrēšanas un kontroles sistēmas (IAKS) papildināšana, kartogrāfiskā materiāla digitalizācija lauku līmenī (izmantojot aplikāciju VECTORIZER) un pilnveidota esošā funkcionalitāte ērtākai datu apstrādei.

Papildus jau iepriekš minētajam, lai nodrošinātu kvalitatīvu un efektīvu LAP ieviešanu un uzraudzību:

- sekmīgi nodrošināta vadošās iestādes komitejas darbība, kuras uzdevums ir veikt vadošās iestādes funkciju ieviešanas efektivitātes uzraudzību, t.sk. nodrošinot sadarbību ar ELFLA Kompetento iestādi, Maksājumu aģentūru;
- nodrošināta Uzraudzības komitejas darbība, kura darbojas atbilstoši tās apstiprinātam reglamentam un Regulas Nr. 1303/2013 47., 48. un 49. panta, kā arī Regulas Nr. 1305/2013 72. un 74. panta nosacījumiem;

Lai nodrošinātu tehniskās palīdzības atbalsta pieejamību arī 2025. gadā un sekmīgi turpinātu atbalsta administrēšanu un pārvaldību, ievērojot paredzēto pārejas periodu laika posmā no 2021. līdz 2025. gadam, 2025. gadā ir notikušas pasākuma „Tehniskā palīdzība” līdzekļu piešķiršanas komisijas sēdes un tika pieņemti vairāki lēmumu rakstiskās procedūras veidā saistībā ar LAP tehniskās palīdzības administrēšanu.

Vienlaikus, lai nodrošinātu atbalsta papildinātību un demarkāciju ZM speciālisti aktīvi iesaistījušies un komentējuši Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadošās iestādes sagatavotos plānošanas dokumentu projektus Eiropas Savienības atbalstam plānošanas periodā 2021.-2027. gadam.

LAP uzraudzības nolūkā 2025. gadā tika noorganizēta viena uzraudzības komitejas sēde 2025. gada 12. jūnijā, kurā tika apstiprināts LAP gada īstenošanas ziņojums par 2024. gadu, sniegta informācija par LAP 2014-2020 nepārtrauktās novērtēšanas sistēmas darbību un informācijas un publicitātes stratēģijas īstenošanu, kā arī sagatavotas divas lēmumu pieņemšana rakstiskās procedūras veidā 2025. gada 7. aprīlī saistībā ar LAP grozījumu (14. redakcija) apstiprināšanu un 2025. gada 9. septembrī saistībā ar LAP grozījumu (15. redakcija) apstiprināšanu. Detalizēta informācija par uzraudzības komitejas lēmumiem atrodama ZM tīmekļa vietnes sadaļā: <https://www.zm.gov.lv/lv/lauku-attistibas-programmas-uzraudzibas->

Sadarbībā ar sociālo un sadarbības partneru ierosinājumiem, konstatējot un izvērtējot LAP īstenošanas gaitā radušās vajadzības 2025. gadā tika sagatavoti un Eiropas Komisijai (EK) iesniegti trīspadsmitie grozījumi LAP, kuru galvenais mērķis bija pasākumos izveidojušos finansējuma atlikumu pārdale starp LAP pasākumiem. Grozījumi tika iesniegti 2025. gada 14.aprīlī (skat. 4. tabulu), kurus EK apstiprināja 2025. gada 28. maijā (LAP 14.0. redakcija).

LAP sadaļa/ horizontālais pasākums	Galveno grozījuma būtība
Finansējuma pārdale	Finansējuma pārdale no pasākumiem, kuru īstenošana LAP ietvaros ir noslēgusies, palielinot finansējuma piešķirumu pasākuma M4 "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" mērķa virziena 2A īstenošanai: • M19 Atbalsts LEADER vietējai attīstībai – 1,4 milj. EUR; • M16 Sadarbība – 287,8 tūkst. EUR; • M08 "Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā" – 560,5 tūkst. EUR; • M06. "Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība" – 3,4 milj. EUR.

4.tabula. LAP 13 grozījumu galvenā būtība.

Avots: ZM

2025. gada vidū tika uzsākts darbs pie periodā pēdējiem, četrpadsmitajiem LAP grozījumiem, lai mērķtiecīgi apgūtu visu LAP plānoto finansējumu, un pārdalītu atsevišķos pasākumos esošos finansējuma atlikumus uz citiem pasākumiem un mērķa virzieniem (sk.5. tabulu). Grozījumi EK tika iesniegti 2025. gada 29. septembrī, bet EK tos apstiprināja 2025. gada 11. novembrī (LAP 15.0. redakcija).

LAP sadaļa/ horizontālais pasākums	Galveno grozījuma būtība
Finansējuma pārdale	Finansējuma pārdale no pasākumiem, kuru īstenošana LAP ietvaros ir noslēgusies, palielinot finansējuma piešķirumu pasākuma M4 "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" mērķa virziena 2A īstenošanai: • M06. "Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība" – 596,5 tūkst. EUR; • M01 "Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi" – 70,0 tūkst. EUR; • M02 "Konsultāciju pakalpojumi. saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi" – 150,0 tūkst. EUR; • M05 "Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana -21,7 tūkst. EUR • M4.3 "Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības

	<i>infrastrukturā attīstībā” – 1,0 milj. EUR;</i> • <i>M16 Sadarbība – 238,7 tūkst. EUR;</i> • <i>M113 “Priekšlaicīga pensionēšanās” – 115,9 tūkst. EUR.</i> <i>Kā arī pasākuma M04 “Ieguldījumi materiālajos aktīvos” ietvaros no mērķa virziena 5C energoefektivitāte uz 5B energoefektivitāte - 1,0 milj. EUR un 5D samazināt SEG un amonjaka emisijas lauksaimniecībā – 7,0 milj. EUR.</i>
Finanšu instrumenti	<i>Paredzēta finansējuma pārdale Finanšu instrumenta ietvaros no mērķa virziena 2A konkurētspējas paaugstināšana uz mērķa virzienu 6A uzņēmējdarbības dažādošana un veicināšana – 2,0 milj. EUR, kā arī apakšpasākumu M4.1 un M4.2 ietvaros starp aizdevumu un garantiju programmām.</i>

5.tabula. LAP 14 grozījumu galvenā būtība.

Avots: ZM

Secinājumi un problēmas, izvērtējot LAP atbalsta pasākumu ieviešanu pārskata periodā

Investīciju projektu pasākumu administrēšanas problēmas (neietverot LEADER – ELFLA 2014-2020 pasākumu M19 “Atbalsts LEADER vietējai attīstībai”):

- Pielāgošanās ārkārtas apstākļu lauksaimniecībā dēļ radītajiem izaicinājumiem, piemēram, attālināto kontroļu izmantošanas paplašināšana projektu administrēšanā;
- Nekvalitatīvi sagatavoti projektu pieteikumi un biznesa plāni.

Galvenie projektu noraidīšanas iemesli:

- atbalsta pretendents neatbilst pasākumu nosacījumiem;
- nesamērīgas investīcijas pret saimniecības resursiem;
- plānotās investīcijas neatbilst pasākuma nosacījumiem.

Galvenie projektu veida pasākumu līgumu laušanas iemesli:

- finansējuma saņēmējam tiek atteikts bankas finansējums projekta realizācijai;
- ārkārtas apstākļi lauksaimniecībā (ietekmē resursu pieejamību un naudas plūsmu projekta īstenošanai).

Veiktie risinājumi un uzlabojumi:

- LAD Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā (EPS) ir iesniegti ~100% projektu pieteikumu. EPS sistēmā iestrādātas dažādas loģiskās kontroles, brīdinājumi klientam un automātiska datu ielāde no LAD un ārējām datu bāzēm, samazinot kļūdīšanos atbalsta pretendenta aizpildot pieteikumu;
- LAD organizē tiešsaistes seminārus (vebinārus) potenciālajiem atbalsta pretendentiem, kā arī regulāri piedalās citu institūciju organizētos semināros, lai informētu potenciālos atbalsta saņēmējus par pasākumu prasībām. Informācija par tiem sniegta arī sociālo tīklu kontos mērķgrupai, kas ir aktīvi to lietotāji;
- LAD organizē individuālas tikšanās – pārrunas ar atbalsta saņēmējiem tiešsaistē, lai labāk izprastu klientu sarežģītās situācijas un operatīvāk varētu pieņemt attiecīgo lēmumus;
- LAD mājas lapā (www.lad.gov.lv) regulāri tiek papildinātas vadlīnijas un rokasgrāmatas atbalsta

pretendentiem;

- Papildinātas un pilnveidotas vairākas atbalsta pretendentu rokasgrāmatas;
- Projektu iesniegumu veidlapās iestrādāti skaidrojumi veidlapu aizpildīšanai;
- Birokrātiskā sloga mazināšanai un projektu administrēšanas procesa paātrināšanai paplašināta attālināto kontroļu izmantošana.

Pasākuma kods - nosaukums	Pārbaude projektu vērtēšanas laikā (K1)	Pārbaude projekta īstenošanas laikā (K2)	Pārbaude uz vietas (K3)	Pēc maksājumu pārbaude (K4)	Kopā
A001 - Zināšanu pārnese un informācijas pasākumi		5	7		12
A002 - Konsultāciju pakalpojumi, lauku saimniecību pārvaldības un lauku saimniecību atbalsta pakalpojumi			1		1
A004 - Ieguldījumi materiālajos aktīvos	2	1 247	46	170	1 465
A005 - Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana				2	2
A006 - Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība		591	56	2	649
A008 - Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā			22		22
A009 - Ražotāju grupu un organizāciju izveide		2	2		4
A016 - Sadarbība		25	3		28
A019 - Sabiedrības virzīta vietējā attīstība		68	8	66	142
A020 - Tehniskā palīdzība		12	1	2	15
A0FI – Finanšu instruments			2		2
Kopā	2	1 950	148	242	2 342

6. tabula Informācija par 2025. gadā veiktajām pārbaudēm projektu veida pasākumiem projektu

īstenošanas vietās

Avots: LAD

“Pārbaude projektu vērtēšanas laikā” (K1) – tiek veikta pirms lēmuma pieņemšanas par projekta apstiprināšanu, pamatojoties uz riska analīzi.

“Pārbaude projekta īstenošanas laikā” (K2) – tiek veikta pēc maksājuma pieprasījuma saņemšanas, kā arī nepieciešamības gadījumā, ja, izvērtējot iesniegtos dokumentus, saskata risku par projekta īstenošanu vai negūst pārliecību par informācijas patiesumu, vai precizitāti.

“Pārbaude uz vietas” (K3) – tiek veikta pēc gala maksājuma pieprasījuma saņemšanas, kā padziļinātā pārbaude. Kā arī pie citiem iesniegtajiem maksājuma pieprasījumiem, ja projektiem ir ilgs īstenošanas laiks. Tās tiek veiktas uz riska analīzes un nejausās atlases pamata.

“Pēcmaksājumu pārbaude” (K4) – tiek veikta pēc gala maksājuma veikšanas projekta uzraudzības perioda laikā. Tās tiek veiktas uz riska analīzes un nejausās atlases pamata.

Uzraudzības laikā tiek veiktas arī K4 vizuālās pārbaudes vienlaikus ar kādu citu kontroli (K1, K2 vai K3). Šādas kontroles laikā pie atbalsta saņēmēja vizuāli tiek apsekotas projektā iegādātas investīcijas ar mērķi, pārliecināties, ka tās tiek izmantotas paredzētajiem mērķiem.

2025. gadā kopā ir veiktas 2 342 pārbaudes, tai skaitā, klātienē pie atbalsta saņēmējiem 1 294 pārbaudes un izmantojot attālinātas kontroles principu – 1 048 pārbaudes. Ņemot vērā 2025. gadā izsludinātos ārkārtas apstākļus lauksaimniecības nozarē, pieaudzis attālināto K2 skaits salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem pasākumā A004 - Ieguldījumi materiālajos aktīvos.

Veikto pārbažu rezultātā ir konstatētas 111 atkāpes (79 “Pārbaudēs projekta īstenošanas laikā”, 25 “Pārbaudēs uz vietas” un 7 “Pēcmaksājumu pārbaudēs”), savukārt negatīvi pārbaudes rezultāti bijuši 17 gadījumos (4 “Pārbaudēs projekta īstenošanas laikā”, 1 “Pārbaudēs uz vietas” un 12 “Pēcmaksājumu pārbaudēs”).

Būtiskākās konstatētās atkāpes un neatbilstības “Pārbaudēs projekta īstenošanas laikā” (K2), “Pārbaudēs uz vietas” (K3) un “Pēcmaksājumu pārbaudēs” (K4):

- projekta ietvaros iegādātie pamatlīdzekļi neatbilst projektā norādītajai tehniskajai specifikācijai un/vai būvniecības darbi nav veikti kā projektā/būvprojektā paredzēts vai objekts nav nodots ekspluatācijā;
- projekta ietvaros iegādātie pamatlīdzekļi nav uzstādīti un nav darba kārtībā vai netiek izmantoti;
- uzraudzības laikā projektā iegādātās investīcijas netiek izmantotas atbilstoši projekta mērķim vai plānotajā apjomā, investīcijas neatrodas projekta īstenošanas vietā, netiek sasniegti projekta mērķi vai netiek nodrošināta saimnieciskā darbība projektā paredzētajā apjomā vai ir saimniecībā veikta nozares maiņa. Vairākos gadījumos projektā mērķi nav sasniegti 2025. gadā sakarā ar nelabvēlīgajiem klimatiskajiem laika apstākļiem un sarežģītās ekonomiskās situācijas nozarē dēļ.
- jaunajiem un mazajiem lauksaimniekiem nav izdevies paredzētajā apjomā realizēt darījuma darbības plānu (nav sasniegts SI un/vai neto apgrozījums) vai arī nav izpildīti citu būtiski nosacījumi, piemēram, nav apgūti obligātie lauksaimniecības kursi 160 stundu apmērā;
- netiek ievērotas publicitātes prasības vai tās ir ievērotas nepilnīgi.

Informācija par pasākumiem M20 “Tehniskā palīdzība” un M09 “Ražotāju grupu un organizāciju izveide”

Pasākums "M20 – Tehniskā palīdzība" 2025.gadā ir pabeigts, atsevišķiem projektiem turpinās uzraudzības periods.

Attiecībā uz pasākumu "M09 - Ražotāju grupu un organizāciju izveide" četriem projektiem tiek piemēroti pārejošie maksājumi, kas 2026. gadā un 2027. gadā tiks attiecināti un veikti maksājumi atbilstoši KLP SP iekļautajam pasākumam LA 9. Pārējie projekti ir pabeigti un turpinās uzraudzības periods.

Lielākās administrēšanas problēmas 2025. gadā, ar ko saskārās LAD saistībā ar LAP 2014-2020 LEADER projektu veida pasākumu ieviešanu:

- Projektu kārtas netika izsludinātas, tika īstenoti projekti kuri bija apstiprināti 2024.gadā. Turklāt daudzas VRG jau uzsāka jaunā 2023-2027 plānošanas perioda īstenošanu, kura ietvaros tika izsludinātas projektu kārtas.
- 2025.gads bija projektu uzraudzības gads 1172 projektu pieteikumiem, kad atbalsta saņēmējiem bija jāatskaitās par plānoto rādītāju izpildi attiecībā par 2024.gadu. Būtiskākās problēmas ir tās pašas, kas arī iepriekšējos gados, proti, neradītajām darba vietām projekta ietvaros. Atbalsta pretendenti darba vietu, kā sasniedzamo rādītāju izvēlējās, jo pie projektu vērtēšanas no VRG puses tika piešķirti papildus punkti. Atbalsta saņēmēji pamatā lūdza veikt izmaiņas sākotnēji plānotajos rādītājos attiekties no projekta ietvaros jaunradītās darba vietas, jo to nav iespējams nodrošināt (valsts nodokļu politika, konkurence, pakalpojuma izmaksas, pakalpojuma aktualitāte u.c.).

Galvenie projektu līgumu laušanas iemesli:

- Ir pārtraukta uzņēmuma saimnieciskā darbība;
- Nav uzsāktas projektā plānotās aktivitātes (ražošana, pakalpojumi), pat jau pēc vairākkārtējiem projekta uzraudzības termiņa pagarinājumiem;
- Netiek izmantotas projekta ietvaros iegādātās iekārtas;
- Netiek ievēroti LEADER pasākuma īstenošanas nosacījumi, proti, projekti netiek īstenoti VRG darbības teritorijā (piemēram, investīcijas jau vairākus gadus neatrodas Latvijā);
- No publiskā vidē (dažādos soctīklos) pieejamās informācijas ir redzams ka projekta ietvaros iegādātās investīcijas tiek pārdotas;
- Atbalsta saņēmēji trešajā/ceturtajā uzraudzības gadā nevēlas vairs turpināts projekta īstenošanu (mainīta dzīvesvieta, bizness nav vairs rentabls);

Veiktie risinājumi un uzlabojumi:

- Tiek veikts liels skaidrojošs darbs. VRG tiek skaidroti finanšu korekcijas piemērošanas nosacījumi attiecībā uz rādītāju neizpildi, un lūgts 2023-2027 perioda projektu vērtēšanas kritērijus nepiešķirt papildus punktus vērtēšanas kritērijos par jaunradītām pilna laika darba vietām, kuru izpildi projektu uzraudzības laikā atbalsta saņēmēji nespēj nodrošināt.
- LAD 2025.gadā piedalījās Latvijas lauku foruma, organizētajos forumos, kuros kopīgi ar VRG tika skaidrota: projektu vērtēšanas kārtība LAD, sagatavoti dažādi skaidrojoši un shematiski materiāli par dažādiem procesiem un nosacījumiem. Regulāri tiek izstrādāti dažādi skaidrojoši materiāli, kas palīdz atbalsta pretendentiem izprast atbalsta saņemšanas nosacījumus. LAD ir izveidojusies laba sadarbība ar citām iestādēm, ka piemēram ALTUM, ar kuru arī kopīgi tiek sniegti skaidrojumi klientiem par dažādiem atbalsta nosacījumiem.

LAP platībatkarīgo atbalsta pasākumu ieviešana:

2025.gadā noraidīšanas gadījumi platībatkarīgo atbalsta pasākumos nav konstatēti, tika veiktas

168 pārbaudes platību maksājumu pasākumā M12 "Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām (NIM)", kuru laikā neatbilstības netika konstatētas.

3.b) Kvalitāte un efektīvi izpildes mehānismi

Vienkāršoto izmaksu risinājumi (VIR) ¹, vērtība aprēķināta automātiski

	Kopējais LAP finanšu piešķirums [ELFLA + ESAI]	[%] plānotais VIR pārklājums no kopējā LAP piešķiruma ²	[%] sasniegtie izdevumi, izmantojot VIR no kopējiem LAP piešķirumiem (kopā) ³
Fondam specifiskas metodes KNR 67. panta 5. punkta e) apakšpunkts	1 446 177 995,00	39,05	38,93

¹ Vienkāršoto izmaksu risinājumi ir paredzēti kā vienības izmaksas/ vienotas likmes/ vienreizēji maksājumi saskaņā ar KNR 67. panta 5. punktu, tostarp ELFLA īpašas metodes saskaņā ar minētā punkta e) apakšpunktu, piemēram, uzņēmējdarbības sākšanas vienreizējie maksājumi, vienotas likmes maksājumi ražotāju organizācijām un platībatkarīgas un ar dzīvniekiem saistītas vienības izmaksas.

² Aprēķina automātiski no programmas versiju pasākumiem 06., 09., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 18.

³ Aprēķina automātiski no izdevumu deklarācijas pasākumiem 06., 09., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 18.

Vienkāršoto izmaksu risinājumi (VIR), pamatojoties uz specifiskiem, sīki izstrādātiem dalībvalstu datiem [pēc izvēles]

	Kopējais LAP finanšu piešķirums [ELFLA + ESAI]	[%] plānotais VIR pārklājums no kopējā LAP piešķiruma	[%] sasniegtie izdevumi, izmantojot VIR no kopējiem LAP piešķirumiem (kopā)
Kopā KNR 67. panta 1. punkta b), c), d) apakšpunkts + 67. panta 5. punkta e) apakšpunkts	1 446 177 995,00		
Fondam specifiskas metodes KNR 67. panta 5. punkta e) apakšpunkts	1 446 177 995,00		

E-pārvalde saņēmējiem [pēc izvēles]

	[%] ELFLA + ESAI finansējums	[%] attiecīgās darbības
Atbalsta pieteikums		
Maksājuma pieprasījumi		
Kontrole un noteikumu izpilde		
Uzraudzība un ziņošana VI/MA		

Vidējais termiņš, kurā saņēmēji saņem maksājumus [pēc izvēles]

[Dienas] Attiecīgos gadījumos, dalībvalstu maksājumu termiņš saņēmējiem	[Dienas] Vidējais termiņš, kurā saņēmēji saņem maksājumus	Piezīmes

4. PASĀKUMI, KAS VEIKTI, LAI ĪSTENOTU TEHNISKĀS PALĪDZĪBAS UN PROGRAMMAS PUBLICITĀTES PRASĪBAS

4.a) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz VLT izveidi un tā rīcības plāna īstenošanu

4.a1) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz VLT izveidi (pārvaldes struktūra un tīkla atbalsta nodaļa)

Ievērojot Regulas Nr.2021/2115 126. pantu, Ministru kabineta 2023. gada 31. janvāra noteikumu Nr.50 12. punktā noteikts, ka kopējās lauksaimniecības politikas valsts tīkla sekretariāta pienākumus pilda un darbību īstenošanu nodrošina sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" (LLKC), ar kuru ZM ik gadu slēdz līgumus. Arī 2025. gadā LLKC turpināja pildīt kopējās lauksaimniecības politikas valsts tīkla sekretariāta pienākumus, tika noslēgti 2 līgumi starp ZM un LLKC, kuri tika finansēti no KLP Stratēģiskā plāna tehniskā palīdzības finansējuma līdzekļiem. Pamatojoties uz tiem LLKC turpināja pildīt VKLPT sekretariāta funkcijas un īstenoja VKLPT darba plāna aktivitātes.

Efektīvai informācijas apmaiņai un ikgadējā darba plāna pasākumu īstenošanai reģionos VKLPT darbību nodrošina VKLPT sekretariāts ar centrālo biroju un 26 reģionālās struktūrvienības visā Latvijā. Lai nodrošinātu informācijas pieejamību pēc iespējas tuvāk lauku teritoriju iedzīvotājiem, uzņēmējiem un organizācijām, gandrīz visos Latvijas novados darbojas VKLPT novadu lauku attīstības speciālisti, kas administratīvi piesaistīti VLT 26 reģionālajām struktūrvienībām.

4.a2) Veiktās darbības un pašreizējā situācija attiecībā uz rīcības plāna īstenošanu

2025. gadā VKLPT Sekretariāta darbības un tā īstenotās VKLPT darba plāna aktivitātes tika finansētas no KLP Stratēģiskā plāna tehniskā palīdzības finansējuma līdzekļiem.

4.b) Pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu programmas publicitāti (Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 808/2014 13. pants)

Informācija par ZM veiktajiem informācijas un publicitātes pasākumiem

Lai sekmīgi nodrošinātu ELFLA informācijas un publicitātes pasākumus, ZM kā ELFLA vadošā iestāde darbojas saskaņā ar ELFLA, Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (turpmāk – ELGF) un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF), un Eiropas Jūrlietu, zivsaimniecības un akvakultūras fonda (EJZAF) informācijas un publicitātes stratēģiju, kas nosaka iepriekš minēto fondu informācijas un publicitātes kopīgos mērķus un uzdevumus 2014.-2020. g. un 2021.-2027. g. plānošanas periodam, kā arī informācijas un publicitātes pasākumu kopumu, kādu paredzēts ieviest no iestāžu un organizāciju puses. Lai savlaikus sniegtu skaidru un saprotamu informāciju par iespējām pieteikties ELFLA atbalstam, informētu sabiedrību par ieguldījuma virzieniem un ieguvumiem, kā arī veicinātu sabiedrības izpratni par ES atbalstu Latvijas reģionu attīstībā, regulāri aktualizēta informācija par pasākumiem, semināriem, apmācībām, pieteikšanās termiņiem un citām ar ELFLA saistītām norisēm ZM, padotības iestāžu un LLKC interneta vietnēs un sociālajos tīklos. Daļa informācijas publicēta arī angļu valodā.

Vienotā ES fondu tīmekļvietne, ko uztur Finanšu ministrija, bet administrē un informāciju tajā ievieto

nozaru ministrijas, arī ZM un padotībā esošā maksājumu aģentūra LAD, 2023. gadā kļuva pieejamam sabiedrībai. Tajā regulāri tiek ievietota un uzturēta visa informācija par ELFLA, vēsturiskā informācija par LAP, kā arī Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģisko plānu (turpmāk - KLP SP) 2023.-2027. gadam.

Tīmekļvietne www.esfondi.lv ir latviešu valodā ar svarīgākās informācijas tulkojumu angļu valodā. Visa informācija par ES fondiem, kas tiek publicēta ZM un LAD tīmekļvietnēs, ir dublēta vai sasaistīta un tādējādi pieejama arī vienotās ES fondu tīmekļvietnes apmeklētājiem.

- ZM 2025. g. izplatījusi 79 preses paziņojumus latviešu un 25 angļu valodā par ELFLA, tostarp lauksaimniecības virzību uz Zaļo kursu, kas publicēti plašsaziņas līdzekļos un tīmekļvietnēs un TV sižetus TV24. Par 2023.-2027. gada plānošanas periodu ziņu portālā Jauns.lv publicēti 48 publikācijas “Iedvesmas stāsti stiprai Latvijai”, kā arī Zemkopības ministrijas mājaslapā un citos kanālos publicēts 20 videosižetu cikls “ES ieguldījums konkurētspējīgā lauksaimniecībā – Iedvesmas stāsti”: <https://www.zm.gov.lv/lv/iedvesmas-stasti>.
- LAD 2025. gadā izplatījis par 2014.-2020. plānošanas perioda ELFLA atbalstu – 5 paziņojumus presei, bet par 2023.-2027. gada plānošanas periodu – 22 paziņojumus presei. Preses relīzes, kā arī citas aktuālās ziņas publicētas LAD tīmekļvietnē www.lad.gov.lv, lapas apmeklējumu skaits sasniedz nepilnus 2 miljonus.
- Kopumā 18 radiosižetos un 14 TV sižetos izskanējusi informācija par ELFLA, kā arī LAD sagatavojis 20 projektu pieredzes stāstus, lai pastāstītu plašāk par ar ELFLA (arī LEADER) atbalstu sasniegtos rezultātus, tie ievietoti gan LAD tīmekļvietnē, gan popularizēti sociālajos tīklos, piemēram, 2025. gadā sasniegta 326 086 liela auditorija Lauku atbalsta dienesta Facebook kontā, kas iepazinusi ar informāciju par pieredzes stāstiem.
- LAD sagatavojis 22 Elektroniskos ziņnešus, to saņēmēju skaits – 13 468 abonenti.
- Ikdienā regulāri veikta LAP un KLP SP u popularizēšana sociālajos tīklos “Facebook”, “X” “Bluesky”, “Threads”, “Instagram”, kā arī “Youtube” un “LinkedIn”.
- Sagatavotas 8 infografikas par ELFLA, skaidrojot, piemēram, kā tiek veiktas ELFLA investīciju pasākumu kontroles u.c.
- LAD organizējis 8 tiešsaistes vebinārus, lai sniegtu aktuālo informāciju par ELFLA, kā arī piedalījies rudens un pavasara izstādē “Rāmava”, “Traktordienās”, “Viļānu lauku dienās”, Vidzemes inovāciju nedēļā, Bulduru dārzkopības konferencē, lauksaimnieku nevalstisko organizāciju semināros un citos sadarbības partneru organizētajos pasākumos, popularizējot ELFLA iespējas. LAD organizējis 24 seminārus un sniedzis konsultācijas, kā pieteikties ELFLA platībatkarīgajiem pasākumiem.
- Lai noskaidrotu klientu viedokli, LAD katru gadu veic klientu apmierinātības pētījumu (<https://www.lad.gov.lv/lv/media/17285/download?attachment>).
- ZM, LAD un LLKC 2025.g. turpināja iepazīstināt sabiedrību ar LAP 2014.- 2020. un KLP SP 2023.-2027. atbalsta programmām un nosacījumiem, lai lauksaimniekus un mežsaimniekus mudinātu piedalīties pasākumos. ZM sagatavotā informācija par ELFLA, LAP un KLP SP 2023.-2027. regulāri ievietota Latvijas medijos latviešu valodā. Zemkopības ministrs un ZM eksperti daudzkārt piedalījušies televīziju – LTV 1, LTV 7, TV3, TV24, RE:TV un radio - LR 1, LR 4 ziņu un raidījumu ierakstos, tiešraidēs un tiešsaistes intervijās, kurās notikušas diskusijas par LAP, KLP SP un ELFLA sniegtajām iespējām. Informācija publicēta oficiālā izdevēja uzturētajā tīmekļvietnē „LV portāls”, vienotajā ES fondu tīmekļvietnē, aģentūras LETA ziņu lentē, elektroniskajos medijos “laukos.lv”, “lasi.lv”, “LA.lv”, “LSM”, “Jauns.lv”, “Delfi”, “TVNet”, “FinanceNet”, “Dienas Bizness”, “Neatkarīgā Rīta Avīze”, žurnālos “Saimnieks”, “AgroTops”, ”Praktiskais Latvietis”, laikrakstā un portālā “Latvijas Avīze” un “Diena”, specializētajos medijos (“Lauku Lapa”, “Latvijas Lopkopis”, “Meža Avīze”) un reģionālajos medijos un tīmekļvietnēs.
- Sadarbībā ar VKLPT atsevišķas informatīvās un sabiedrību izglītojošās kampaņas par ES fondu

ieguldījumu un īstenoto projektu rezultātiem 2025. gadā nav organizētas; vienlaikus īstenota 41 informatīvā publikācija/ziņojums par ELFLA, tostarp arī e-publikācijas plašsaziņas līdzekļos. Informācija par ELFLA un meža jomas pasākumiem 2025. gadā publicēta arī sociālajos tīklos — kopā 2 282 ziņojumi/video.

- Sagatavoti un izplatīti 5 veidu informatīvie materiāli — infografikas, vizuāli, projektu stāsti u.c. veida materiāli, kā arī 3 drukāšanas/izplatīšanas materiāli: “Ceļvedis mājražošanā”, infolapa par “Mans Lauks” un skrejlapa par “Konsultāciju Projekts”.
- Savukārt sadarbībā ar VKLPT un Meža konsultāciju pakalpojumu centru (MPKC) izdoti 12 informatīvā izdevuma “Lauku Lapa” izdevumi — metiens mēnesī 4 200 eksemplāru — un katru nedēļu publicēta izdevuma elektroniskā versija “Lauku e-Lapa” (52 laidieni), kas pieejama visiem interesentiem un elektroniski izsūtīta vairāk nekā 22 000 abonentu. Izdoti arī četri informatīvie izdevumi meža īpašniekiem “Čiekurs”, katrs laidiens 5 000 eksemplāru; “e-Čiekurs” tiek izsūtīts meža īpašniekiem PDF formātā, kā arī “e-Čiekurs” informācija atsevišķā pielikumā pievienota izdevumam “Lauku e-Lapa” — elektroniski izsūtīts vairāk nekā 22 000 abonentu.
- ZM ir laba sadarbība ar Latvijas reģionālajiem medijiem, kurus galvenokārt interesē konkrēta un lauku saimniekošanā noderīga informācija, tādēļ novadu pašvaldībās bāzētie plašsaziņas līdzekļi labprāt publicē ZM, LAD un VKLPT sniegto informāciju par projektu iesniegšanu, semināriem un konsultācijām, inovācijām un sadarbību, kā arī paši veido stāstus par savu novadu veiksmīgajām saimniecībām un to pieredzi.
- ZM un LAD speciālisti paši rīkojuši klātienē un tiešsaistes seminārus lauku uzņēmējiem, gan arī regulāri piedalījušies VKLPT un nevalstisko organizāciju NVO rīkotajos semināros, konferencēs, sanāsmēs un snieguši aktuālo informāciju par LAP un KLP SP rezultātiem un normatīvo aktu aktualitātēm. Ir uzklauti NVO priekšlikumi, diskutēti par nepieciešamāko atbalsta pasākumu īstenošanu un efektīvu finansējuma ieguldīšanu, kā arī sniegtas atbildes un skaidrojumi uz nozares pārstāvju jautājumiem, tostarp sazinoties vai tiekoties ar uzņēmējiem individuāli.
- Atzīmējams ir zemkopības ministra ieguldījums, sniedzot aktuālu informāciju ražotājiem, veicinot iedzīvotāju aktīvu līdzdalību ELFLA līdzekļu ieguldīšanā lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē. Zemkopības ministrs ir piedalījies vairākās tikšanās ar lauku reģionu uzņēmējiem, lauksaimniekiem, meža īpašniekiem, pārtikas ražotājiem un viņu intereses pārstāvošajām nevalstiskajām organizācijām klātienē, kā arī žurnālistiem, diskutējot par LAP noslēguma un KLP SP nosacījumiem. Ministrs piedalījies nozaru pasākumos, uzsverot nozīmi atbalsta maksājumiem un ieguldījumiem, to pieejamībai, rezultātiem un nosacījumiem. Ministrs regulāri ticies ar lauku uzņēmējiem reģionālajās vizītēs visos Latvijas reģionos, kā arī daudzkārt tikšanās organizētas Rīgā, Zemkopības ministrijā. Latvijas medijos publicēti gan augstākā līmeņa ekspertu un nozares vadības viedokļi, gan arī lauku konsultantu skaidrojumi un komentāri.
- Popularizējot lauksaimniecībā un mežsaimniecībā sasniegto un ELFLA investīcijas Latvijas lauku attīstībā, arī 2025. gadā ZM sadarbībā ar LLKC/VKLPT rīkoja konkursu “Sējējs 2025” <https://www.sejejs.lv> (<https://www.zm.gov.lv/lv/jaunums/apbalvoti-zemkopibas-ministrijas-konkursa-sejejs-2025-laureati>), un sadarbībā ar Latvijas Meža īpašnieku biedrību (LMĪB) – konkursu “Zelta čiekurs 2024” <https://www.zm.gov.lv/lv/jaunums/pasniegtas-meza-nozares-balvas-zelta-ciekurs-2025>.
- Latvijas veiksmīgākie uzņēmēji, no kuriem vairums ir arī abu konkursu laureāti, savas saimniecības attīstībai piesaistījuši ELFLA līdzekļus, un visas valsts mēroga konkursi popularizē projektus un labas prakses piemērus, kā arī veicina lauku apvidu attīstību.
- Sadarbībā ar LLKC un VKLPT 2025. gadā rīkotas konferences un semināru cikli: 91 informatīvais seminārs lauku uzņēmējiem par aktualitātēm nozarē, kā arī 11 konferences un viens zivsaimniecības nozares pasākums, tostarp X Starptautiskā Latgales reģiona bīskopju konference, e-konference skolu jauniešiem “Jauni un jaudīgi: augkopības un tehnikas profesijas Latvijā” <https://www.youtube.com/playlist?list=PLtf9tPuLditHIktg0R1AhrTbVE2kjYArg>, starptautiska

konference “Eiropas lauku zemes pārvaldības administrāciju asociācijas (AEIAR) Ģenerālā asambleja”, divas reģionāla mēroga konferences Siguldā un Gulbenē “Lauksaimniecība un pārtika – kādām tā būt? Pievilcīga ES lauksaimniecības un pārtikas nozare, kas kopīgi veidojama nākamo paaudžu labā” <https://www.youtube.com/live/vqn8-EYK67w?si=4waBSfvy4hvOeLpI>, Zemkopju saiets “3 zīles”, konference-forums “Reģionu veiksmes atslēga: priekšnosacījumi Latvijas ilgtspējīgai attīstībai”, Zivsaimniecības konference 2025, ZM Mežsaimniecības konference meža īpašniekiem 2025 https://youtu.be/C7Q2LWhnvUg?si=j_Q09I9TdLqF-ZUO, konference “Augsnes kods 2025” <https://youtu.be/jeCUUpMBAXYo?si=kM1fMWOrT2fvLBJD>, lopkopības, augkopības un mežsaimniecības interešu grupu 2025. gada noslēguma konference “Efektivitāti un ilgtspēju veicinošās saimniekošanas prakses”, kā arī ZM un LLKC reģionālā konference “Ceļā uz veselu lauksaimniecību” <https://www.youtube.com/live/z-TatjoL8Mw?si=VjdYw7zzHjLto3-j>. Daļa konferenču ir publicētas un izplatītas LLKC un “Facebook” tīmekļa vietnē, un to ieraksti ir pieejami visiem interesentiem.

- ZM sadarbībā ar biznesa centru “Rāmava” 2025. gada 3.-5. aprīlī sarīkoja 34. starptautisko lauksaimniecības biznesa izstādi “PAVASARIS 2025”, kuras laikā norisinājās arī “Lauksaimniecības forums”. Izstādē jau ceturto gadu atradās Zemkopības ministrijas un tās padotības iestāžu kopstends, kurā speciālisti informēja apmeklētājus par atbalstu lauksaimniecībai un lauku attīstībai jaunajā plānošanas periodā.

Informācija par LAD veiktajiem informācijas un publicitātes pasākumiem

- 2025. gadā LAD organizēja tiešsaistes seminārus (vebinārus) un seminārus potenciālajiem atbalsta pretendentiem, kā arī regulāri piedalījās citu institūciju organizētos semināros, lai informētu potenciālos atbalsta saņēmējus par pasākumu prasībām. Informācija par tiem tika sniegta arī sociālo tīklu kontos mērķgrupai, kas ir aktīvi to lietotāji.
- LAD organizēja individuālas tikšanās – pārrunas ar atbalsta saņēmējiem klātienē un tiešsaistē, lai labāk izprastu klientu sarežģītās situācijas un operatīvāk varētu pieņemt attiecīgo lēmumus.
- LAD tīmekļvietnē (www.lad.gov.lv) regulāri tika papildinātas vadlīnijas un rokasgrāmatas atbalsta pretendentiem.
- LAD aktīvi piedalījās Latvijas lauku foruma, VRG un citu organizāciju rīkotajos pasākumos.
- Turpinājās platību maksājumu iesniegumu pieņemšanas organizēšana arī pa tālruni. Lauksaimniekiem tika organizēti vairāki vebināri un semināri, kā arī praktiskas konsultācijas novados ārpus klientu pieņemšanas centriem, lai skaidrotu izmaiņas un galvenos pieteikšanās nosacījumus, skaidrotu pieteikšanos platību maksājumiem, kā arī LAD darbinieki aktīvi piedalījās citu institūciju (“Zaļās lapiņas”, LLKC u.c.) organizētajos semināros lauksaimniekiem.
- Lauksaimniekiem bija būtiski ieguvumi, piesakoties platību maksājumiem elektroniski. Viens no tiem – iespēja saņemt maksājumus ātrāk. Būtiski, ka EPS kļūdas bija iespējams novērst jau pieteikuma iesniegšanas brīdī, jo EPS iestrādāti brīdinājumi.

EPS sistēmā uzturēta funkcionalitāte ar informācijas ikonām „i”, kurās lauksaimnieks var iegūt plašāku informāciju par interesējošo atbalsta veidu.

5. DARBĪBAS, KAS VEIKTAS, LAI IZPILDĪTU EX ANTE NOSACĪJUMUS

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2015, 2016

6. APAKŠPROGRAMMU ĪSTENOŠANAS APRAKSTS

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2016, 2018

7. INFORMĀCIJAS NOVĒRTĒŠANA UN NOVĒRTĒJUMS PAR TUVINĀŠANOS PROGRAMMAS MĒRĶIEM

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2016, 2018

8. DARBĪBU ĪSTENOŠANA, LAI ŅEMTU VĒRĀ REGULAS (ES) NR. 1303/2013 5., 7. UN 8. PANTĀ NOTEIKTOS PRINCIPUS

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2016, 2018

9. PROGRESS, KAS PANĀKTS, LAI NODROŠINĀTU INTEGRĒTU PIEEJU ELFLA UN CITU SAVIENĪBAS FINANŠU INSTRUMENTU IZMANTOŠANĀ

Šī iedaļa attiecas tikai uz GĪZ 2018

10. ZIŅOJUMS PAR FINANŠU INSTRUMENTU ĪSTENOŠANU (REGULAS (ES) NR. 1303/2013 46. PANTS)

30.A. Vai ex ante novērtējums ir sākts?	Jā
30.B. Vai ex ante novērtējums ir pabeigts?	Jā
30. Ex ante novērtējuma pabeigšanas datums	30-10-2020
31.1. Vai atlases vai izraudzīšanās process jau ir uzsākts?	Jā
13.A. Vai finansēšanas nolīguma ir parakstīts?	Jā
13. Datums, kurā parakstīts finansēšanas nolīgums ar struktūru, kas īsteno finanšu instrumentu	30-03-2022

Finanšu instrumentu saraksts

Finanšu instrumenta nosaukums	Finanšu instrumenta veids	Saistīts fondu fonds
Aizdevumi lauksaimniecības un lauku saimnieciskās darbības veicējiem	Specific fund	
Lauksaimniecības un lauku attīstības garantija	Specific fund	

I. Tās programmas un prioritātes vai pasākuma identifikācija, no kuras tiek nodrošināts no ESI fondiem piešķirtais atbalsts (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta a) apakšpunkts)	
1. Prioritārie virzieni vai pasākumi, kas atbalsta finanšu instrumentu, tostarp fondu fondu, saskaņā ar ESI fondu programmu.	
1.1 Katra tā prioritārā virziena vai pasākuma reference (numurs un nosaukums), kas atbalsta finanšu instrumentu saskaņā ar ESI fondu programmu	M 04 - Ieguldījumi fiziskajos aktīvos (17. pants) M 06 -Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība (19. pants)
2. Tā ESI fonda(-u) nosaukums, kas atbalsta finanšu instrumentu saskaņā ar prioritāro virzienu vai pasākumu	ELFLA
3.01. ESI fonda summa, par ko atsevišķā(-s) prioritārajā(-s) jomā(-s) uzņemtas saistības finansēšanas nolīgumā, kā minēts Regulas (ES) Nr. 1305/2013 5. pantā - pa pasākumiem	M04 / 2A: 9 901 244,00 M04 / 3A: 326 400,00 M06 / 6A: 9 400 000,00 Total: 19 627 644,00
3.1. ESI fondu summa, kas paredzēta šim tematiskajam mērķim	T03: 10 227 644,00 T08: 9 400 000,00 Total: 19 627 644,00
4. Citas ESI fondu programmas, kas nodrošina ieguldījumus finanšu instrumentā	
4.1. CCI numurs katrai no pārējām ESI fonda programmām, kuras nodrošina ieguldījumus finanšu instrumentā	2014LV06RDNP001
30. Ex-ante novērtējuma pabeigšanas datums	2020.30.10
31. To struktūru atlase, kuras īsteno finanšu instrumentu	
31.1. Vai atlases vai izraudzīšanās process jau ir sākts	Jā
II. Finanšu instrumenta un īstenošanas kārtības apraksts (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta b) apakšpunkts)	
5. Finanšu instrumenta nosaukums	Aizdevumi lauksaimniecības un lauku saimnieciskās darbības veicējiem
6. Finanšu instrumenta juridiskā adrese/darījumdarbības vieta (valsts un pilsētas nosaukums)	Republikas laukums 2, Rīga, LV-1010
7. Īstenošanas kārtība	
7.1. Savienības līmenī izveidoti finanšu instrumenti, ko tieši vai netieši pārvalda Komisija, kā norādīts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 1. punkta a) apakšpunktā un kurus atbalsta ar ESI fondu programmas ieguldījumiem.	Nē

7.1.1. Savienības līmeņa finanšu instrumenta nosaukums	
7.2. Valsts, reģionālā, starptautiskā vai pārrobežu līmenī izveidots finanšu instruments, ko pārvalda vadošā iestāde vai kas ir vadošās iestādes pārziņā, kuri ir minēti 38. panta 1. punkta b) apakšpunktā un kurus atbalsta ar ESI fondu programmas ieguldījumiem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunktiem.	Īstenošanas uzdevumu uzticēšana citam publisko vai privāto tiesību subjektam; vai
7.3. Finanšu instruments, kas minēts 38. panta 1. punkta c) apakšpunktā un kurā vadošās iestādes (VI) sniegts finanšu ieguldījums apvienots ar EIB finanšu produktiem Eiropas Stratēģisko investīciju fonda ietvaros saskaņā ar 39.a pantu	
8. Finanšu instrumenta veids	Īpašs fonds
8.1. Pielāgoti finanšu instrumenti vai tādi instrumenti, kas atbilst standarta noteikumiem un nosacījumiem, proti, “standarta instrumenti”.	Pielāgots
9. Finanšu instrumenta sniegtie produktu veidi: aizdevumi, mikroaizdevumi, garantijas, pašu kapitāla vai kvazikapitāla investīcijas, cits finanšu produkts vai cita veida atbalsts, kas apvienots finanšu instrumentā saskaņā ar Regulas (ES) 1303/2013 37. panta 7. punktu.	
9.0.1. Aizdevumi ($\geq$ EUR 25 000)	Jā
9.0.2. Mikroaizdevumi ($<$ EUR 25 000 un izsniegti mikrouzņēmumiem) saskaņā ar SEC/2011/1134 final	Nē
9.0.3. Garantijas	Nē
9.0.4. Pašu kapitāls	Nē
9.0.5. Kvazikapitāls	Nē
9.0.6. Citi finanšu produkti	Nē
9.0.7. Cita veida atbalsts, kas apvienots ar finanšu instrumentu	Nē
9.1. Cita finanšu produkta apraksts	
9.2. Cita veida atbalsts, kas apvienots finanšu instrumentā: dotācija, procentu likmju subsīdija un garantijas maksas subsīdija saskaņā ar Regulas (ES) 1303/2013 37. panta 7. punktu.	
10. Finanšu instrumenta juridiskais statuss saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 6. punktu (tikai attiecībā uz 38. panta 4. punkta b) apakšpunktā minētajiem finanšu instrumentiem): fiduciārais konts, kas atvērts uz īstenošanas struktūras vārda un vadošās iestādes vārdā, vai finanšu instrumenti, kas izveidoti kā atsevišķa finansējuma daļa finanšu iestādē.	Atsevišķs finanšu bloks

III. Tās struktūras identifikācija, kas īsteno finanšu instrumentu, kā minēts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 1. punkta a) apakšpunktā, 38. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunktā, un finanšu starpnieki, kas minēti Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 5. punktā (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta c) apakšpunkts)

11. Struktūra, kas īsteno finanšu instrumentu

11.1. Īstenošanas struktūras veids atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 4. punktam: a) pastāvošas vai jaunizveidotas juridiskās personas, kas paredzētas finanšu instrumentu īstenošanai; b) struktūra, kurai uzticēta īstenošana; c) vadošā iestāde, kas tiešā veidā veic īstenošanas pienākumus (tikai attiecībā uz aizdevumiem vai garantijām)	Valstij piederoša banka vai iestāde
11.1.1. Tās struktūras nosaukums, kas īsteno finanšu instrumentu	AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
11.1.2. Struktūras, kas īsteno finanšu instrumentu, juridiskā adrese/darījumsdarbības vieta (valsts un pilsētas nosaukums)	Doma laukums 4, Rīga, LV-1050
12. Struktūras, kas īsteno finanšu instrumentu, atlases procedūra: publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršana; cita procedūra	Tieša līgumslēgšanas tiesību piešķiršana valstij piederošām bankām vai iestādēm
12.1. Citas procedūras apraksts, kuru izmanto, lai atlasītu struktūras, kas īsteno finanšu instrumentu	
13. Datums, kurā parakstīts finansēšanas nolīgums ar struktūru, kas īsteno finanšu instrumentu	2022.30.3

IV. Finanšu instrumentā iemaksātā programmas ieguldījumu kopējā summa pa prioritātēm vai pasākumiem un radušās pārvaldības izmaksas vai samaksātā pārvaldības maksa (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta d) un e) apakšpunkts)

14. Programmas ieguldījumu kopsumma, par ko uzņemtas saistības finansēšanas nolīgumā (EUR)	M04: 13 158 300,00 M06: 11 000 000,00 Total: 24 158 300,00
14.1. no kuriem ESI fondu ieguldījums (EUR)	M04: 10 227 644,00 M06: 9 400 000,00 Total: 19 627 644,00
14.1.1. no kuriem ERAF (EUR) (izvēles)	
14.1.2. no kuriem Kohēzijas fonds (EUR) (izvēles)	
14.1.3. no kuriem ESF (EUR) (izvēles)	
14.1.4. no kuriem ELFLA (EUR) (izvēles)	M04: 10 227 644,00 M06: 9 400 000,00 Total: 19 627 644,00
14.1.5. no kuriem EJZF (EUR) (izvēles)	
15. Programmas ieguldījumu kopsumma, kas samaksāta finanšu instrumentā (EUR)	M04: 13,024,203.32 M06: 10,595,307.10

	Total: 23,619,510.42
15.1. no kuriem ESI fondu ieguldījumu summas (EUR)	M04: 10,135,836.18 M06: 8,995,307.10 Total: 19,131,143.28
15.1.1. no kuriem ERAF (EUR)	
15.1.2. no kuriem Kohēzijas fonds (EUR)	
15.1.3. no kuriem ESF (EUR)	
15.1.4. no kuriem ELFLA (EUR)	M04: 10 135 836,18 M06: 8 995 307,10 Total: 19 131 143,28
15.1.5. no kuriem EJZF (EUR)	
15.2. no kuriem valsts līdzfinansējuma kopsumma (EUR)	M04: 2,888,367.14 M06: 1,600,000.00 Other: 0.00 Total: 4,488,367.14
15.2.1. no kuriem valsts publiskā sektora finansējuma kopsumma (EUR)	M04: 2 888 367,14 M06: 1 600 000,00 Total: 4 488 367,14
15.2.2. no kuriem valsts privātā sektora finansējuma kopsumma (EUR)	
16. Programmas ieguldījumu kopsumma, kas samaksāta finanšu instrumentā Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas (JNI) ietvaros (EUR)	
17. Pārvaldības izmaksu un maksu kopējā summa, kas samaksāta no programmas ieguldījumiem (EUR)	
17.1. no kuras pamata atlīdzība (EUR)	
17.2. no kuras uz darbības rezultātiem balstīta atlīdzība (EUR)	
18. Kapitalizētas pārvaldības izmaksas vai maksas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 42. panta 2. punktu (attiecas tikai uz nobeiguma ziņojumu) (EUR)	
19. Kapitalizētas procentu likmes subsīdijas vai garantijas maksas subsīdijas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 42. panta 1. punkta c) apakšpunktu (attiecas tikai uz nobeiguma ziņojumu) (EUR)	
20. Programmas ieguldījumu summa saistībā ar turpmākām investīcijām galasaņēmējos saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 42. panta 3. punktu (attiecas tikai uz nobeiguma ziņojumu) (EUR)	
21. Zemes un/vai nekustamā īpašuma ieguldījumi finanšu instrumentā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 37. panta 10. punktu (attiecas tikai uz	

nobeiguma ziņojumu) (EUR)	
V. Tā atbalsta kopējā summa, ko finanšu instruments samaksājis galasaņēmējiem vai galasaņēmēju labā vai par ko tas uzņēmies saistības garantijas līgumos veikt investīcijas galasaņēmējos, pa ESI fondu programmām un prioritātēm vai pasākumiem (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta e) apakšpunkts)	
22. Tā finanšu produkta nosaukums, ko piedāvā finanšu instruments	Aizdevumi lauksaimniecības un lauku saimnieciskās darbības veicējiem
22.1. Tā finanšu produkta veids, ko piedāvā finanšu instruments	Aizdevums
24. Programmas ieguldījumu kopsumma, par ko uzņemtas saistības šajos aizdevumu, garantiju, pašu kapitāla, kvazikapitāla vai citu finanšu produktu nolīgumos ar galasaņēmējiem (EUR)	M04: 13 024 203,32 M06: 10 595 307,10 Total: 23 619 510,42
24.1. no kuriem ESI fondu ieguldījumu kopsumma (EUR)	M04: 10 135 836,18 M06: 8 995 307,10 Total: 19 131 143,28
25. Programmas ieguldījumu kopsumma, kas samaksāta galasaņēmējiem, izmantojot šo aizdevumu, mikroaizdevumus, pašu kapitālu vai citus produktus, vai, attiecībā uz garantiju, par ko uzņemtas saistības galasaņēmējiem izmaksātu aizdevumu veidā (pa produktiem) (EUR).	M04: 13 024 203,32 M06: 10 595 307,10 Total: 23 619 510,42
25.1. no kuriem ESI fondu ieguldījumu kopsumma (EUR)	M04: 10,135,836.18 M06: 8,995,307.10 Other: 0.00 Total: 19,131,143.28
25.1.1. no kuriem ERAF (EUR)	
25.1.2. no kuriem Kohēzijas fonds (EUR)	
25.1.3. no kuriem ESF (EUR)	
25.1.4. no kuriem ELFLA (EUR)	M04: 10 135 836,18 M06: 8 995 307,10 Total: 19 131 143,28
25.1.5. no kuriem EJZF (EUR)	
25.2. no kuriem valsts publiskā sektora līdzfinansējuma kopsumma (EUR)	M04: 2 888 367,14 M06: 1 600 000,00 Total: 4 488 367,14
25.3. no kuriem valsts privātā sektora līdzfinansējuma kopsumma (EUR)	
27. To aizdevumu/garantiju/pašu kapitāla vai kvazikapitāla/citu finanšu produktu nolīgumu skaits, kas noslēgti ar galasaņēmējiem (pa produktiem)	M04: 489,00 M06: 293,00 Total: 782
28. Aizdevumu/garantiju/pašu kapitāla vai kvazikapitāla/citu finanšu produktu investīcijas	M04: 489,00 M06: 293,00

galasaņēmējos (pa produktiem)	Total: 782
29. To finansējuma saņēmēju skaits, kas atbalstīti, izmantojot finanšu produktu	M04: 393.00 M06: 256.00 Total: 649
29.1. no tiem – lielie uzņēmumi	
29.2. no tiem – MVU	M04: 393,00 M06: 256,00 Total: 649
29.2.1. no tiem – mikrouzņēmumi	M04: 390,00 M06: 256,00 Total: 646
29.3. no tiem – privātpersonas/fiziskas personas	
29.4. no tiem – cita veida atbalstītie galasaņēmēji	
29.4.1. cita veida atbalstīto galasaņēmēju apraksts	
33. Izsniegto, bet neatmaksāto aizdevumu kopējais skaits	24
34. Izsniegto, bet neatmaksāto aizdevumu kopsumma (EUR)	675 517,27
38. Finanšu instrumentā piesaistīto citu ieguldījumu kopsumma, neskaitot ESI fondus (EUR)	
38.3. Citu ieguldījumu kopsumma (neskaitot ESI fondus), kas mobilizēti galasaņēmēju līmenī (EUR)	
38.3.1. no kuriem publiskā sektora ieguldījumi (EUR)	
38.3.2. no kuriem privātā sektora ieguldījumi (EUR)	
39. Paredzamais un sasniegtais sviras efekts, atsaucoties uz finansēšanas nolīgumu	
39.1. Paredzamais sviras efekts attiecībā uz aizdevumu, atsaucoties uz finansēšanas nolīgumu	1,00
39.2. Sasniegtais sviras efekts pārskata gada beigās attiecībā uz aizdevumu	1,00
39.3. Investīcijas, kas piesaistītas caur ESIF finanšu instrumentiem aizdevumiem (nav obligāti)	
VI. Finanšu instrumenta darbības rezultāti, tostarp paveiktais tā izveidē un finanšu instrumenta īstenošanas struktūru atlasē, ieskaitot struktūru, kas īsteno fondu fondu (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta f) apakšpunkts)	
32. Informācija par to, vai pārskata gada beigās finanšu instruments joprojām darbojās	Jā
32.1. Ja pārskata gada beigās finanšu instruments nedarbojās, norādīt likvidācijas datumu	
VII. Procenti un citi ieņēmumi no atbalsta, kas no ESI fondiem sniegts finanšu instrumentam, un programmu līdzekļi, kas iemaksāti atpakaļ finanšu instrumentos no investīcijām, kā minēts 43. un	

44. pantā, un pašu kapitāla investīciju vērtība, ņemot vērā iepriekšējos gadus (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta g) un i) apakšpunkts)

35. Procenti un citi ieņēmumi, kas rodas no ESI fondu maksājumiem finanšu instrumentā (EUR)	1 414 197,18
36. Summas, kas līdz pārskata gada beigām iemaksātas atpakaļ finanšu instrumentā un kas attiecināmas uz atbalstu no ESI fondiem (EUR)	10 281 283,56
36.1. no kā kapitāla atmaksas (EUR)	8 867 086,38
36.2. no kā peļņa un citi ieņēmumi (EUR)	1 414 197,18
37. To atkārtoti izmantoto līdzekļu summas, kas iemaksātas atpakaļ finanšu instrumentā un kas attiecināmas uz atbalstu no ESI fondiem	0,00
37.1. no kā summas, kas iemaksātas preferenciālai atlīdzībai privātā sektora investoriem, kuri darbojas saskaņā ar tirgus ekonomikas principu un nodrošina ekvivalentus resursus atbalsta piešķiršanai finanšu instrumentam no ESI fondiem vai kuri veic līdzinvestīcijas galasaņēmēju līmenī (EUR)	0,00
37.2. no kā summas, kas samaksātas, lai atlīdzinātu radušās pārvaldības izmaksas un segtu finanšu instrumenta pārvaldības maksas (EUR)	
37.3. no kā summas, ar kurām sedz tādas zaudējumus finanšu instrumentam piešķirtā ESI fondu ieguldījuma nominālvērtībā, kuri izriet no negatīviem procentiem, ja šie zaudējumi rodas, neraugoties uz aktīvu finanšu līdzekļu pārvaldību, ko veic struktūras, kas īsteno finanšu instrumentus (EUR)	

VIII. Paveiktais finanšu instrumenta veikto investīciju paredzamā sviras efekta sasniegšanā un ieguldījumu un līdzdalības vērtība (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta h) apakšpunkts)

38. Finanšu instrumentā piesaistīto citu ieguldījumu kopsumma, neskaitot ESI fondus (EUR)

38.1. Citu ieguldījumu kopsumma (neskaitot ESI fondus), par ko uzņemtas saistības finansēšanas nolīgumā ar struktūru, kas īsteno finanšu instrumentu (EUR)	4 530 656,00
38.1A. EIB finanšu produkta ieguldījums, par ko uzņemtas saistības finansēšanas nolīgumā ar struktūru, kas īsteno finanšu instrumentu (attiecas tikai uz 38. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajiem instrumentiem) (EUR)	
38.2. Finanšu instrumentā iemaksāto citu ieguldījumu kopsumma, neskaitot ESI fondus (EUR)	
38.2.1. no kuriem publiskā sektora ieguldījumi (EUR)	

38.2.2. no kuriem privātā sektora ieguldījumi (EUR)	
38.2A. EIB finanšu produkta ieguldījums, kas izmaksāts galasaņēmējam (attiecas tikai uz 38. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajiem instrumentiem) (EUR)	
IX. Finanšu instrumenta ieguldījums attiecīgās prioritātes vai pasākuma rādītāju sasniegšanā (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta j) apakšpunkts)	
41. Iznākumu rādītājs (koda numurs un nosaukums), kuru palīdz sasniegt finanšu instruments	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi (M04)
41.1. Iznākumu rādītāja mērķa vērtība	13 158 300,00
41.2. Finanšu instrumenta sasniegtā vērtība saistībā ar iznākumu rādītāja mērķa vērtību	13 024 203,32
41. Iznākumu rādītājs (koda numurs un nosaukums), kuru palīdz sasniegt finanšu instruments	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi (M06)
41.1. Iznākumu rādītāja mērķa vērtība	11 000 000,00
41.2. Finanšu instrumenta sasniegtā vērtība saistībā ar iznākumu rādītāja mērķa vērtību	10 595 307,10
41. Iznākumu rādītājs (koda numurs un nosaukums), kuru palīdz sasniegt finanšu instruments	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits (M04)
41.1. Iznākumu rādītāja mērķa vērtība	385,00
41.2. Finanšu instrumenta sasniegtā vērtība saistībā ar iznākumu rādītāja mērķa vērtību	393,00
41. Iznākumu rādītājs (koda numurs un nosaukums), kuru palīdz sasniegt finanšu instruments	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits (M06)
41.1. Iznākumu rādītāja mērķa vērtība	260,00
41.2. Finanšu instrumenta sasniegtā vērtība saistībā ar iznākumu rādītāja mērķa vērtību	256,00

I. Tās programmas un prioritātes vai pasākuma identifikācija, no kuras tiek nodrošināts no ESI fondiem piešķirtais atbalsts (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta a) apakšpunkts)	
1. Prioritārie virzieni vai pasākumi, kas atbalsta finanšu instrumentu, tostarp fondu fondu, saskaņā ar ESI fondu programmu.	
1.1 Katra tā prioritārā virziena vai pasākuma reference (numurs un nosaukums), kas atbalsta finanšu instrumentu saskaņā ar ESI fondu programmu	M 04 - Ieguldījumi fiziskajos aktīvos (17. pants)
2. Tā ESI fonda(-u) nosaukums, kas atbalsta finanšu instrumentu saskaņā ar prioritāro virzienu vai pasākumu	ELFLA
3.01. ESI fonda summa, par ko atsevišķā(-s) prioritārajā(-s) jomā(-s) uzņemtas saistības finansēšanas nolīgumā, kā minēts Regulas (ES) Nr. 1305/2013 5. pantā - pa pasākumiem	M04 / 2A: 558 756,00 M04 / 3A: 13 600,00 Total: 572 356,00
3.1. ESI fondu summa, kas paredzēta šim tematiskajam mērķim	T03: 572 356,00 Total: 572 356,00
4. Citas ESI fondu programmas, kas nodrošina ieguldījumus finanšu instrumentā	
4.1. CCI numurs katrai no pārējām ESI fonda programmām, kuras nodrošina ieguldījumus finanšu instrumentā	2014LV06RDNP001
30. Ex-ante novērtējuma pabeigšanas datums	2020.30.10
31. To struktūru atlase, kuras īsteno finanšu instrumentu	
31.1. Vai atlases vai izraudzīšanās process jau ir sākts	Jā
II. Finanšu instrumenta un īstenošanas kārtības apraksts (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta b) apakšpunkts)	
5. Finanšu instrumenta nosaukums	Lauksaimniecības un lauku attīstības garantija
6. Finanšu instrumenta juridiskā adrese/darījumdarbības vieta (valsts un pilsētas nosaukums)	Republikas laukums 2, Rīga, LV-1010
7. Īstenošanas kārtība	
7.1. Savienības līmenī izveidoti finanšu instrumenti, ko tieši vai netieši pārvalda Komisija, kā norādīts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 1. punkta a) apakšpunktā un kurus atbalsta ar ESI fondu programmas ieguldījumiem.	Nē
7.1.1. Savienības līmeņa finanšu instrumenta nosaukums	
7.2. Valsts, reģionālā, starptautiskā vai pārrobežu	Īstenošanas uzdevumu uzticēšana citam publisko vai

līmenī izveidots finanšu instruments, ko pārvalda vadošā iestāde vai kas ir vadošās iestādes pārziņā, kuri ir minēti 38. panta 1. punkta b) apakšpunktā un kurus atbalsta ar ESI fondu programmas ieguldījumiem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunktiem.	privāto tiesību subjektam; vai
7.3. Finanšu instruments, kas minēts 38. panta 1. punkta c) apakšpunktā un kurā vadošās iestādes (VI) sniegts finanšu ieguldījums apvienots ar EIB finanšu produktiem Eiropas Stratēģisko investīciju fonda ietvaros saskaņā ar 39.a pantu	
8. Finanšu instrumenta veids	Īpašs fonds
8.1. Pielāgoti finanšu instrumenti vai tādi instrumenti, kas atbilst standarta noteikumiem un nosacījumiem, proti, "standarta instrumenti".	Pielāgots
9. Finanšu instrumenta sniegtie produktu veidi: aizdevumi, mikroaizdevumi, garantijas, pašu kapitāla vai kvazikapitāla investīcijas, cits finanšu produkts vai cita veida atbalsts, kas apvienots finanšu instrumentā saskaņā ar Regulas (ES) 1303/2013 37. panta 7. punktu.	
9.0.1. Aizdevumi ($\geq$ EUR 25 000)	Nē
9.0.2. Mikroaizdevumi ($<$ EUR 25 000 un izsniegti mikrouzņēmumiem) saskaņā ar SEC/2011/1134 final	Nē
9.0.3. Garantijas	Jā
9.0.4. Pašu kapitāls	Nē
9.0.5. Kvazikapitāls	Nē
9.0.6. Citi finanšu produkti	Nē
9.0.7. Cita veida atbalsts, kas apvienots ar finanšu instrumentu	Nē
9.1. Cita finanšu produkta apraksts	
9.2. Cita veida atbalsts, kas apvienots finanšu instrumentā: dotācija, procentu likmju subsīdija un garantijas maksas subsīdija saskaņā ar Regulas (ES) 1303/2013 37. panta 7. punktu.	
10. Finanšu instrumenta juridiskais statuss saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 6. punktu (tikai attiecībā uz 38. panta 4. punkta b) apakšpunktā minētajiem finanšu instrumentiem): fiduciārais konts, kas atvērts uz īstenošanas struktūras vārda un vadošās iestādes vārdā, vai finanšu instrumenti, kas izveidoti kā atsevišķa finansējuma daļa finanšu iestādē.	Atsevišķs finanšu bloks
III. Tās struktūras identifikācija, kas īsteno finanšu instrumentu, kā minēts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 1. punkta a) apakšpunktā, 38. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunktā, un finanšu starpnieki, kas minēti Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 5. punktā (Regulas (ES)	

Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta c) apakšpunkts)		
11. Struktūra, kas īsteno finanšu instrumentu		
11.1. Īstenošanas struktūras veids atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1303/2013 38. panta 4. punktam: a) pastāvošas vai jaunizveidotas juridiskās personas, kas paredzētas finanšu instrumentu īstenošanai; b) struktūra, kurai uzticēta īstenošana; c) vadošā iestāde, kas tiešā veidā veic īstenošanas pienākumus (tikai attiecībā uz aizdevumiem vai garantijām)	Valstij piederoša banka vai iestāde	
11.1.1. Tās struktūras nosaukums, kas īsteno finanšu instrumentu	AS “Attīstības finanšu institūcija Altum”	
11.1.2. Struktūras, kas īsteno finanšu instrumentu, juridiskā adrese/darījumdarbības vieta (valsts un pilsētas nosaukums)	Doma laukums 4, Rīga, LV-1050	
12. Struktūras, kas īsteno finanšu instrumentu, atlases procedūra: publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršana; cita procedūra	Tieša līgumslēgšanas tiesību piešķiršana valstij piederošām bankām vai iestādēm	
12.1. Citas procedūras apraksts, kuru izmanto, lai atlasītu struktūras, kas īsteno finanšu instrumentu		
13. Datums, kurā parakstīts finansēšanas nolīgums ar struktūru, kas īsteno finanšu instrumentu	2022.30.3	
IV. Finanšu instrumentā iemaksātā programmas ieguldījumu kopējā summa pa prioritātēm vai pasākumiem un radušās pārvaldības izmaksas vai samaksātā pārvaldības maksa (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta d) un e) apakšpunkts)		
14. Programmas ieguldījumu kopsumma, par ko uzņemtas saistības finansēšanas nolīgumā (EUR)		M04: 841 700,00 Total: 841 700,00
14.1. no kuriem ESI fondu ieguldījums (EUR)		M04: 572 356,00 Total: 572 356,00
14.1.1. no kuriem ERAF (EUR) (izvēles)		
14.1.2. no kuriem Kohēzijas fonds (EUR) (izvēles)		
14.1.3. no kuriem ESF (EUR) (izvēles)		
14.1.4. no kuriem ELFLA (EUR) (izvēles)		M04: 572 356,00 Total: 572 356,00
14.1.5. no kuriem EJZF (EUR) (izvēles)		
15. Programmas ieguldījumu kopsumma, kas samaksāta finanšu instrumentā (EUR)		M04: 841,651.80 Total: 841,651.80
15.1. no kuriem ESI fondu ieguldījumu summas (EUR)		M04: 572,323.22 Total: 572,323.22
15.1.1. no kuriem ERAF (EUR)		
15.1.2. no kuriem Kohēzijas fonds (EUR)		
15.1.3. no kuriem ESF (EUR)		

15.1.4. no kuriem ELFLA (EUR)	M04: 572 323,22 Total: 572 323,22
15.1.5. no kuriem EJZF (EUR)	
15.2. no kuriem valsts līdzfinansējuma kopsumma (EUR)	M04: 269,328.58 Other: 0.00 Total: 269,328.58
15.2.1. no kuriem valsts publiskā sektora finansējuma kopsumma (EUR)	M04: 269 328,58 Total: 269 328,58
15.2.2. no kuriem valsts privātā sektora finansējuma kopsumma (EUR)	
16. Programmas ieguldījumu kopsumma, kas samaksāta finanšu instrumentā Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas (JNI) ietvaros (EUR)	
17. Pārvaldības izmaksu un maksu kopējā summa, kas samaksāta no programmas ieguldījumiem (EUR)	
17.1. no kuras pamata atlīdzība (EUR)	
17.2. no kuras uz darbības rezultātiem balstīta atlīdzība (EUR)	
18. Kapitalizētas pārvaldības izmaksas vai maksas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 42. panta 2. punktu (attiecas tikai uz nobeiguma ziņojumu) (EUR)	
19. Kapitalizētas procentu likmes subsīdijas vai garantijas maksas subsīdijas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 42. panta 1. punkta c) apakšpunktu (attiecas tikai uz nobeiguma ziņojumu) (EUR)	
20. Programmas ieguldījumu summa saistībā ar turpmākām investīcijām galasaņēmējos saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 42. panta 3. punktu (attiecas tikai uz nobeiguma ziņojumu) (EUR)	
21. Zemes un/vai nekustamā īpašuma ieguldījumi finanšu instrumentā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 37. panta 10. punktu (attiecas tikai uz nobeiguma ziņojumu) (EUR)	
V. Tā atbalsta kopējā summa, ko finanšu instruments samaksājis galasaņēmējiem vai galasaņēmēju labā vai par ko tas uzņēmies saistības garantijas līgumos veikt investīcijas galasaņēmējos, pa ESI fondu programmām un prioritātēm vai pasākumiem (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta e) apakšpunkts)	
22. Tā finanšu produkta nosaukums, ko piedāvā finanšu instruments	Lauksaimniecības un lauku attīstības garantija
22.1. Tā finanšu produkta veids, ko piedāvā finanšu instruments	Garantija
24. Programmas ieguldījumu kopsumma, par ko	M04: 841 651,80

uzņemtas saistības šajos aizdevumu, garantiju, pašu kapitāla, kvazikapitāla vai citu finanšu produktu nolīgumos ar galasaņēmējiem (EUR)	Total: 841 651,80
24.1. no kuriem ESI fondu ieguldījumu kopsumma (EUR)	M04: 572 323,22 Total: 572 323,22
25. Programmas ieguldījumu kopsumma, kas samaksāta galasaņēmējiem, izmantojot šo aizdevumu, mikroaizdevumus, pašu kapitālu vai citus produktus, vai, attiecībā uz garantiju, par ko uzņemtas saistības galasaņēmējiem izmaksātu aizdevumu veidā (pa produktiem) (EUR).	M04: 841 651,80 Total: 841 651,80
25.1. no kuriem ESI fondu ieguldījumu kopsumma (EUR)	M04: 572,323.22 Other: 0.00 Total: 572,323.22
25.1.1. no kuriem ERAF (EUR)	0,00
25.1.2. no kuriem Kohēzijas fonds (EUR)	0,00
25.1.3. no kuriem ESF (EUR)	0,00
25.1.4. no kuriem ELFLA (EUR)	M04: 572 323,22 Total: 572 323,22
25.1.5. no kuriem EJZF (EUR)	0,00
25.2. no kuriem valsts publiskā sektora līdzfinansējuma kopsumma (EUR)	M04: 269 328,58 Total: 269 328,58
25.3. no kuriem valsts privātā sektora līdzfinansējuma kopsumma (EUR)	
26. To aizdevumu kopējā vērtība, kas faktiski izmaksāti galasaņēmējiem saistībā ar noslēgtajiem garantijas līgumiem (EUR)	3 366 607,20
26.1. Ar MVU izveidotā jaunā aizņēmuma finansējuma kopējā vērtība (KNR 39. panta 10. punkta b) apakšpunkts)	
27. To aizdevumu/garantiju/pašu kapitāla vai kvazikapitāla/citu finanšu produktu nolīgumu skaits, kas noslēgti ar galasaņēmējiem (pa produktiem)	M04: 11,00 Total: 11
28. Aizdevumu/garantiju/pašu kapitāla vai kvazikapitāla/citu finanšu produktu investīcijas galasaņēmējos (pa produktiem)	M04: 11,00 Total: 11
29. To finansējuma saņēmēju skaits, kas atbalstīti, izmantojot finanšu produktu	M04: 10.00 Total: 10
29.1. no tiem – lielie uzņēmumi	
29.2. no tiem – MVU	M04: 10,00 Total: 10
29.2.1. no tiem – mikrouzņēmumi	M04: 5,00 Total: 5

29.3. no tiem – privātpersonas/fiziskas personas	
29.4. no tiem – cita veida atbalstītie galasaņēmēji	
29.4.1. cita veida atbalstīto galasaņēmēju apraksts	
33. Tādu garantiju kopējais skaits, kuras sniegtas un pieprasītas aizdevuma neatmaksāšanas gadījumā	0
34. Kopsumma, par ko uzņemtas saistības attiecībā uz garantijām, kas sniegtas un pieprasītas aizdevuma neatmaksāšanas gadījumā (EUR).	0,00
39. Paredzamais un sasniegtais sviras efekts, atsaucoties uz finansēšanas nolīgumu	
39.1. Paredzamais sviras efekts attiecībā uz garantiju, atsaucoties uz finansēšanas nolīgumu	4,00
39.2. Sasniegtais sviras efekts pārskata gada beigās attiecībā uz garantiju	5,88
39.3. Investīcijas, kas piesaistītas caur ESIF finanšu instrumentiem garantijām (nav obligāti)	
VI. Finanšu instrumenta darbības rezultāti, tostarp paveiktais tā izveidē un finanšu instrumenta īstenošanas struktūru atlasē, ieskaitot struktūru, kas īsteno fondu fondu (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta f) apakšpunkts)	
32. Informācija par to, vai pārskata gada beigās finanšu instruments joprojām darbojās	Jā
32.1. Ja pārskata gada beigās finanšu instruments nedarbojās, norādīt likvidācijas datumu	
VII. Procenti un citi ieņēmumi no atbalsta, kas no ESI fondiem sniegts finanšu instrumentam, un programmu līdzekļi, kas iemaksāti atpakaļ finanšu instrumentos no investīcijām, kā minēts 43. un 44. pantā, un pašu kapitāla investīciju vērtība, ņemot vērā iepriekšējos gadus (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta g) un i) apakšpunkts)	
35. Procenti un citi ieņēmumi, kas rodas no ESI fondu maksājumiem finanšu instrumentā (EUR)	28 522,88
36. Summas, kas līdz pārskata gada beigām iemaksātas atpakaļ finanšu instrumentā un kas attiecināmas uz atbalstu no ESI fondiem (EUR)	
36.1. no kā kapitāla atmaksas (EUR)	
36.2. no kā peļņa un citi ieņēmumi (EUR)	
37. To atkārtoti izmantoto līdzekļu summas, kas iemaksātas atpakaļ finanšu instrumentā un kas attiecināmas uz atbalstu no ESI fondiem	
37.1. no kā summas, kas iemaksātas preferenciālai atlīdzībai privātā sektora investoriem, kuri darbojas saskaņā ar tirgus ekonomikas principu un nodrošina ekvivalentus resursus atbalsta piešķiršanai finanšu instrumentam no ESI fondiem vai kuri veic līdzinvestīcijas galasaņēmēju līmenī (EUR)	

37.2. no kā summas, kas samaksātas, lai atlīdzinātu radušās pārvaldības izmaksas un segtu finanšu instrumenta pārvaldības maksas (EUR)	
37.3. no kā summas, ar kurām sedz tādus zaudējumus finanšu instrumentam piešķirtā ESI fondu ieguldījuma nominālvērtībā, kuri izriet no negatīviem procentiem, ja šie zaudējumi rodas, neraugoties uz aktīvu finanšu līdzekļu pārvaldību, ko veic struktūras, kas īsteno finanšu instrumentus (EUR)	
VIII. Paveiktais finanšu instrumenta veikto investīciju paredzamā sviras efekta sasniegšanā un ieguldījumu un līdzdalības vērtība (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta h) apakšpunkts)	
38. Finanšu instrumentā piesaistīto citu ieguldījumu kopsumma, neskaitot ESI fondus (EUR)	
38.1. Citu ieguldījumu kopsumma (neskaitot ESI fondus), par ko uzņemtas saistības finansēšanas nolīgumā ar struktūru, kas īsteno finanšu instrumentu (EUR)	269 344,00
38.1A. EIB finanšu produkta ieguldījums, par ko uzņemtas saistības finansēšanas nolīgumā ar struktūru, kas īsteno finanšu instrumentu (attiecas tikai uz 38. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajiem instrumentiem) (EUR)	
38.2. Finanšu instrumentā iemaksāto citu ieguldījumu kopsumma, neskaitot ESI fondus (EUR)	269 328,58
38.2.1. no kuriem publiskā sektora ieguldījumi (EUR)	269 328,58
38.2.2. no kuriem privātā sektora ieguldījumi (EUR)	
38.2A. EIB finanšu produkta ieguldījums, kas izmaksāts galasaņēmējam (attiecas tikai uz 38. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajiem instrumentiem) (EUR)	
IX. Finanšu instrumenta ieguldījums attiecīgās prioritātes vai pasākuma rādītāju sasniegšanā (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 46. panta 2. punkta j) apakšpunkts)	
41. Iznākumu rādītājs (koda numurs un nosaukums), kuru palīdz sasniegt finanšu instruments	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi (M04)
41.1. Iznākumu rādītāja mērķa vērtība	841 700,00
41.2. Finanšu instrumenta sasniegtā vērtība saistībā ar iznākumu rādītāja mērķa vērtību	841 651,80
41. Iznākumu rādītājs (koda numurs un nosaukums), kuru palīdz sasniegt finanšu instruments	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits (M04)
41.1. Iznākumu rādītāja mērķa vērtība	7,00
41.2. Finanšu instrumenta sasniegtā vērtība saistībā ar iznākumu rādītāja mērķa vērtību	10,00

11. KODĒŠANAS TABULAS VISPĀRĒJIEM UN SPECIFISKIEM PROGRAMMAS RĀDĪTĀJIEM UN SKAITLISKI IZTEIKTĀM MĒRĶA VĒRTĪBĀM

Skatīt uzraudzības pielikumu

II pielikums

Detalizēta tabula, kurā parādīts īstenošanas līmenis pa prioritārajām jomām, tostarp iznākuma rādītāji

Prioritārā joma 1A							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
1A	T1: Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14., 15. un 35. panta pasākumu ietvaros veikto izdevumu procentuālā daļa no LAP kopējiem izdevumiem (prioritārā joma 1A)	2014-2025			2,85	99,03	2,88
		2014-2024			2,36	82,00	
		2014-2023			1,86	64,63	
		2014-2022			1,61	55,94	
		2014-2021			1,23	42,74	
		2014-2020			1,11	38,57	
		2014-2019			0,61	21,20	
		2014-2018			0,24	8,34	
		2014-2017			0,12	4,17	
		2014-2016					
		2014-2015					

Prioritārā joma 1B							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
1B	T2: Sadarbības pasākumā atbalstīto sadarbības darbību kopskaits (Regulas (ES) Nr. 1305/2013 35. pants) (grupas, tīkli/klasteri, pilotprojekti u. c.) (prioritārā joma 1B)	2014-2025			136,00	143,16	95,00
		2014-2024			136,00	143,16	
		2014-2023			133,00	140,00	
		2014-2022			115,00	121,05	
		2014-2021			107,00	112,63	
		2014-2020			87,00	91,58	
		2014-2019			55,00	57,89	
		2014-2018			16,00	16,84	
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					

Prioritārā joma 1C							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
1C	T3: Regulas (ES) Nr. 1305/2013 14. panta pasākuma ietvaros apmācīto dalībnieku kopskaits (prioritārā joma 1C)	2014-2025			37 415,00	149,66	25 000,00
		2014-2024			32 930,00	131,72	
		2014-2023			25 644,00	102,58	
		2014-2022			24 889,00	99,56	
		2014-2021			20 086,00	80,34	
		2014-2020			16 424,00	65,70	
		2014-2019			12 334,00	49,34	
		2014-2018			8 103,00	32,41	
		2014-2017			4 482,00	17,93	
		2014-2016					
		2014-2015					

Prioritārā joma 2A							
FA/M	Mērkrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
2A	T4: procentuālais daudzums lauku saimniecību ar LAP atbalstītiem ieguldījumiem pārstrukturēšanā vai modernizācijā (prioritārā joma 2A)	2014-2025	7,62	104,34	8,09	110,78	7,30
		2014-2024	7,98	109,27	7,75	106,12	
		2014-2023	7,89	108,04	7,64	104,61	
		2014-2022	7,62	104,34	7,35	100,64	
		2014-2021	7,13	97,63	9,19	125,84	
		2014-2020	6,89	94,34	6,44	88,18	
		2014-2019	6,37	87,22	5,98	81,88	
		2014-2018	5,44	74,49	5,00	68,46	
		2014-2017	4,51	61,76	3,80	52,03	
		2014-2016	2,19	29,99	1,37	18,76	
		2014-2015	1,46	19,99	1,17	16,02	
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
2A	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	739 856 069,79	113,07	623 631 727,33	95,31	654 337 385,00
M01	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	14 584 146,00	108,98	14 206 852,80	106,16	13 382 644,00
M01.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025			9 315 031,33	97,65	9 539 523,00
M01.1	O12 - Mācībās iesaistīto dalībnieku skaits	2014-2025			24 081,00	143,77	16 750,00
M02	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	5 094 100,09	170,74	3 087 847,60	103,50	2 983 557,00
M02.1	O13 - Konsultēto atbalsta saņēmēju skaits	2014-2025			23 189,00	736,16	3 150,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	633 763 665,44	113,40	527 133 753,83	94,32	558 854 072,00
M04	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2025			1 043 642 221,22	84,37	1 237 000 000,00
M04.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025			430 057 094,51	90,53	475 051 297,00
M04.1	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2025			6 358,00	104,40	6 090,00
M04.3	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025			83 578 603,30	99,73	83 802 775,00

M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	56 559 898,66	109,22	52 282 999,15	100,96	51 786 364,00
M06	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2025			52 282 999,15	100,96	51 786 364,00
M06.3	O4 - Atbalstīto saimniecību/atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2025			3 646,00	93,42	3 903,00
M16	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	29 854 259,60	109,23	26 920 273,95	98,50	27 330 748,00

Prioritārā joma 2B							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
2B	T5: procentuālais daudzums lauku saimniecību ar LAP atbalstītu darbīgas attīstības plānu/ieguldījumiem gados jauniekiem lauksaimniekiem (prioritārā joma 2B)	2014-2025	0,57	92,30	0,57	92,30	0,62
		2014-2024	0,59	95,53	0,57	92,30	
		2014-2023	0,59	95,53	0,57	92,30	
		2014-2022	0,58	93,91	0,55	89,06	
		2014-2021	0,52	84,20	0,45	72,87	
		2014-2020	0,44	71,25	0,42	68,01	
		2014-2019	0,44	71,25	0,40	64,77	
		2014-2018	0,37	59,91	0,36	58,29	
		2014-2017	0,37	59,91	0,35	56,67	
		2014-2016	0,32	51,82			
		2014-2015	0,08	12,95			
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
2B	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	19 560 000,00	105,92	18 746 290,65	101,52	18 466 236,00
M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	19 560 000,00	105,92	18 746 290,65	101,52	18 466 236,00
M06	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2025			18 746 290,65	101,52	18 466 236,00
M06.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025			18 746 290,65	101,52	18 466 236,00
M06.1	O4 - Atbalstīto saimniecību/atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2025			479,00	93,01	515,00

Prioritārā joma 3A							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
3A	T6: procentuālais daudzums lauku saimniecību, ko atbalsta saistībā ar dalību kvalitātes shēmās, vietējos tirgos un īsās piegādes ķēdēs, un ražotāju grupās/organizācijās (prioritārā joma 3A)	2014-2025	1,80	121,54	1,80	121,54	1,48
		2014-2024	1,84	124,24	1,02	68,87	
		2014-2023	1,82	122,89	1,00	67,52	
		2014-2022	0,85	57,39	0,71	47,94	
		2014-2021	0,75	50,64	0,71	47,94	
		2014-2020	0,71	47,94	0,71	47,94	
		2014-2019	0,64	43,21	0,64	43,21	
		2014-2018	0,43	29,03	0,43	29,03	
		2014-2017	0,28	18,91	0,26	17,56	
		2014-2016	0,17	11,48	0,08	5,40	
		2014-2015	0,04	2,70			
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
3A	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	142 163 356,81	131,75	107 109 697,24	99,26	107 906 987,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	140 253 362,04	131,92	105 713 514,76	99,43	106 318 764,00
M04	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2025			234 353 174,39	97,16	241 196 910,00
M04.1 M04.2	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2025			527,00	78,89	668,00
M09	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	1 909 994,77	120,26	1 396 182,48	87,91	1 588 223,00
M09	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2025			7,00	87,50	8,00
M09	O9 - Saimniecību skaits, kuras piedalās atbalstītajās shēmās	2014-2025			1 499,00	121,38	1 235,00

Prioritārā joma 3B							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
3B	T7: procentuālais daudzums lauku saimniecību, kas piedalās riska pārvaldības shēmās (prioritārā joma 3B)	2014-2025			5,63	92,06	6,12
		2014-2024			5,63	92,06	
		2014-2023			5,63	92,06	
		2014-2022			5,63	92,06	
		2014-2021			5,38	87,97	
		2014-2020			4,83	78,98	
		2014-2019			4,09	66,88	
		2014-2018			3,40	55,59	
		2014-2017			2,82	46,11	
		2014-2016			1,63	26,65	
		2014-2015					
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
3B	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	60 040 568,29	100,99	59 713 052,71	100,44	59 450 573,00
M05	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	5 147 758,74	105,15	4 919 988,05	100,50	4 895 739,00
M05.1	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2025			83,00	83,00	100,00
M17	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	54 892 809,55	100,62	54 793 064,66	100,44	54 554 834,00
M17.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025			54 793 064,66	100,44	54 554 834,00
M17.1	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2025			4 616,00	92,32	5 000,00

Prioritāte P4							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
P4	T8: procentuālais daudzums meža/citas kokaugiem klātās platības, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai labvēlīgus apsaimniekošanas līgumus (prioritārā joma 4A)	2014-2025			1,66	95,92	1,73
		2014-2024			1,54	88,99	
		2014-2023			1,51	87,25	
		2014-2022			1,42	82,05	
		2014-2021			1,42	82,05	
		2014-2020			1,32	76,27	
		2014-2019			1,28	73,96	
		2014-2018			1,20	69,34	
		2014-2017			1,11	64,14	
		2014-2016			1,02	58,94	
		2014-2015			0,99	57,21	
	T12: procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz augsnes apsaimniekošanas uzlabošanu un/vai augsnes erozijas novēršanu orientētus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4C)	2014-2025			26,64	93,83	28,39
		2014-2024			26,64	93,83	
		2014-2023			26,64	93,83	
		2014-2022			21,81	76,82	
		2014-2021			21,45	75,55	
		2014-2020			21,64	76,22	
		2014-2019			20,23	71,25	
		2014-2018			19,73	69,49	
		2014-2017			19,10	67,27	
		2014-2016			16,01	56,39	
		2014-2015			12,32	43,39	
	T10: procentuālais daudzums lauksaimniecības zemes, kurā piemēro uz ūdenssaimniecības uzlabošanu orientētus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4B)	2014-2025			26,64	93,83	28,39
		2014-2024			26,64	93,83	
		2014-2023			26,64	93,83	
		2014-2022			21,81	76,82	
		2014-2021			21,45	75,55	
		2014-2020			21,64	76,22	
		2014-2019			20,23	71,25	
		2014-2018			19,73	69,49	
		2014-2017			19,10	67,27	
		2014-2016			16,01	56,39	
		2014-2015			12,45	43,85	
	T9: procentuālais daudzums lauksaimniecības	2014-2025			22,56	96,49	23,38
		2014-2024			22,56	96,49	

	zemes, kurā piemēro bioloģiskajai daudzveidībai un/vai ainavām labvēlīgus pārvaldības līgumus (prioritārā joma 4A)	2014-2023			22,56	96,49	
		2014-2022			18,72	80,06	
		2014-2021			17,43	74,55	
		2014-2020			17,22	73,65	
		2014-2019			15,97	68,30	
		2014-2018			15,83	67,70	
		2014-2017			15,81	67,62	
		2014-2016			13,60	58,17	
		2014-2015			11,40	48,76	
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
P4	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	796 948 099,92	115,64	686 640 927,34	99,63	689 181 455,00
M01	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	7 278 242,37	91,16	7 130 501,51	89,31	7 984 435,00
M01.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025			5 117 095,09	103,99	4 920 976,00
M01.1	O12 - Mācībās iesaistīto dalībnieku skaits	2014-2025			13 334,00	161,62	8 250,00
M02	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	9 168 846,30	125,40	7 042 126,02	96,31	7 311 632,00
M02.1	O13 - Konsultēto atbalsta saņēmēju skaits	2014-2025			40 293,00	548,20	7 350,00
M08	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	7 434 303,59	121,07	6 119 818,81	99,67	6 140 333,00
M08.3	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025			4 953 302,39	80,67	6 140 333,00
M08.3	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2025			0,00	0,00	3,00
M10	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	112 170 100,22	104,49	108 383 227,12	100,96	107 351 619,00
M10.1	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2025			0,00	0,00	190 000,00
M11	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	276 112 255,53	112,67	245 656 289,67	100,24	245 057 725,00
M11.1	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2025			0,00	0,00	65 000,00
M11.2	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2025			0,00	0,00	305 000,00
M12	O1 - Kopējie	2014-2025	52 855 991,34	94,05	52 532 125,36	93,48	56 198 264,00

	publiskā sektora izdevumi						
M12.2	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2025			51 670,28	86,12	60 000,00
M13	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	331 928 360,57	128,09	259 776 838,85	100,25	259 137 447,00
M13.2	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2025					1 232 650,00
M13.3	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2025					64 850,00

Prioritārā joma 5B							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
5B	T15: Ieguldījumu kopsumma energoefektivitātes jomā (€) (prioritārā joma 5B)	2014-2025	51 654 385,44	73,23	51 654 385,44	73,23	70 540 000,00
		2014-2024	67 176 731,00	95,23	41 353 743,22	58,62	
		2014-2023	61 089 100,06	86,60	30 754 114,31	43,60	
		2014-2022	50 375 795,90	71,41	27 081 093,61	38,39	
		2014-2021	33 240 913,55	47,12	24 284 342,65	34,43	
		2014-2020	32 688 116,85	46,34	20 146 238,20	28,56	
		2014-2019	25 933 599,44	36,76	16 757 495,06	23,76	
		2014-2018	20 370 311,12	28,88	11 391 301,60	16,15	
		2014-2017	14 312 787,80	20,29	9 176 892,16	13,01	
		2014-2016	10 259 014,31	14,54	3 188 608,53	4,52	
		2014-2015	5 574 287,82	7,90	384 042,11	0,54	
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
5B	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	32 003 769,78	109,56	23 730 159,94	81,24	29 210 347,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	32 003 769,78	109,56	23 730 159,94	81,24	29 210 347,00
M04	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2025			51 654 385,44	73,23	70 540 000,00
M04.1 M04.2 M04.3	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2025			117,00	97,50	120,00

Prioritārā joma 5C							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
5C	T16: Ieguldījumu kopsumma atjaunojamās enerģijas ražošanā (€) (prioritārā joma 5C)	2014-2025	13 436 087,35	67,18	13 436 087,35	67,18	20 000 000,00
		2014-2024	10 554 262,00	52,77	4 751 577,84	23,76	
		2014-2023	9 111 959,11	45,56	2 306 716,06	11,53	
		2014-2022	2 683 827,05	13,42	914 017,10	4,57	
		2014-2021	655 036,00	3,28	516 011,29	2,58	
		2014-2020	655 035,77	3,28	327 364,67	1,64	
		2014-2019	97 102,00	0,49	97 101,94	0,49	
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
5C	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	6 392 980,85	79,91	6 376 272,95	79,70	8 000 000,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	6 392 980,85	79,91	6 376 272,95	79,70	8 000 000,00
M04	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2025			13 436 087,35	67,18	20 000 000,00
M04.1 M04.3	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2025			129,00	99,23	130,00

Prioritārā joma 5D							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
5D	T17: procentuālais daudzums LU, uz kurām attiecas ieguldījumi mājlopu turēšanā (audzēšanā), lai mazinātu SEG un/vai amonjaka emisijas (prioritārā joma 5D)	2014-2025			11,53	103,25	11,17
		2014-2024			10,69	95,73	
		2014-2023			8,66	77,55	
		2014-2022			7,18	64,30	
		2014-2021			4,66	41,73	
		2014-2020			4,09	36,63	
		2014-2019			2,76	24,72	
		2014-2018			0,67	6,00	
		2014-2017			0,24	2,15	
		2014-2016			0,06	0,54	
		2014-2015					
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
5D	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	145 799 051,96	112,24	132 121 337,80	101,71	129 903 327,00
M04	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	145 799 051,96	112,24	132 121 337,80	101,71	129 903 327,00
M04	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2025			274 994 630,15	84,67	324 770 000,00
M04.1 M04.3 M04.4	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2025			2 986,00	98,06	3 045,00
M04.1 M04.3 M04.4	O8 - Atbalstīto nosacīto mājlopu vienību (LU) skaits	2014-2025			54 741,36	103,29	53 000,00

Prioritārā joma 5E							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
5E	T19: procentuālais daudzums lauksaimniecības un meža zemes, kurā piemēro apsaimniekošanas līgumus, kas sekmē oglekļa piesaisti un uzglabāšanu (prioritārā joma 5E)	2014-2025			1,87	99,62	1,88
		2014-2024			1,87	99,62	
		2014-2023			1,79	95,36	
		2014-2022			1,56	83,10	
		2014-2021			1,37	72,98	
		2014-2020			1,31	69,79	
		2014-2019			1,11	59,13	
		2014-2018			0,87	46,35	
		2014-2017			0,55	29,30	
		2014-2016			0,11	5,86	
		2014-2015					
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
5E	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	40 996 799,75	112,26	36 345 169,74	99,52	36 519 741,00
M08	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	40 996 799,75	112,26	36 345 169,74	99,52	36 519 741,00
M08.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025			6 747 603,17	99,42	6 786 922,00
M08.1	O5 - Kopējā platība (ha)	2014-2025			6 388,87	127,78	5 000,00
M08.5	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025			29 597 566,57	99,55	29 732 819,00
M08.5	O3 - Atbalstīto rīcību/darbību skaits	2014-2025			14 341,00	116,59	12 300,00

Prioritārā joma 6A							
FA/M	Mērķrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
6A	T20: Atbalstīto projektu radītās darbvieta (prioritārā joma 6A)	2014-2025			1 910,71	191,07	1 000,00
		2014-2024			1 871,71	187,17	
		2014-2023			1 482,01	148,20	
		2014-2022			920,78	92,08	
		2014-2021			920,78	92,08	
		2014-2020			590,49	59,05	
		2014-2019			75,00	7,50	
		2014-2018			34,00	3,40	
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
6A	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	62 668 309,12	172,57	36 020 014,48	99,19	36 314 222,00
M06	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	62 668 309,12	172,57	36 020 014,48	99,19	36 314 222,00
M06	O2 - Kopējais investīciju apjoms	2014-2025			79 962 848,74	102,52	78 000 500,00
M06.2 M06.4	O4 - Atbalstīto saimniecību/ atbalsta saņēmēju projektu skaits	2014-2025			362,00	70,98	510,00

Prioritārā joma 6B							
FA/M	Mērkrādītāja nosaukums	Laikposms	Pamatojoties uz apstiprināto (attiecīgā gadījumā)	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Mērķis 2025. gadam
6B	T23: Atbalstīto projektu radītās darbvietas (LEADER) (prioritārā joma 6B)	2014-2025			1 946,83	243,35	800,00
		2014-2024			1 543,18	192,90	
		2014-2023			986,60	123,33	
		2014-2022			511,90	63,99	
		2014-2021			234,40	29,30	
		2014-2020			119,42	14,93	
		2014-2019			109,80	13,73	
		2014-2018			105,00	13,13	
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
	T22: procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, kuri gūst labumu no uzlabotiem pakalpojumiem/ infrastruktūras (prioritārā joma 6B)	2014-2025			3,59	181,46	1,98
		2014-2024			3,59	181,46	
		2014-2023			3,59	181,46	
		2014-2022			3,59	181,46	
		2014-2021			3,57	180,45	
		2014-2020			3,43	173,37	
		2014-2019			2,51	126,87	
		2014-2018			1,35	68,24	
		2014-2017			0,69	34,88	
		2014-2016			0,53	26,79	
		2014-2015					
	T21: procentuālais daudzums lauku iedzīvotāju, uz kuriem attiecas vietējās attīstības stratēģijas (prioritārā joma 6B)	2014-2025			94,31	100,00	94,31
		2014-2024			94,31	100,00	
		2014-2023			94,31	100,00	
		2014-2022			94,31	100,00	
		2014-2021			94,31	100,00	
		2014-2020			94,31	100,00	
		2014-2019			94,31	100,00	
		2014-2018			94,31	100,00	
		2014-2017			94,31	100,00	
		2014-2016			94,31	100,00	
		2014-2015			94,31	100,00	
FA/M	Iznākuma rādītājs	Laikposms	Pieejamas	Izmantojums (%)	Faktiskie rādītāji	Izmantojums (%)	Plānots 2023. gadā
6B	O1 - Kopējie	2014-2025	238 518 147,95	106,60	222 556 363,03	99,47	223 748 342,00

	publiskā sektora izdevumi						
M07	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	125 224 234,98	101,32	123 594 677,36	100,00	123 594 696,00
M07.1 M07.2 M07.4 M07.5 M07.6 M07.7 M07.8	O15 - Iedzīvotāji, kuri gūst labumu no uzlabotiem pakalpojumiem/in infrastruktūru (IT vai citi)	2014-2025			36 744,00	181,53	20 241,00
M19	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025	113 293 912,97	113,12	98 961 685,67	98,81	100 153 646,00
M19	O18 - VRG aptvertie iedzīvotāji	2014-2025			964 909,00	100,00	964 909,00
M19	O19 - Atlasīto VRG skaits	2014-2025			35,00	109,38	32,00
M19.1	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025			861 935,38	100,00	861 935,00
M19.2	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025			80 860 233,91	98,61	81 998 490,00
M19.3	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025			3 842 340,06	99,81	3 849 834,00
M19.4	O1 - Kopējie publiskā sektora izdevumi	2014-2025			13 397 176,32	99,66	13 443 387,00

Dokumenti

Dokumenta nosaukums	Dokumenta veids	Dokumenta datums	Vietējā atsauce	Komisijas atsauce	Kontroles vērtība:	Datnes	Nosūtīšanas datums	Nosūtītājs
LAP gada īstenošanas ziņojuma par 2025. gadu kopsavilkums sabiedrībai	Kopsavilkums sabiedrībai	31-07-2026		Ares(2026)7531119	2020379021	Kopsavilkums sabiedrībai	31-07-2026	n007y90w
AIR Financial Annex 2014LV06RDNP001	Finanšu pielikums (sistēma)	28-07-2026		Ares(2026)7531119	4276542485	AIRfinancialAnnex2014LV06RDNP001_lv.pdf	31-07-2026	n007y90w

